

VILNIAUS UNIVERSITETAS
EKONOMIKOS IR VERSLO ADMINISTRAVIMO FAKULTETAS

APSKAITOS IR FINANSŲ VALDYMO STUDIJŲ PROGRAMA

Magistranto Justo Latvėno

MAGISTRO BAIGIAMASIS DARBAS

**VALSTYBĖS PARAMA KRIZĖS
METU IR JOS ĮTAKA ĮMONIŲ
VEIKLOS REZULTATAMS**

**STATE SUPPORT DURING
CRISIS AND ITS IMPACT ON
THE PERFORMANCE OF
COMPANIES**

Darbo vadovė Prof. dr. Rasa Subačienė

(mokslinis darbo vadovo laipsnis,
pedagoginis mokslo vardas, vardas,
pavardė)

Vilnius, 2024

TURINYS

LENTELIŲ SĄRAŠAS.....	3
PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS.....	4
ĮVADAS.....	5
1. EKONOMINĖS KRIZĖS IR VALSTYBĖS PARAMOS POREIKIS	8
1.1. Ekonominių krizių samprata ir jas lemiantys veiksniai	8
1.2. Valstybės paramos poreikis – Covid-19 ir karo Ukrainoje atvejų analizė	14
1.3. Įmonių veiklos rezultatų įvertinimas krizių metu	24
2. VALSTYBĖS LENGVATINIŲ PASKOLŲ PARAMA ĮMONĖMS KRIZĖS METU – TYRIMO METODIKA	28
3. VALSTYBĖS LENGVATINIŲ PASKOLŲ PARAMA ĮMONĖMS KRIZĖS METU – TYRIMO REZULTATAI	31
3.1. 2019-2022 m. finansinių rodiklių analizė įmonėms gavusioms lengvatines paskolas .	31
3.2. Įmonių 2022 m. finansinės būklės įvertinimas eliminavus lengvatines paskolas	50
3.3. Įmonių 2022 m. finansinės būklės įvertinimas pritaikius rinkos palūkanų normą	55
IŠVADOS.....	61
PASIŪLYMAI.....	63
LITERATŪROS SĄRAŠAS	64
SUMMARY	75
PRIEDAI	76
1 Priedas. Įmonių gavusių lengvatines paskolas sąrašas	76
2 Priedas. Lietuvos banko pateiktos paskolų palūkanų normos 2022 m.	77
3 Priedas. Visų tyrime dalyvavusių įmonių finansinės ataskaitos	78

LENTELIŲ SĄRAŠAS

1 lentelė. "Krizės" sąvokos supratimas.....	9
2 lentelė. Fiskalinės politikos priemonės pandemijos poveikiui mažinti ES ir Lietuvoje	18
3 lentelė. Monetarinės politikos priemonės pandemijos poveikiui mažinti ES ir Lietuvoje	19
4 lentelė. Tarptautinių organizacijų įgyvendinta finansinė parama	23
5 lentelė. Įmonių skirstymas pagal pardavimo pajamų dydį	32
6 lentelė. Labai mažų įmonių pelningumo rodikliai	33
7 lentelė. Mažų įmonių pelningumo rodikliai	34
8 lentelė. Vidutinių įmonių pelningumo rodikliai	35
9 lentelė. Didelių įmonių pelningumo rodikliai	37
10 lentelė. Labai mažų įmonių efektyvumo rodikliai	38
11 lentelė. Mažų įmonių efektyvumo rodikliai	39
12 lentelė. Vidutinių įmonių efektyvumo rodikliai.....	40
13 lentelė. Didelių įmonių efektyvumo rodikliai	41
14 lentelė. Labai mažų įmonių likvidumo rodikliai	42
15 lentelė. Mažų įmonių likvidumo rodikliai	43
16 lentelė. Vidutinių įmonių likvidumo rodikliai.....	44
17 lentelė. Didelių įmonių likvidumo rodikliai	45
18 lentelė. Labai mažų įmonių mokumo rodikliai	45
19 lentelė. Mažų įmonių mokumo rodikliai	47
20 lentelė. Vidutinių įmonių mokumo rodikliai.....	48
21 lentelė. Didelių įmonių mokumo rodikliai	49
22 lentelė. Labai mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas	50
23 lentelė. Mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas	51
24 lentelė. Vidutinių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas	53
25 lentelė. Didelių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas	54
26 lentelė. Labai mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą.....	56
27 lentelė. Mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą	57
28 lentelė. Vidutinių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą	58
29 lentelė. Didelių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą.....	59

PAVEIKSLŲ SĄRAŠAS

1 paveikslas. Ekonominio ciklo stadijos	11
2 paveikslas. Naudingiausios paramos priemonės verslui	17

IVADAS

Darbo temos aktualumas. 2020 m. pradžioje prasidėjus COVID-19 pandemijai, prasidėjo precedento neturinčio pasaulinio ekonomikos sutrikimo era. Viso pasaulio vyriausybės stengėsi suderinti visuomenines sveikatos priemones ir ekonominį stabilumą, todėl buvo plačiai paplitę draudimai keliauti ir pertvarkyta pasaulio ekonomika. Pandemijos poveikis buvo ir tiesioginis, ir stiprus, o Tarptautinis valiutos fondas pranešė, kad 2020 m. pasaulio ekonomika susitraukė 3,5 proc., o tai yra vienas reikšmingiausių nuosmukių nuo Didžiosios depresijos laikų (Canton, 2021). Ekonominiai padariniai darė ypatingai didelę įtaką smulkiam ir vidutiniam verslui. Smulkus ir vidutinis verslas, kuris sudaro didelę užimtumo ir ekonominės veiklos dalį daugelyje šalių, taip pat ir Lietuvoje, susidūrė su unikaliais iššūkiais. Sumažėjusios vartotojų išlaidos, tiekimo grandinių sutrikimai ir netikrumas dėl pandemijos trukmės ir sunkumo padarė didžiulį spaudimą šioms įmonėms. Europos Komisija pabrėžė smulkaus ir vidutinio verslo pažeidžiamumą, atkreipdama dėmesį į jų ribotas galimybes gauti kapitalą ir didesnes santykinės fiksuotas išlaidas, todėl jos yra mažiau atsparios užsitęsusiems ekonomikos nuosmukiams (Thorgren & Williams, 2020). Lietuvos vyriausybė, pripažindama itin svarbų smulkaus ir vidutinio verslo vaidmenį šalies ekonomikoje, įgyvendino eilę priemonių, skirtų finansinei pagalbai ir paramai teikti. Tarp šių priemonių lengvatinės paskolos tapo viena iš pagrindinių priemonių, padedančių sušvelninti ekonomikos nuosmukį, siekiant užtikrinti likvidumą ir sudaryti sąlygas įmonėms tęsti veiklą krizės sąlygomis. Tačiau iššūkiai neapsiribojo vien pandemija. Geopolitinė įtampa, ypač prasidėjęs karas Ukrainoje, sukėlė papildomų ekonominio netikrumo sluoksnių. Šie įvykiai turėjo plataus masto pasekmių pasaulio energijos rinkoms, tiekimo grandinėms ir tarptautiniams prekybos santykiams, dar labiau paveikdami Lietuvos verslą ir platesnę Europos ekonomiką. Sudėtingas pandemijos ir geopolitinių neramumų poveikis pabrėžia valstybės paramos priemonių, tokių kaip dotacijos, subsidijos ir toliau darbe plačiau nagrinėjamų - lengvatinių paskolų, veiksmingumo svarbą įveikti tokias įvairiapuses krizes. Po ekonominių krizių valstybės parama tampa svarbiausia ekonomikos stabilizavimui ir piliečių pragyvenimo šaltiniui apsaugoti. Tokio įsikišimo pagrindas, pasak M. Hernandez (2021), yra giliai išsisknijęs J. Keynes ekonomikos teorijoje, kuri teigia, kad nuosmukio metu vyriausybės įsikišimas yra labai svarbus norint paskatinti paklausą ir sušvelninti padidėjusias privataus sektoriaus išlaidas. Ši perspektyva pabrėžia tokių priemonių, kaip lengvatinės paskolos, svarbą, nes jos gali nedelsiant suteikti likvidumo sunkumus patiriančioms įmonėms, ypač smulkiam ir vidutiniam verslui, kuris yra gyvybiškai svarbus siekiant užtikrinti ekonominį atsparumą ir užimtumą. F. Terra (2023) analizavo vieną, iš svarbiausių J. Keynes tryimų, kurio pavadinimas „Bendroji užimtumo, palūkanų ir pinigų teorija“. F. Terra (2023) pastebėjo, kad pagal J. Keynes teoriją, ekonomikos

nuosmukio laikotarpiais vyriausybė turėtų mažinti išlaidas, kad kompensuotų privataus sektoriaus investicijų ir vartojimo sumažėjimą. Tokiu būdu yra siekiama paskatinti ekonominę veiklą ir užkirsti kelią gilesniam nuosmukiui. Būtent lengvatinės paskolos, pasižyminčios palankiomis sąlygomis, tokiomis kaip mažesnės palūkanų normos ir ilgesnis gražinimo laikotarpis, yra tiesioginis J. Keynes principų taikymas. Jais siekiama sumažinti įmonių finansinį spaudimą, sudaryti sąlygas tęsti veiklą, išlaikyti darbuotojus ir prisidėti prie ekonomikos atsigavimo.

Temos ištyrimo lygis. Atsižvelgiant į panašius tyrimus susijusiu su lengvatinių paskolų teikiama nauda, galima teigti, jog tokie tyrimai nėra populiarūs tarp mokslinės literatūros autorių. Tačiau kai kurie autoriai, praeityje analizavo lengvatines paskolas. Atsižvelgiant į užsienio autorių, tokių, kaip D. Cohen (2006), J. Onjala (2018), T. Reichmann (2014) tyrimus, pastebima, kad nors ir autoriai renkasi nagrinėti lengvatinių paskolų poveikį, pasirinkti tiriamieji aspektai yra skirtingi. Pavyzdžiui D. Cohen (2006) tyrė Prancūzijoje teikiamų lengvatinių paskolų ir mokesčių lengvatų skirtumus. J. Onjala (2018) tyrė skirtingų įmonių sektorių priklausomybę nuo lengvatinių paskolų Kenijoje. T. Reichmann (2014) tyrė Tarptautinio Valiutų fondo naujus finansavimo instrumentus, tarp kurių buvo įvertinta ir lengvatinės paskolos.

Darbo naujumas. Pastebėta, jog mokslinės literatūros autoriai dažnai renkasi analizuoti kitas valstybės paramos rūšis. Dažniausia tiriamos dotacijų teikiamos naudos krizių metu. Todėl lengvatinių paskolų tyrimas ir jų daroma įtaka įmonėms krizių metu, gali atskleisti naujų įžvalgų apie galimą lengvatinių paskolų naudą įmonėms ekonominės krizės metu.

Darbo problema: Vyraujant ekonominėms krizėms, tokioms, kaip COVID-19 pandemija ir karas Ukrainoje, įmonės jaučia finansinį spaudimą dėl apsunkintų rinkos sąlygų. Siekdamas palaikyti stabilius finansinius veiklos rodiklius, įmonės neretai ieško finansinės paramos. Viena iš valstybės siūlomų paramos rūšių, įmonėms, yra paskolos lengvatinėmis palūkanomis. Tyrime, kurio pagrindinis dėmesys skiriamas Lietuvos įmonėms, kritiniu 2019–2022 m. laikotarpiu, siekiama įvertinti, ar lengvatinės paskolos, iš tiesų, yra naudinga paramos priemonė įmonių finansiniams rodikliams ir rezultatams gerinti.

Darbo objektas - valstybės taikomos lengvatinės paskolos krizių metu.

Darbo tikslas - išanalizuoti valstybės teikiamų lengvatinių paskolų vaidmenį kriziniu laikotarpiu ir įvertinti jų naudą įmonių veiklai.

Darbo uždaviniai:

1. Išanalizuoti mokslinę literatūrą apie ekonomines krizes ir valstybės teikiamą paramą jų metu.
2. Atlikti tyrimo metodologiją, pagrindžiant tyrimui pasirinktus metodus.
3. Iširti lengvatinių paskolų vaidmenį kriziniu laikotarpiu ir įvertinti jų naudą įmonių veiklai.
4. Įvertinus tyrimo rezultatus ir išanalizavus mokslinę literatūrą, pateikti išsamias išvadas ir pasiūlymus.

Darbo metodai. Lengvatinių paskolų teikiamos naudos įmonėms kriziniu laikotarpiu, įvertintos, apskaičiuojant finansinių rodiklių analizę bei įvertinant jų pokyčius, kuomet pirmu scenarijumi, lengvatinės paskolos buvo eliminuotos iš įmonių finansinių ataskaitų, o antru scenarijumi, buvo laikoma, kad paskolos buvo gautos esant tuometinei rinkos palūkanų normai.

Darbo struktūra. Darbą sudaro trys skyriai. Pirmasis skyrius yra susijęs su literatūros analize, kurioje analizuojamos ekonominės krizės ir valstybės teikiama finansinė parama jų metu. Antrasis skyrius yra apie tyrimo metodologiją, kurioje nurodomi tyrimui skirti metodai. Trečiajame skyriuje yra atliekamas tyrimas apie lengvatinių paskolų teikiamas naudas įmonių veiklai krizių metu.

1. EKONOMINĖS KRIZĖS IR VALSTYBĖS PARAMOS POREIKIS

Šia tiriamojo mokslinio darbo dalimi siekiama kritiškai įvertinti literatūrą susijusią su ekonominėmis krizėmis ir jas lemiančiais veiksniais, taip pat bus atskleistos įvairios valstybės paramos rūšys, daugiausia dėmesio skiriant lengvatinėms paskoloms. Literatūros analizę uždarys finansinių rodiklių apžvalga. Visa tai padės lengviau suprasti, kas lemia krizių pradžią ir kaip valstybės parama padeda įmonėms pristabdyti krizės daromą įtaką jų finansiniams rezultatams, ir sustabdo nuo tolimesnio vystymosi. Teorija apie finansinius rodiklius, padės lengviau suprasti, kaip įvertinti įmonių veiklos rezultatus, kas yra labai svarbu, kuomet įmonės tiesiogiai susiduria su ekonominėmis krizėmis.

1.1. Ekonominių krizių samprata ir jas lemiantys veiksniai

Krizių valdymas yra labai svarbi verslo tema, ypač atsižvelgiant į krizių nenuspėjamumą ir galimybę smarkiai sutrikdyti įmonės veiklą, sumenkinti reputaciją ir susilpninti finansinį stabilumą. Todėl veiksmingas krizių valdymas yra labai svarbus verslo veiklai palaikyti ir ilgalaikiai sėkmei užtikrinti. Pasauliniu mastu įmonės vis labiau orientuojasi į prisitaikymą prie greitai besikeičiančio ekonomikos. Šį pokytį lemia įvairūs veiksniai, įskaitant konkurencinės rinkos dinamiką, demografinius pokyčius, sparčią urbanizaciją, technologijų pažangą, politinius sukrėtimus, išteklių apribojimus ir aplinkosaugos problemas (Field & Look, 2018). Akademiniis krizių tyrimas prasidėjo praėjusio amžiaus ketvirtajame dešimtmetyje, o ankstyvieji tyrimai nustatė, kad krizių daroma neigiamą įtaką, pirmiausia, pajaučia įmonės priklausomos nuo aplinkos veiksnų (Giacosa & Mazzoleni, 2011). Krizių valdymas apima daugybę strategijų ir veiksmų, kurių įmonės gali imtis reaguodamos į krizes. Pagrindiniai veiksmingo krizių valdymo aspektai yra šie:

1. **Pasirengimas krizėms:** Įmonėms būtina iš anksto parengti krizių valdymo planą, kuriame būtų išsamiai aprašyti įvairių tipų krizės scenarijai ir atitinkamos strategijos. Šis planas turėtų padėti greitai reaguoti, veiksmingai koordinuoti veiklą ir užtikrinti aiškų ryšį su visomis suinteresuotosiomis šalimis.
2. **Efektyvus bendravimas:** Krizės metu išlaikant aiškų, nuoseklų ir teisingą bendravimą yra būtinas tiek viduje, tiek su išorinėmis šalimis. Tai apima informacijos apie krizę sklaidą, priemones, kurių imamasi reaguojant, ir galimą poveikį klientams, darbuotojams, tiekėjams ir platesnei visuomenei.

3. **Lankstumas ir prisitaikymas:** Kadangi krizės gali labai pakeisti veiklos aplinką, labai svarbu, kad įmonės liktų lanksčios ir prisitaikytų prie naujų aplinkybių. Tai gali apimti sprendimų priėmimo procesų paspartinimą, operacijų restruktūrizavimą, alternatyvių strategijų tyrimą ir naujų galimybių išnaudojimą.
4. **Komandinis darbas:** Sėkmingas krizių valdymas labai priklauso nuo darnios, gerai koordinuotos ir pasitikinčios komandos, galinčios įveikti krizės keliamus iššūkius.

„Krizės“ sąvoka paprastai suprantama kaip įvykis ar veiksnys, kuris neigiamai veikia verslą. Šią perspektyvą patvirtina daugybė mokslinių nuorodų (žr. 1 lentelę). Nepaisant to, vis daugiau mokslininkų pripažįsta galimą krizės naudą. Jie teigia, kad tai gali paskatinti įmonės atsparumą, skatinant pokytį ir naują požiūrį į galimybių tyrimą, kai krizė bus išspręsta. Pavyzdžiui, Nashed (2002) krizę vertina kaip kritinį tašką, kuriame pokyčiai yra būtini, tačiau juos galima valdyti ir ištaisyti. Analogiškai Valackienė (2011) krizę apibūdina kaip laikotarpį, kuriam būdingi dideli neigiami pokyčiai, skatinantys darbuotojus imtis išskirtinių priemonių ir plėtoti naujus procesus, ne tik atkurti, bet ir sustiprinti įmonės veiklos tęstinumą. Šie iššūkiai taip pat gali atverti naujas galimybes. Blaževičė (2021) prideda, kad yra naudinga suskirstyti krizių kilmę į išorinius arba vidinius veiksnius, o tai parodo, kokie veiksniai riboja normalią sistemos veiklą.

1 lentelė

"Krizės" sąvokos supratimas

Autorius	Apibrėžimas
Alireza (2012)	Krizė, kurią sukėlė žmogaus veiksmai ar gamtos įvykiai, yra įvykis, galintis turėti didelį ir kartais katastrofišką poveikį įmonėms ar visuomenei apskritai.
Hamidi (2007)	Krizė reiškia netikėtą įvykį, situaciją ar įvykių seriją, kuri baigiasi neigiamais įmonės rezultatais.
Mitroff (2004)	Krizė žymi pirminius sąlygų pokyčius, kuriems būdinga padidėjusi rizika, krentantys reitingai, veiklos sunkumai, visuomenės suvokimo pokyčiai, veiklos supratimo pokyčiai.
Moraru (2012)	Krizė: 1) inicijuoja destabilizavimo procesą, 2) sukelia daugybę pasekmių, 3) viršija normalią įmonės veiklos sistemą ir sutrikdo jos pagrindinę orientaciją.
Webster (2000)	Krizė ištinca, kai įmonė susiduria su iššūkiais, kurie kelia grėsmę jos tolesniam augimui ir plėtrai.

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis lentelėje nurodytais šaltiniais

Mokslinėse diskusijose dažniausiai įvardijamos trys krizės suvokimo perspektyvos: noras išgyventi, noras atsinaujinti ir noras likviduotis (Bivainis, 2010). Pirmoji perspektyva į krizę žiūri kaip į pavojingą įvykį, išgyvenimo išbandymą arba galimą žlugimą, dėl kurio reikia stengtis grįžti į prieš krizines sąlygas. Antroji perspektyva krizę vertina pozityviau, kaip galimybę, skatinančią įmones diegti naujoves ir pašalinti neefektyvumą. Trečioji perspektyva krizę vertina kaip negrįžtamos žalos padarymą, dėl kurio susitelkiama į turto ar pačios įmonės likvidavimą su minimaliais nuostoliais.

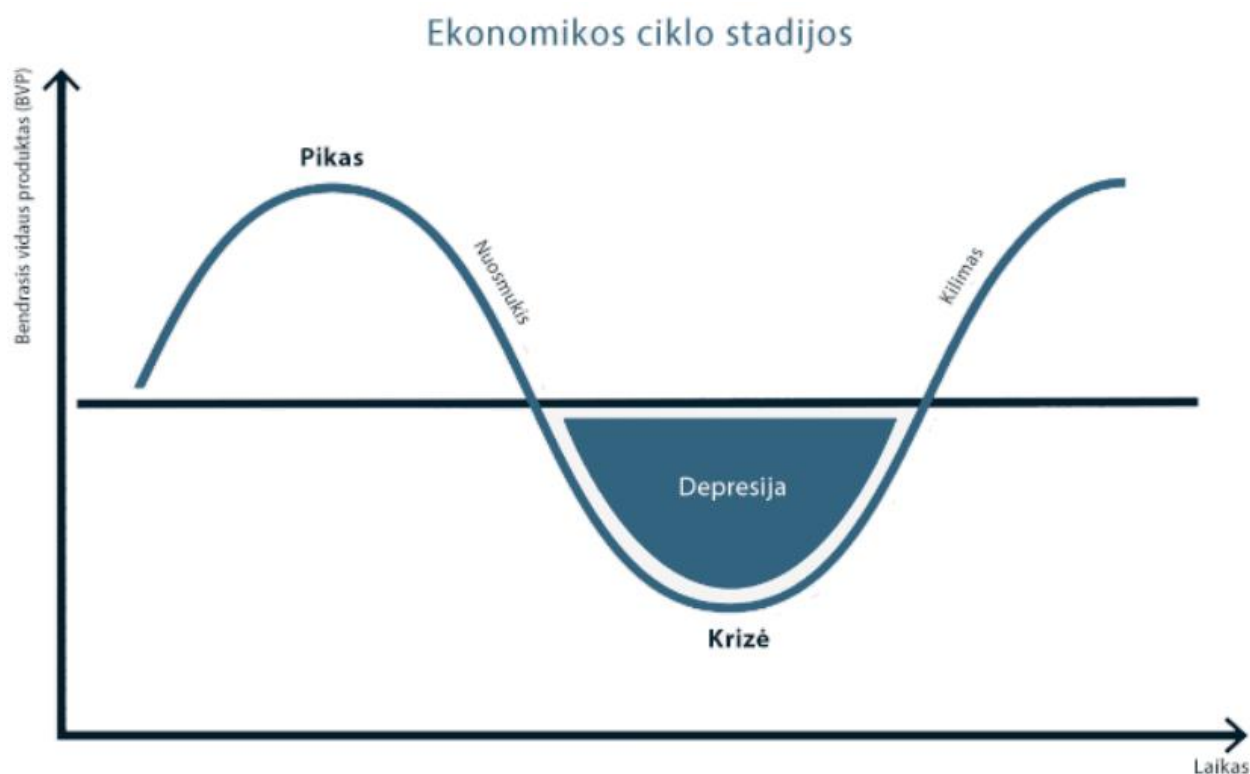
Apie tris krizės suvokimo perspektyvas rašė ir E. Giacosa (2011), autorė jas išskirstė į tris dalis:

1. **Tradicinis požiūris:** Į krizę žiūri kaip į neišvengiamą atrankos mechanizmą, kuris dažnai laikomas būtinu natūralaus verslo rūšiavimo sunkumu. Manoma, kad krizė atima mažiau efektyvias įmones iš konkurencinės aplinkos ir taip išlaisvina išteklius, kuriuos reikia perskirstyti sėkmingesnėms įmonėms.
2. **Tarpinis požiūris:** Atsižvelgia į kiekvieną įmonę, nepaisant jos stiprybės ar silpnumo. Tai skatina įmones veikti taip, lyg jos nuolat būtų krizės būsenoje, o tai padidina jų atsparumą ir padeda atsigauti po krizių. Todėl įmonės raginamos nuolat diegti naujoves ir atnaujinti savo produktų pasiūlą, kad būtų galima nuolat tobulėti ir augti.
3. **Įmonės perspektyva:** Krizė vertinama kaip tipiškas įmonės sveikatos pablogėjimas, žymintis perėjimą nuo sėkmės prie nesėkmės. Šis perėjimas išryškina fazių pasikeitimą ir suteikia galimybę aptikti ankstyvus įspėjamuosius ženklus.

Rinkos ekonomika skatina Europos ir kitų pasaulio regionų konkurencingumą, o smulkių ir vidutinių įmonių plėtra atlieka lemiamą vaidmenį ekonomikos augime. Tai pripažįstama kaip pagrindinis ekonominės plėtros tikslas (Bartkus, 2010). Pasaulinė ekonomikos krizė reikšmingai paveikė šią dinamiką, todėl reikėjo iš esmės koreguoti ilgalaikes prognozes ir iš naujo įvertinti trumpalaikius tikslus (Kilijonienė, 2008). Ekonominės suirutės metu verslo strategijos patyrė didelių transformacijų, todėl susiformavo dvi pagrindinės minties mokyklos, kaip įmonės turėtų prisitaikyti tokiais laikais (Mačernis, 2009). Pasak Bernatonytės (2009), vienas požiūris teigia, kad verslas turėtų sutelkti dėmesį į tik tų prekių ir paslaugų, kurios yra paklausiausios ir duoda didžiausią pelną krizės metu, gamybą. Ir atvirkščiai, kita perspektyva pasisako už produktų linijų įvairinimą, siekiant išlaikyti verslo operacijas sudėtingais laikais. Tačiau R. Grewal ir P. Tansuhaj (2001) teigia, kad svarbiausia strategija yra greitai ir tinkamai prisitaikyti prie vyraujančių sąlygų. Pasaulio ekonomikos krizės dažnai analizuojamos remiantis teorija, kuri teigia, kad ekonominis ciklas susideda iš keturių skirtingų stadijų, kurios pateiktos 1 pav. (Hagemann, 2003).

1 paveikslas

Ekonominio ciklo stadijos

Šaltinis: investicijosirfinansai.lt, sudaryta pagal Hagemann (2003)

Pikas yra aukščiausias ekonominės veiklos taškas verslo cikle (žr. 1 paveikslą). Šiuo etapu ekonomika veikia maksimaliai. Ekonominiai rodikliai, tokie kaip užimtumas, gamyba ir pardavimai, yra aukščiausi. Infliacija dažnai kelia susirūpinimą piko metu, nes prekių ir paslaugų paklausa gali viršyti pasiūlą, todėl kainos gali padidėti. Piko fazė pasižymi dideliu vartotojų pasitikėjimu ir verslo investicijomis. Tačiau, kadangi toks aukštas lygis yra netvarus, po piko dažnai seka nuosmukis, šiame etape ekonominė veikla pradeda mažėti. Tai gali sukelti įvairūs veiksniai, tokie kaip per didelis skolos lygis, infliacijos spaudimas, padidėjusios centrinių bankų palūkanų normos, sumažėjusios vartotojų išlaidos arba išoriniai sukrėtimai, tokie kaip naftos kainų kilimas ar geopolitiniai įvykiai. Pagrindiniai ekonominiai rodikliai, tokie kaip BVP, užimtumas ir gamyba, pradeda kristi. Įmonės gali gauti mažesnę pelną, todėl gali būti taikomos sąnaudų mažinimo priemonės, įskaitant atleidimus. Krizė, arba depresija, kartais dar vadinama dugnu yra žemiausias ekonomikos ciklo taškas, kuriame ekonominė veikla pasiekia dugną. Šis etapas pasižymi dideliu nedarbu, mažu vartotojų pasitikėjimu, sumažėjusiomis verslo investicijomis ir sumažėjusiomis išlaidomis. Šiuo laikotarpiu ekonominė produkcija yra žemiausia, o nedarbo poveikis yra plačiai paplitęs. Politikos formuotojai gali įsikišti fiskalinėmis ir monetarinėmis priemonėmis, kad paskatintų augimą ir padėtų ekonomikai atsigauti. Atsitrenkus į dugną, ekonomika pradeda atsigauti arba kilti. Šiame kilimo, arba atsigavimo etape palaipsniui didėja

ekonominė veikla, nes pradeda atsistatyti vartotojų pasitikėjimas, plečiasi verslas ir gerėja užimtumo lygis. Atsigavimą gali paskatinti mažesnės palūkanų normos, padidėjusios vyriausybės išlaidos arba pagerėjusi vartotojų paklausa. Atsigaunant ekonomikai ji palaiapsniui juda piko link, užbaigdamą ekonomikos ciklą.

Finansų krizių priežastis galima suskirstyti į dvi pagrindines grupes (Leika, 2008):

1. **Vidinės priežastys** - kyla dėl įvairių veiksnių, tokių kaip sukčiavimas, pernelyg didelės investicijos, per didelė konkurencija, nepakankama reguliavimo priežiūra, rizikingos finansinės naujovės ir pernelyg optimistiški lūkesčiai. Šie elementai gali pakenkti finansų sistemų stabilumui, skatindami rizikingą elgesį ir sukurdami pažeidžiamumą. Veiksmingas valdymas ir reguliavimo priežiūra yra būtini norint sumažinti šią riziką ir užkirsti kelią problemų, galinčių sukelti didelę finansų krizę, pakopai.
2. **Išorinės priežastys** - dažnai yra susijusios su veiksniais, kurių atskiros finansų institucijos ar nacionalinės ekonomikos negali kontroliuoti. Tai gali būti pasaulio ekonomikos nuosmukis, staigūs prekių kainų svyravimai, geopolitiniai konfliktai ar reikšmingi pokyčiai pasaulio finansų rinkose. Kiti išoriniai veiksniai gali būti staigūs investuotojų nuotaikų pokyčiai, tarptautinės prekybos sutrikimai arba pagrindinių centrinių bankų pinigų politikos pokyčiai. Šie veiksniai gali paskatinti krizes, paveikdami kapitalo srautą, keisdami rinkos dinamiką ir paveikdami ekonominį pasitikėjimą visame pasaulyje. Šių išorinių rizikų supratimas ir pasiruošimas jai yra labai svarbus norint sušvelninti galimai destabilizuojantį jų poveikį finansų sistemoms.

Mokslininkų Dias (2022), Vlachos (2019) ir Azadian (2022) atlikti tyrimai, išplečia ir patikslina Leikos (2008) nustatytus vidinius veiksnis, kurie gali prisidėti prie finansinės krizės pradžios. Šie veiksniai gali būti suskirstyti į šias kategorijas:

1. **Netinkama finansų valdymo politika.** Gali išprovokuoti finansų krizę. Kai finansų valdymas yra neprofesionalus arba prastai vykdomas, gali kilti tokių problemų kaip netinkamas biudžeto sudarymas, neefektyvus kredito valdymas, netinkama pelno ir išlaidų priežiūra, per didelis skolų kaupimasis ir prastas lėšų paskirstymas. Norint išlaikyti finansinį stabilumą, labai svarbu, kad įmonės nustatytų tvirtą finansų valdymo politiką ir procedūras.
2. **Neveiksmingos strategijos ir prastas sprendimų priėmimas.** Gali neigiamai paveikti įmonės finansinę būklę. Tai gali atsirasti dėl netinkamo rinkos tyrimo ir supratimo, klaidingų investavimo pasirinkimų arba per didelės priklausomybės nuo vienos rinkos ar

klientų grupės. Norint sumažinti riziką ir padidinti finansinį stabilumą, būtina įgyvendinti patikimas strategijas ir priimti pagrįstus sprendimus.

3. **Neadekvati verslo modelio praktika.** Gali prisidėti prie tam tikrų įmonių finansinių krizių. Tai gali atsirasti dėl neveiksmingo produktų ar paslaugų diferenciacijos, netinkamo rinkos segmentavimo, didelių sąnaudų struktūrų arba nepakankamo dėmesio efektyvumo ir pelningumo valdymui. Įmonėms būtina nuodugniai įvertinti savo verslo modelius ir nuolat juos tobulinti, kad būtų skatinamas finansinis stabilumas ir skatinamas augimas.
4. **Netinkama vidaus kontrolė ir apskaitos praktika.** Nepakankama vidaus kontrolė, buhalterinės apskaitos klaidos ir mažesnės finansinės atskaitomybės gali išprovokuoti finansų krizę. Tokie trūkumai gali sukelti iškreiptą finansinį vaizdą, netinkamą pinigų srautų valdymą, sukčiavimą ar teisinius pažeidimus. Kad išvengtų šių problemų, įmonės turi įdiegti stiprias vidaus kontrolės sistemas ir laikytis griežtos apskaitos praktikos, kad būtų užtikrinta tiksli finansinė atskaitomybė.
5. **Prastas tinklo ir tiekimo grandinės valdymas.** Neefektyvus tiekimo grandinės valdymas arba per didelis pasitikėjimas vienu tiekėju gali sukelti įmonės finansinę krizę. Nestandartinė tiekimo grandinės valdymo praktika gali sukelti trūkumą, produktų kokybės problemas arba padidėjusias išlaidas. Kad išvengtų šių problemų, įmonės turi sukurti tvirtą tiekimo grandinės valdymo strategiją, diversifikuoti tiekimo šaltinius ir palaikyti tvirtus ryšius su tiekimo grandinės partneriais.

Tačiau labai svarbu pripažinti, kad finansų krizės taip pat gali kilti dėl išorinių veiksnių, turinčių įtakos verslui, finansų rinkoms ir platesnei ekonomikai. Remdamiesi Le Nguyen (2016), Makin (2019), Jungmann (2021) ir Chen (2019) tyrimais, galime nustatyti keletą pagrindinių išorinių poveikių, galinčių paskatinti finansų krizes:

1. **Makroekonominiai veiksniai.** Tokie elementai kaip vartotojų perkamoji galia, BVP augimas, infliacija, palūkanų normos ir vyriausybės politika vaidina svarbų vaidmenį skatinant finansų krizes. Pavyzdžiui, lėtas ekonomikos augimas, aukštas nedarbo lygis arba netolygi vyriausybės politika gali sumenkinti pasitikėjimą finansų rinkomis, o tai gali paskatinti krizę.
2. **Finansų rinkos nepastovumas.** Akcijų rinkų kintamumas, mažėjančios žaliavų kainos, valiutų ir palūkanų normų svyravimai, galimi bankų ir finansinių institucijų žlugimai gali smarkiai paveikti finansų sistemą ir sukelti krizes. Šis nestabilumas gali kilti dėl platesnio ekonominio nuosmukio, tarptautinių geopolitinių konfliktų arba plačiai paplitusios sisteminės rizikos finansų sektoriuje.

3. **Pasaulinės krizės ir nestabilumas.** Pasaulio krizės ir neramumai gali sukelti finansines krizes. Pavyzdžiui, finansų krizė vienoje šalyje gali neigiamai paveikti kitas šalis dėl tarpusavyje susijusių finansinių santykių ir investicijų. Tokie įvykiai kaip valiutų krizės, geopolitiniai ginčai ar platesni ekonomikos nuosmukiai gali sutrikdyti finansų rinkas ir sukelti disbalansą, kuris gali baigtis finansų krize.
4. **Teisinė ir reguliavimo įtaka.** Finansų reguliavimo politikos, įstatymų ir priežiūros institucijų efektyvumas gali turėti įtakos finansų krizių tikimybei. Nepakankamos arba ydingos reguliavimo sistemos gali sudaryti sąlygas netinkamai veiklai ir paskatinti rizikingą finansinį elgesį, dėl kurio galiausiai gali kilti krizė.
5. **Pasauliniai prekybos ir ekonominiai ryšiai.** Globalizacijos ir tarptautinės prekybos dinamika vaidina svarbų vaidmenį plėtojant finansines krizes. Šalies priklausomybė nuo eksporto ir importo, užsienio investicijų ir valiutų kursų svyravimų, be kitų pasaulinių veiksnių, gali sukelti nestabilumą. Šis tarpusavio ryšys gali palengvinti krizės padarinių plitimą iš vienos tautos į kitą.

Reikia pabrėžti, kad finansų krizių vystymasis yra daugialypis procesas, kuriam įtakos turi vidinių ir išorinių veiksnių mišinys. Atsižvelgiant į visus išvardintus išorinius ir vidinius veiksnius galinčius sukelti finansinę krizę, pažymima didelė svarba, kuo anksčiau pastebėti tokių veiksnių daromą neigiamą įtaką, kad sustabdyti galimą krizių pradžią.

1.2. Valstybės paramos poreikis – Covid-19 ir karo Ukrainoje atveju analizė

Nekaltai prasidėjus Covid-19 pandemija greitai virto ekonomine ekstremaliąja situacija, kurią Europos Centrinis Bankas ir Europos Komisija įvardijo kaip simetrišką sukrėtimą, beatodairiškai paveikiantį visas ES valstybes nares, neatsižvelgiant į jų ankstesnius politikos rezultatus (Danylyshyn, 2020). Tačiau jo poveikis labai skyrėsi, daugiausia dėl ankstesnių ekonominių sąlygų, ypač pietinėse euro zonos šalyse, tokiose kaip Graikija, Italija, Portugalija ir Ispanija. Šios šalys patyrė ypač opių fiskalinio tvarumo problemų, kaip rodo didėjantys obligacijų skirtumai, palyginti su pagrindinėmis euro zonos šalimis. Ši padėtis išryškino būtinybę imtis kolektyvinių veiksnių ES lygmeniu, pripažįstant, kad valstybėms narėms, kurių fiskaliniai pajėgumai yra riboti, reikia paramos, kad galėtų valdyti sveikatos krizę ir jos ekonominius padarinius (Europos Centrinis Bankas, 2020). Sutarta, kad nesuteikus tokios paramos gali atsirasti neigiamų pasekmių visai euro zonai. Išorinė pandemijos, kaip bendro sukrėtimo, kilmė, skirtingai nei pačios sukeltos finansinės bėdos, pabrėžė jos unikalumą ir būtinybę vieningai reaguoti siekiant apsaugoti pinigų sąjungą, išlaikyti bendrosios rinkos vientisumą ir užtikrinti ekonominės sistemos

tęstinumą. Europos Centrinio Banko strateginis atsakas į pandemiją apėmė vykdomos ir naujos pinigų politikos derinį bei bankų priežiūros priemones, skirtas stabilizuoti finansų sistemą ir remti ekonomikos atsigavimą. Pagrindinės iniciatyvos apėmė žemų palūkanų normų palaikymą, plataus masto skubaus pirkimo programos įdiegimą ir bankinių operacijų užstato standartų sušvelninimą. Šios pastangos buvo labai svarbios mažinant skolinimosi išlaidas, didinant kreditų prieinamumą ir skatinant ekonominį atsparumą krizės metu. Aktyvios ir visapusiškos Europos Centrinio Banko priemonės, pasitelkiančios ir nusistovėjusias priemones, ir novatoriškus atsakymus, pabrėžė prisitaikymo svarbą formuojant politiką precedento neturinčių pasaulinių sukrėtimų metu (Quaglia, 2023).

Kunz (2021) pažymi, kad COVID-19 pandemijos sukelta krizė buvo daug sunkesnė nei 2007–2008 m. finansų krizė, vienu metu paveikusi namų ūkius, įmones, finansų institucijas ir rinkas visame pasaulyje. Ekonominiai pandemijos padariniai gerokai viršijo pradinius lūkesčius. Prekių ir paslaugų prieinamumas buvo apribotas dėl gamyklų ir biurų uždarymo, todėl labai sumažėjo gamyba.

Tiek mikroekonominiu, tiek makroekonominiu lygmenimis pandemija padarė tokį poveikį (Mogaji, 2020):

1. **Gamybos problemos.** Gamybos problemos apėmė didelius pasaulinių tiekimo grandinių sutrikimus ir darbo jėgos trūkumą dėl sveikatos ir saugos apribojimų, kurie trukdė gamybos pajėgumams ir turėjo įtakos pristatymo tvarkaraščiams.
2. **Privataus sektoriaus investicijų mažinimas.** Krizės metu privataus sektoriaus investicijų mažėjimą pirmiausia lėmė išaugęs ekonominis neapibrėžtumas ir sumažėjęs verslo pasitikėjimas, todėl investuotojai turėjo atidėti arba atšaukti kapitalo išlaidas ir plėtros planus.
3. **Verslo ir namų ūkių pajamų mažinimas.** Verslo ir namų ūkių pajamų mažėjimą daugiausia lėmė plačiai paplitęs darbo vietų praradimas, sutrumpėjusios darbo valandos ir verslo veiklos uždarymas dėl kitų ribojančių priemonių.
4. **Gamybos sąnaudų padidėjimas.** Tiekimo grandinės sutrikimai, padidėjusios transportavimo išlaidos ir medžiagų trūkumas.
5. **Problemų darbo rinkoje.** Krizės metu darbo rinka susidūrė su didelėmis problemomis, įskaitant aukštą nedarbo lygį, plačiai paplitusius atleidimus iš darbo ir darbo jėgos valdymo iššūkius dėl sveikatos problemų ir kintančių darbo modelių, pavyzdžiui, sparčiai didėjančio nuotolinio darbo.

Visgi vyriausybės atlieka labai svarbų vaidmenį remdamos savo piliečius ir įmones sprendžiant pandemijos keliamus iššūkius. Tokie veiksniai kaip BVP augimas, pajamų pasiskirstymas, nedarbo lygis, infliacija ir namų ūkių skolos lygis turi įtakos piliečių pažeidžiamumui dėl ekonominių sukrėtimų.

Remiantis socialinio ir ekonominio poveikio Baltijos šalyse apžvalga (2020 m.), Lietuvos Vyriausybės atveju buvo įgyvendintas Ekonominių ir finansinių veiksmų planas, nukreiptas į penkias pagrindines sritis: sveikatos išteklių ir socialinės apsaugos sistemos užtikrinimą, užimtumo ir pajamų išsaugojimą, verslo išlaikymą, likvidumą ir ekonomikos skatinimą. Tačiau pradinis Lietuvos veiksmų planas sulaukė kritikos dėl bendro požiūrio ir pasiklovimo tradicinėmis priemonėmis išskirtiniais laikais, todėl vėlesnius pakeitimus reikėjo peržiūrėti. Karantinas ir susiję apribojimai privertė įmones greitai prisitaikyti keičiant verslo modelius ir valdymo metodus. Daugeliui šis laikotarpis suteikė naujų galimybių – įmonės siekė patenkinti COVID-19 pandemijos poreikius per elektroninę prekybą, gabendamos būtinausias medicinos priemones, dirbdamos nuotoliniu būdu ir virtualiai bendraudamos. Norvaišienė (2021) nurodo, kad naudingiausios verslo rėmimo priemonės buvo mokesčių ir paskolų lengvatos arba atidėjimai ir įvairios finansinės programos. Nuomos subsidijos ir grynujų pinigų pervedimai taip pat buvo veiksmingi (žr. 2 paveikslą). 2021 m. mokesčių parama buvo suteikta apie 42 000 įmonių, o subsidijos – 38 000, o tai sudaro beveik 40% visų įmonių. Kiekviena įmonė gavo nuo 16 000 iki 19 000 Eur mokesstinės paramos, o vidutinė subsidija vienai įmonei sumažėjo nuo 22 000 iki 19 000 Eur.

Remiantis 2 pav. esančiais tyrimo rezultatais, atleidimas nuo mokesčių arba laikinas jų atidėjimas, su kuom siejamos paskolos lengvatinėmis sąlygomis, buvo naudingiausias paramos būdas beveik visų kategorijų įmonėms. Šios apklausos taip pat atskleidžia, kad mažos įmonės susiduria su didesniais iššūkiiais ištvėrdamos krizę nei didesnės įmonės. Tiksliau, apie 21 % apklaustų smulkaus ir vidutinio verslo įmonių (SVV) rizikuoja visam laikui nutraukti veiklą per ateinančius tris mėnesius, o dar 15 % gali nutraukti veiklą, jei krizė užsitęs ilgiau. Priešingai, tik 10 % didesnių įmonių gresia tiesioginė rizika nutraukti veiklą per tą patį laikotarpį (Norvaišienė, 2021).

2 paveikslas

Naudingiausios paramos priemonės verslui

Mikroįmonėms		Mažoms įmonėms		Vidutinėms įmonėms		Didelėms įmonėms	
Finansinės programos	59 proc.	Atleidimas nuo mokesčių arba laikinas jų atidėjimas	64 proc.	Atleidimas nuo mokesčių arba laikinas jų atidėjimas	70 proc.	Atleidimas nuo mokesčių arba laikinas jų atidėjimas	71 proc.
Atleidimas nuo mokesčių arba laikinas jų atidėjimas	54 proc.	Finansinės programos	61 proc.	Finansinės programos	63 proc.	Finansinės programos	64 proc.
Parama savarankiškai dirbantiems	36 proc.	Nuomos subsidijos	34 proc.	Užimtumo programos	37 proc.	Užimtumo programos	39 proc.
Nuomos subsidijos	31 proc.	Pinigų pervedimai	33 proc.	Nuomos subsidijos	29 proc.	Nuomos subsidijos	28 proc.
Užimtumo programos	27 proc.	Parama savarankiškai dirbantiems	29 proc.	Parama savarankiškai dirbantiems	22 proc.	Importuojamų medžiagų tarifų sumažinimas	27 proc.
Pinigų pervedimai	24 proc.	Užimtumo programos	28 proc.	Importuojamų medžiagų tarifų sumažinimas	21 proc.	Pinigų pervedimai	17 proc.
Importuojamų medžiagų tarifų sumažinimas	16 proc.	Importuojamų medžiagų tarifų sumažinimas	15 proc.	Pinigų pervedimai	19 proc.	Parama savarankiškai dirbantiems	15 proc.
Kitos	6 proc.	Kitos	4 proc.	Kitos	4 proc.	Kitos	4 proc.

Šaltinis: Norvaišienė ir kt. (2021)

Remiantis 2 pav. esančiais tyrimo rezultatais, atleidimas nuo mokesčių arba laikinas jų atidėjimas, su kuom siejamos paskolos lengvatinėmis sąlygomis, buvo naudingiausias paramos būdas beveik visų kategorijų įmonėms. Šios apklausos taip pat atskleidžia, kad mažos įmonės susiduria su didesniais iššūkiais ištverdamos krizę nei didesnės įmonės. Tiksliau, apie 21 % apklaustų smulkaus ir vidutinio verslo įmonių (SVV) rizikuoja visam laikui nutraukti veiklą per ateinančius tris mėnesius, o dar 15 % gali nutraukti veiklą, jei krizė užsitęs ilgiau. Priešingai, tik 10 % didesnių įmonių gresia tiesioginė rizika nutraukti veiklą per tą patį laikotarpį (Norvaišienė, 2021).

COVID-19 pandemija neabejotinai sukėlė didelių visuomenės funkcionavimo ir ekonomikos veikimo sutrikimų, todėl reikėjo skubių pagalbos priemonių. Be socialinio ir ekonominio poveikio, Aparicio ir Grossbard (2020) pabrėžia lemiamą vaidmenį, kurį demografiniai ir politiniai veiksniai atlieka valdant krizes ir įgyvendinant veiksmingą fiskalinę politiką. Pagrindinės priemonės, kurias vyriausybės naudoja siekdamos sušvelninti arba sumažinti ekonominių sukrėtimų poveikį, įskaitant reguliarius ekonomikos sutrikimus ir techninius ekonomikos sustabdymus, yra fiskalinė politika ir centrinio banko monetarinė politika (žr. 2 lentelę). Bartik ir Martin (2020) atliko savo moksliniuose darbuose aprašytus empirinius tyrimus, kurie parodė, kad tiek verslo sektorių, tiek namų ūkių, kuriuos paveikė ekonominis sukrėtimas, įskaitant COVID-19 pandemiją, stabilizavimas praktiškai neįgyvendinamas be vyriausybės finansinės pagalbos ir kitų paramos programų. Siekiant sušvelninti COVID-19 pandemijos

padarinius Europos Sąjungoje, fiskalinės politikos priemonės finansuojamos iš dviejų pagrindinių šaltinių: nacionalinių vyriausybių ir ES biudžeto. Europos centrinis bankas yra atsakingas už monetarinės politikos priemonių nustatymą euro zonos šalims, o nacionaliniai bankai (pvz., Lietuvos bankas) vykdo papildomus veiksmus.

Pagrindinis fiskalinės politikos tikslas reaguojant į tipišką ekonominį sukrėtimą yra sustabdyti arba sumažinti neigiamą poveikį ekonomikai, konkrečioms verslo sektoriams ir namų ūkiams. Unikalus iššūkis, kurį kelia pandemijos sukelti ekonominiai sutrikimai, yra užtikrinti, kad fiskalinė politika atitiktų sveikatos politiką, o tai reiškia, kad fiskalinės pastangos sušvelninti pandemijos poveikį sveikatai apima didesnę finansavimą ir strateginę dėmesį sveikatos priežiūros sektoriui (žr. 2 lentelę), (A. Aparicio, 2020).

2 lentelė

Fiskalinės politikos priemonės pandemijos poveikiui mažinti ES ir Lietuvoje

Fiskalinės politikos priemonės	
ES	Lietuva
Rugpjūčio 24 d. Europos Komisija pristatė 87,3 milijardo eurų vertės planą, kuriuo siekiama paremti 16 šalių (SURE instrumentas).	Didėjančios sveikatos priežiūros išlaidos; Socialinės politikos stiprinimas pažeidžiamoms socialinėms grupėms ir darbo rinkai.
Paskelbtas 750 milijardų eurų pagalbos paketas, kurį sudaro 390 milijardų eurų subsidijos ir 360 milijardų eurų paskolos (NGEU instrumentas).	Verslo ir žemės ūkio finansavimo didinimas garantijomis ir likvidumo paskolomis.

Šaltinis: Sudaryta autoriaus, remiantis A. Aparicio (2020)

Tuo tarpu monetarinės politikos tikslai, tiek įprastu metu, tiek reaguojant į pandemijos sukeltą ekonominį sukrėtimą, iš esmės išlieka tie patys: palaikyti rinkos aktyvumą ir likvidumą, suteikti papildomo kapitalo ir užtikrinti pakankamą vertybinių popierių paklausą rinkose, kuriose kyla didelis neapibrėžtumo lygis (žr. 3 lentelę), (S. Grossbard, 2020).

3 lentelė

Monetarinės politikos priemonės pandemijos poveikiui mažinti ES ir Lietuvoje

Monetarinės politikos priemonės	
ECB politika	Lietuvos banko papildoma politika
Likvidumo didinimas naudojant pinigų rinkos priemones su sumažintomis palūkanų normomis.	Lietuvos bankas įgyvendino moratoriumo procedūras komerciniams bankams ir kitoms kredito įstaigoms.
Neveiksnių paskolų stabilizavimas taikant moratoriumą.	
Finansų rinkų stabilizavimas įsigyjant ir investuojant į vyriausybės ir įmonių vertybinius popierius, siekiant sušvelninti neapibrėžtumo finansų rinkose poveikį.	Palankios likvidumo palaikymo paskolos mokėjimo ir kitoms finansų įstaigoms.
Likvidumo ir kapitalo reikalavimai pagrindinėms institucijoms buvo sušvelninti, kad būtų galima aktyviau finansuoti privatų sektorių.	Anticiklinio kapitalo rezervo normos panaikinimas.

Šaltinis: Sudaryta autoriaus, remiantis S. Grossbard (2020)

Taigi, kiekvienai šaliai ekonominio saugumo palaikymas yra būtinas ir svarbiausias prioritetas. Pasaulinė COVID-19 pandemija sukūrė neprilygstamą scenarijų nacionalinėse ekonomikose, vienu metu paveikdama visą socialinę ir ekonominę sistemą. COVID-19 sukelta krizė buvo nenumatytas įvykis, turėjęs didžiulį padarinių beveik visiems kasdienio gyvenimo aspektams. Pandemijos antplūdžio metu šalims buvo ypač svarbu išlaikyti ekonominį saugumą, kad būtų galima tęsti ekonominę vystymąsi.

Praėjus daugiau nei dvejiems metams nuo COVID-19 pandemijos pradžios, vis dar neaišku, ar ji visiškai pasibaigė. Tačiau tiek verslas, tiek šalys dabar kovoja su nauju, nenumatytu iššūkiu: prisitaikyti prie karo Ukrainoje padarinių. Norėdami tai išspręsti, verslo ir politikos lyderiai turi atsižvelgti į galimą vykstančio konflikto poveikį ekonomikai ir verslo sektoriams.

2022 metų gegužės pradžioje W. M. Lim (2022) nurodė, kad karas Ukrainoje gali neigiamai paveikti verslą, apribodamas prieigą prie finansų, mažindamas perkamąją galią, didindamas infliaciją ir keldamas grėsmę tvariam augimui, kartu su prekybos apribojimais dėl

sankcijų. Pastebėtina, kad neseniai įvykusi COVID-19 krizė, kurią taip pat sukėlė išoriniai neekonominiai veiksniai, smarkiai paveikė mažas įmones, todėl labai sumažėjo pelningumas ir kyla iššūkių greitai koreguoti išlaidas.

Karas Ukrainoje sukėlė ekonominius iššūkius verslui, ypač įmonėms esančioms karo apsuptyje. Pagrindinės ekonominės grėsmės yra tiekimo grandinių sutrikimai, infliacijos ir nedarbo augimas.

Tiekimo ir prekių kainų sutrikimai turės ilgalaikių ir plačiai paplitusių padarinių. Šie sukrėtimai keičia gamybos, vartojimo ir pasaulinės prekybos dinamiką, nes šalys siekia didesnio savarankiškumo ir taip atveria duris naujiems rinkos dalyviams. Karas lėmė brangstančius prekybos kelius ir didelius energijos prekybos pokyčius. Žaliavų rinkų ateitis dabar labai priklauso nuo konflikto trukmės ir jo poveikio tiekimo grandinėms. Anot Roubini (2022), konfliktas sukels didelį neigiamą pasiūlos šoką visame pasaulyje ir turės įtakos pasauliniam kainų lygiui. Pramonės šakos, kurios labai priklauso nuo ilgų pasaulinių gamybos ir tiekimo grandinių ir pagrindinių žaliavų, tokių kaip energija ir metalai, susiduria su didžiausiais iššūkiiais. Nuo energetikos priklausomi sektoriai, tokie kaip naftos perdirbimas, energijos gamyba, transportas, metalurgija ir chemijos pramonė, yra ypač pažeidžiami, nes Europa šių išteklių pasikliauja Rusija (Muddasir, 2023).

Infliacijos padidėjimą 2022 ir 2023 m. daugiausia lėmė padidėjusi paklausa, ypač dėl to išaugusios energijos kainos. Pagrindiniai veiksniai, galintys išlaikyti ar net sustiprinti didelę infliaciją, yra energijos, kitų prekių ir būtiniausių prekių kainų ir tiekimo sutrikimai. Infliacijos lygis ES ir keliose kitose šalyse gali išlikti aukštas ilgesnį laiką, keldamas didelę grėsmę verslui. Karas lėmė brangesnius prekybos modelius ir reikšmingą energijos prekybos perorientavimą, o prekių rinkų perspektyvos labai priklauso nuo karo trukmės ir tiekimo grandinių sutrikimo. Ši situacija yra didžiulis neigiamas pasiūlos šokas pasaulio ekonomikai, sustiprinantis esamą infliacijos spaudimą. Pastarosios krizės, kurias sukėlė neekonominiai veiksniai, smarkiai paveikė mažas įmones, smarkiai sumažindamos pelningumą ir apsunkindamos sąnaudų koregavimą (Hernandez, 2022).

Galiausiai aukšta infliacija yra didžiulis iššūkis, nes struktūriniai elementai, tokie kaip galimas globalizacijos sulėtėjimas ir perėjimas prie ekologiškos ekonomikos, turėtų išlaikyti aukštą kainų lygį vidutinės trukmės laikotarpiu. Didelės valstybės skolos, didėjančių palūkanų normų ir sudėtingų ES finansinių mechanizmų, skirtų šioms problemoms spręsti, derinys padidina rizikos sluoksnių, galinčių turėti įtakos euro ir visos ES stabilumui. Šis sudėtingas scenarijus

pabrėžia strateginių, koordinuotų politinių reakcijų svarbą, siekiant įveikti šiuos neramius ekonomikos laikus.

Nedarbo lygio augimas yra taip pat tikėtinas. Rusijos invazijos į Ukrainą pasekmės trukdys ir apsunkins Europos darbo rinkos atsigavimą. Ekonomikos sulėtėjimas ir, kai kuriose šalyse, dideli migracijos srautai gali neigiamai paveikti darbo rinką (Rosenberger, 2023). Užimtumas labiausiai nukentėjo nuo Rusijos importo labai priklausomose šalyse ir daug energijos naudojančiuose sektoriuose, pavyzdžiui, gamybos ir transporto. Nedarbas, kritinis makroekonominis rodiklis, reikalaujantis kruopštaus užimtumo lygio ir jam įtakos turinčių veiksnių prognozavimo (Yavorska, 2022).

Siekiant sumažinti ekonominių grėsmių vystymąsi, vakarų šalys Rusijai įvedė tarptautines sankcijas, kaip detalizuoja „S&P Global“, reaguodamos į jos invaziją į Ukrainą. Tarp šių šalių yra JAV, Jungtinė Karalystė, Europos Sąjunga, Prancūzija, Japonija, Australija, Kanada, Naujoji Zelandija, Taivanas ir kitos šalys, kurios siekia ekonomiškai izoliuoti Rusiją ir apriboti jos karines operacijas Ukrainoje. Pagrindinės sankcijos apima:

1. **Bankininkystės ir finansiniai apribojimai.** Keliems Rusijos bankams buvo užblokuotas naudojimas pasauline SWIFT mokėjimo sistema. Jungtinės Valstijos uždraudė Rusijos finansų institucijoms ir Rusijos centriniam bankui naudotis JAV turimomis JAV dolerių atsargomis. Europos Sąjunga įvedė finansines sankcijas, skirtas 70% Rusijos bankų rinkos ir pagrindinių valstybinių įmonių, apribojo Rusijos indėlius, viršijančius 100 000 eurų, ir uždraudė Rusijos valstybinių subjektų akcijomis prekiauti ES prekybos vietose.
2. **Energetikos sektorius.** Vokietija sustabdė Rusijos dujotiekio „Nord Stream 2“ sertifikavimą. JAV uždraudė bet kokią Rusijos naftos ir dujų importą. ES uždraudė su naftos perdirbimu susijusias technologijas Rusijoje.
3. **Technologijos ir pramonė.** JAV uždraudė svarbių technologijų eksportą į Rusiją, o tai turėjo įtakos jos kariniam ir kosmoso sektoriams. Tai apima puslaidininkius, telekomunikacijas, lazerius, jutiklius, navigaciją, avioniką ir jūrų technologijas. Europos Sąjunga uždraudė visų lėktuvų, atsarginių dalių ir įrangos eksportą Rusijos oro linijoms ir kosmoso pramonei.
4. **Prekyba ir transportas.** Naujoji Zelandija uždraudė eksportuoti prekes Rusijos karinėms ir saugumo pajėgoms. Pietų Korėja uždraudė strateginių prekių, pavyzdžiui, elektronikos ir puslaidininkių, eksportą į Rusiją ir sustabdė sandorius su tam tikromis Rusijos finansų institucijomis. ES įvedė Rusijos anglies importo draudimą ir visišką draudimą Rusijos bei Baltarusijos krovinių kelių operatoriams.

5. **Diplomatinės ir kultūrinės priemonės.** Europos Sąjunga sustabdė susitarimus dėl vizų su žymiais Rusijos asmenimis ir pašalino Rusiją iš visų kultūros ir sporto renginių, įskaitant Euroviziją, UEFA čempionų lygą ir Eurolygą. Daugelis Europos šalių išvarė Rusijos diplomatus ir įvedė Rusijos oligarchų kelionių draudimus.
6. **Papildomi nacionaliniai veiksmai.** Japonija sustabdė vizų išdavimą asmenims iš Donecko ir Luhansko Liaudies Respublikų ir uždraudė naujus Rusijos valstybės skolos sandorius. Šveicarija ir Japonija įšaldė konkrečių Rusijos asmenų turtą. Jungtinė Karalystė įšaldė Rusijos bankų ir oligarchų turtą, uždraudė „Sberbank“ atlikti mokėjimus svarais sterlingais, paskelbė laipsnišką Rusijos naftos atsisakymą ir uždraudė „Aeroflot“ patekti į JK oro erdvę.
7. **Veiksmai žmogaus teisių srityje.** Jungtinės Tautos pašalino Rusiją iš Jungtinių Tautų Žmogaus teisių tarybos dėl tariamų žmogaus teisių pažeidimų Ukrainoje.

Sankcijų taikymas atspindi strategiją, pagrįstą prielaida, kad ekonominis spaudimas gali būti veiksmingas keičiant tautos politiką ar veiksmus be tiesioginio karinio konflikto. Tačiau šių sankcijų veiksmingumas siekiant numatytų rezultatų dažnai priklauso nuo tarptautinio bendradarbiavimo lygio ir tikslinės šalies gebėjimo prisitaikyti prie apribojimų (Antezza, 2022).

Visgi, pritaikytos sankcijos Rusijai, jos agresijos prieš Ukrainą nesustabdė. Remiantis Pasaulio banko duomenimis (Politico, 2024), bendra Ukrainos atsigavimo kaina pasiekė 486 mlrd. dolerių. Apskaičiuota, kad tiesioginė karo žala siekia beveik 152 mlrd. dolerių, todėl Ukraina yra nuolatos remiama tarptautiniu mastu. Jungtinės Amerikos Valstijos (JAV) suteikė daugiau nei 1 mlrd. dolerių saugumo pagalbą, įskaitant priešlėktuvinės sistemas, lengvuosius prieštankinius ginklus, prieštankines sistemas, taktines nepilotuojamas aviacijos sistemas, granatsvaidžius, šautuvus, pistoletus, kulkosvaidžius, šarvus ir šalmsus, kurie padeda Ukrainai apsiginti nuo Rusijos pajėgų. Prie karinės pagalbos taip pat prisideda Jungtinė Karalystė, Australija, Belgija, Kanada, Čekija, Danija, Estija, Suomija, Vokietija, Italija, Lenkija, ir Lietuva. Humanitarinę pagalbą teikiančios šalys yra Argentina, Vengrija, Indija, Pakistanas, Tailandas, kurios siūlė paramą maistu, drabužiais ir skubios medicinos reikmenimis. Tarptautinės organizacijos taip pat prisidėjo finansine parama (žr. 3 lentelę).

4 lentelė

Tarptautinių organizacijų įgyvendinta finansinė parama

Tarptautinė organizacija	Parama
Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (ERP), (Citaristi, 2022)	Patvirtino 2 mlrd. eurų vertės „Karas su Ukraina – ERPB atsparumo paketą“, skirtą neatidėliotiniams poreikiams tenkinti ir atstatymui remti.
Europos investicijų bankas (EIB), (EIB, 2022)	Pasiūlė skubų 2 mlrd. eurų solidarumo paketą, įskaitant 668 mln. eurų tiesioginę likvidumo pagalbą Ukrainos vyriausybei.
Tarptautinis valiutos fondas (TVF), (TVF, 2022)	2022 m. kovo mėn. išmokėta 1,4 mlrd. dolerių pagal greitojo finansavimo priemonę, kad padėtų patenkinti skubius Ukrainos finansavimo poreikius ir sušvelninti ekonominį karo poveikį.
Pasaulio bankas (PB), (PB, 2022)	Suteikė daugiau nei 925 mln. dolerių Ukrainai paremti konflikto metu.

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis lentelėje nurodytais šaltiniais

Karo metu finansinių organizacijų parama yra labai svarbi dėl kelių priežasčių:

1. **Ekonominis stabilumas.** Finansinės organizacijos teikia esminį finansavimą, kuris padeda stabilizuoti šalies ekonomiką esant konfliktų sukeltam sutrikimui. Ši parama yra gyvybiškai svarbi siekiant išlaikyti valdžios funkcijas, užtikrinti viešųjų paslaugų teikimą ir užkirsti kelią ekonomikos žlugimui.
2. **Humanitarinė pagalba.** Karai dažnai sukelia humanitarines krizes, kurių metu reikia daug maisto, medicininės priežiūros ir pastogės. Finansinės organizacijos atlieka labai svarbų vaidmenį telkiant ir nukreipiant lėšas šiems neatidėliotiniams poreikiams patenkinti, remiant pagalbos pastangas ir padedant nukentėjusiems gyventojams.
3. **Infrastruktūros atstatymas.** Atstatymui po konflikto reikia didelių investicijų, ypač atkuriant svarbiausią infrastruktūrą, pvz., kelius, mokyklas ir ligonines. Finansinės organizacijos siūlo šiems projektams reikalingą kapitalą, padėdami atsigavimo ir atstatymo procesui.

4. **Ekonominio poveikio mažinimas.** Teikdamos likvidumą ir finansinę pagalbą, šios organizacijos padeda sušvelninti tiesioginius ekonominius karo padarinius, tokius kaip infliacija, nedarbas ir sutrikusi prekyba, padeda sušvelninti ekonomiką ir padėti atsigauti.
5. **Ilgalaikis vystymasis.** Be neatidėliotinos pagalbos ir atstatymo, finansinė parama yra būtina ilgalaikiam ekonomikos vystymuisi ir stabilumui. Tai apima investicijas į ekonomikos įvairinimą, gebėjimų stiprinimą ir institucijų stiprinimą, kad būtų skatinamas tvarus augimas.

Apibendrinant galima teigti, kad finansinių organizacijų parama karo metu yra būtina ne tik siekiant neatidėliotinos pagalbos ir stabilizavimo, bet ir ilgalaikiam atsigavimui bei vystymuisi, užtikrinant, kad tauta galėtų atsistatyti ir klestėti po konflikto.

1.3. Įmonių veiklos rezultatų įvertinimas krizių metu

Įmonėje finansinėse ataskaitose pateikta apskaitos informacija yra labai svarbi priimant finansinius sprendimus ir valdymo kontrolę (Bushman, 2004). Ši apskaitos informacija gaunama iš dviejų kokybiškai skirtingų šaltinių:

1. Informacija, gauta iš sandorių, sudarytų įvairiose rinkose per finansinius metus, kuriai būdingas griežtumas ir objektyvumas.
2. Metų pabaigoje turima informacija, kurią visų pirma sudaro įvertinimai ir kuri atspindi įmonės vadovybės priimtą apskaitos politiką (Danos, 1989).

Anot Hall (2010), vadovai remiasi apskaitos informacija, kad įgautų išvalgų apie savo veiklos aplinką, kuri padeda planuoti ir priimti sprendimus dėl būsimos veiklos. Investuotojams apskaitos informacija atlieka labai svarbų vaidmenį vertinant, suteikiant jiems reikiamų duomenų, kad jie galėtų priimti pagrįstus investavimo sprendimus. Zimmerman (2015) pabrėžia, kad privataus kapitalo įmonės naudoja apskaitos informaciją siekdamos valdyti interesų konfliktus tiek įmonėje, tiek tarp investuotojų. Be to, apskaitos informacijos vaidmuo apima įtaką vartotojų suvokimui, o tai rodo, kad apskaitos skaičių aprašomasis pobūdis gali turėti įtakos vartotojų pirkimo sprendimams (Zhou, 2015).

Apskaitos informacijos vertė padidėja, kai ji yra palyginama, patikrinama, prieinama ir lengvai suprantama. Tačiau apskaitos informacijos aktualumas ir tikslus vaizdavimas yra labai svarbūs aspektai, kuomet naudojami įvairiems finansiniams rodikliams bei finansinei veiklai analizuoti ir diagnozuoti. Apskaitos informacijos kokybė gali sumažinti įmonės sistemingą likvidumo riziką ir gali turėti įtakos jos vertinimui bei kapitalo sąnaudoms, nes tai daro įtaką

skirtingiems likvidumo aspektams, ypač kai gali kilti konkretūs įvykiai, pavyzdžiui, ekonomikos krizė. Tai patvirtina svarbų apskaitos informacijos vaidmenį likvidumo įvykių metu (Sadka, 2011).

Finansiniai rezultatai rodo įmonės sėkmę ir jos akcijų patrauklumą finansų rinkose. Tai padeda investuotojams priimti pagrįstus sprendimus akcijų rinkoje ir padeda vadovams priimti esminius finansinius sprendimus, susijusius su investicijomis, finansavimu ir pelno paskirstymu, kurie yra gyvybiškai svarbūs įmonės plėtrai. Įprasti finansinės veiklos rodikliai apima nuosavybės grąžą turto grąžą pardavimo grąžą, panaudoto kapitalo grąžą ir pelną vienai akcijai (Chetty, 2015). Tokie veiksniai kaip likvidumas, nuosavybės struktūra, įmonės amžius ir dydis, taip pat svertas, turto apyvarta ir kapitalo kaina gali turėti įtakos finansiniams rezultatams. Be to, kiti kintamieji taip pat gali turėti įtakos finansiniams rezultatams, o jų poveikis gali skirtis ypač ekonominių krizių metu.

Norint įvertinti įmonių veiklos rezultatus ekonominių krizių metu, autoriai panašiuose tyrimuose siūlo atlikti nuodugnią pagrindinių finansinių rodiklių analizę. Šie rodikliai padeda įvertinti verslo finansinę būklę ir atsparumą įtemptomis ekonominėmis sąlygomis. Penkios pagrindinės rodiklių grupės:

1. Likvidumo rodikliai:

Bendrasis likvidumo koeficientas - matuoja įmonės gebėjimą padengti trumpalaikius įsipareigojimus savo trumpalaikiu turtu. Didesnis koeficientas rodo geresnį likvidumą, o tai gyvybiškai svarbu krizės metu. Kritinis likvidumo koeficientas - parodo įmonės gebėjimą įvykdyti trumpalaikius įsipareigojimus naudojant likvidžiausią turtą, neįskaitant atsargų. Tai griežtesnis likvidumo matas krizės sąlygomis. (Bartkauskaitė, 2016). Nepalaikydami tinkamo likvidumo lygio įmonėje, vadovai negali numatyti savo ateities. Jei įmonė negali uždirbti pelno, ji laikoma sergančia. Bet jei įmonė neturi likvidumo, ji žlunga ir miršta. Kalbant apie tai, likvidumas yra būtina sąlyga norint nustatyti įmonės išlikimą. Taigi likvidumo valdymas tampa svarbesniu nei kitos veiklos vaidmuo (Madushanka, 2018).

2. Pelningumo rodikliai:

Bendrasis pelningumas parodo pajamų procentą, viršijantį parduotų prekių savikainą. Tai padeda įvertinti pagrindinių operacijų efektyvumą neatsižvelgiant į administracines išlaidas. Grynas pelningumas parodo, kiek procentų pajamų konvertuojama į faktinį pelną, atsižvelgiant į visas išlaidas. Tai labai svarbu norint suprasti, kaip gerai įmonė valdo savo bendras išlaidas krizės metu (Savickas, 2019). Yra daug svarbių veiksnių, turinčių įtakos įmonių pelningumui, ir jie paprastai

skiriasi priklausomai nuo šalies ir laikotarpio. Pagrindiniai veiksniai, darantys reikšmingą įtaką būsimam įmonių pelningumui, yra įmonės dydis, finansinis svertas, kaupimai ir pelningumo nepastovumas. Be to, yra daug makroekonominių veiksnių, galinčių turėti įtakos įmonių pelno perspektyvai (Katsampoxakis, 2022).

3. Mokumo rodikliai:

Įsipareigojimų ir nuosavybės santykis leidžia suprasti įmonės svertą ir finansinį stabilumą, lyginant visą skolą su akcininkų nuosavybe. Aukšti rodikliai gali rodyti priklausomybę nuo skolos, o tai gali būti rizikinga nestabiliose rinkose (Nuryani, 2020). Palūkanų padengimo koeficientas įvertina įmonės gebėjimą mokėti palūkanas už savo skolą, kuris yra svarbus finansinės būklės rodiklis ekonominio nuosmukio metu (Setiany, 2021). Brindescu-Olariu (2016) tyrė, ar mokumo rodikliai gali būti vienu iš pagrindinių rodiklių įmonių bankroto prognozavimui. Tyrimo rezultatas parodė, kad mokumo koeficientas gali būti naudojamas bankroto rizikos vertinimo priemonei. Tyrimo rezultatai patvirtina, kad aukštus mokumo rodiklius turinčios įmonės rodo mažesnę bankroto riziką. Pinigų įplaukos, prisidedančios prie skolos mokėjimo, paprastai yra pagrįstos turto likvidavimu ir turto grąža. Įmonės, turinčios aukštus mokumo rodiklius, turi dideles turto vertes, palyginti su įsipareigojimais, nes svarbi turto dalis yra finansuojama iš nuosavo kapitalo ar net negautų pajamų (ypač subsidijų) ir atidėjinių. Taigi turtas, finansuojamas ne iš skolos, o iš kitų finansavimo šaltinių, prisideda prie skolos ir jos sąnaudų apmokėjimo. Tuo pačiu metu įmonės, turinčios aukštus mokumo rodiklius, rodo didesnes garantijas priverstinio likvidavimo atveju, o tai gali sumažinti kreditorių suvokiamą riziką ir taip sumažinti spaudimą išskelti bankroto bylą. EBIT arba pelnas prieš palūkanas ir mokesčius – tai finansinė metrika, kuri matuoja įmonės veiklos rezultatus, iš jos pajamų neįskaitant palūkanų ir mokesčių. Dėl šio susitelkimo į pagrindines operacijas EBIT yra vertingas rodiklis, leidžiantis palyginti skirtingų pramonės šakų ar finansinių struktūrų įmonių pelningumą, nes pašalinamas finansavimo ir mokesčių aplinkos poveikis. Atskirdamas veiklos pelningumą, EBIT suteikia aiškų vaizdą apie tai, kaip efektyviai įmonė generuoja pajamas iš savo pagrindinės veiklos, prieš svarstydamą bet kokias finansines ar mokesčių strategijas. Tai ypač naudinga vertinant įmonės gebėjimą gauti veiklos pelną ir valdyti veiklos sąnaudas, o tai labai svarbu priimant pagrįstus investavimo ar verslo valdymo sprendimus (Mukhambetov, 2020).

4. Efektyvumo rodikliai:

Turto apyvartumas parodo, kaip efektyviai įmonė naudoja savo turtą pardavimui generuoti. Mažesni rodikliai gali reikšti, kad krizės metu turtas buvo nepakankamai panaudotas. Atsargų apyvartumas parodo, kiek kartų atsargos parduodamos ir pakeičiamos per laikotarpį. Sumažėjimas

gali reikšti sulėtėjusią vartotojų paklausą (Kwak, 2019). Efektyvumo rodikliai priklauso nuo pridėtinių išlaidų kontrolės, kurią įgyvendina vyresnioji vadovybė ir direktorių valdyba. Ekonomikos teorija daro prielaidą, kad vadovai dažniausiai sieks sumažinti pridėtines išlaidas, siekdami maksimaliai padidinti pelną. F. H. Hays (2008) siūlo priešingą požiūrį, kad banko vadovybė pasirinktų maksimaliai padidinti naudingumą, o ne pelningumą. Ši išlaidų pirmenybės teorija buvo sukurta bankų valdymo literatūroje. Hays (2008) pažymi, kad vadovybė gali padidinti personalo išlaidas, vadovų atlyginimus ir diskrecinį pelną, o ne sutelkti dėmesį į pelno didinimą. Jei vadovybė teikia pirmenybę didesniajam personalui, tai paprastai trumpuoju laikotarpiu atsispindi didesniuose efektyvumo koeficientuose. Tokie sprendimai gali prisidėti prie ilgalaikio pelningumo.

Apibendrinant galima pasakyti, kad finansiniai rodikliai atlieka nepakeičiamą vaidmenį vertinant įmonių veiklą krizių metu. Tokie rodikliai kaip EBIT, likvidumo rodikliai, pelningumo rodikliai ir mokumo rodikliai suteikia svarbių įžvalgų apie tai, kaip gerai įmonės valdo savo veiklą, finansuoja veiklą ir išlaiko stabilumą neramiais ekonomikos laikais (Deitiana 2015).. Visų pirma EBIT siūlo vertingas veiklos efektyvumo perspektyvas, pabrėžiant, kaip išorinis spaudimas veikia pagrindines verslo funkcijas, neiškraipant finansavimo ir mokesčių įsipareigojimų. Likvidumo rodikliai, tokie kaip bendrasis ir kritinis, yra būtini vertinant įmonės gebėjimą vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus, o tai svarbus veiksnys finansinio netikrumo laikotarpiais. Pelningumo koeficientai, padeda įvertinti įmonės gebėjimą pajamas paversti reikšmingu pelnu, kuris yra esminis tvarumo aspektas nuosmukio metu. Galiausiai mokumo rodikliai yra susiję su ilgalaikiu tvarumu ir rizikos valdymu, o tai labai svarbu norint suprasti įmonės gyvybingumą, kai susiduriama su užsitęsusiais ekonominiais iššūkiais. Sumanus šių rodiklių taikymas leidžia suinteresuotosioms šalims priimti pagrįstus sprendimus, nustatyti stiprybes, kurias reikia panaudoti, ir spragas, kurias reikia pašalinti. Kadangi kiekviena finansų krizė kelia unikalių iššūkių ir galimybių, būtinas niuansuotas požiūris į finansinę analizę, pritaikytą konkrečiam krizės kontekstui ir pramonės pobūdžiui. Taip elgdamosi įmonės gali ne tik įveikti tiesioginius finansinius sunkumus, bet ir padėti tvirtą pagrindą atsigavimui ir augimui po krizės, taip užsitikrindamos konkurencinį pranašumą nuolat besikeičiančioje rinkos aplinkoje.

2. VALSTYBĖS LENGVATINIŲ PASKOLŲ PARAMA ĮMONĖMS KRIZĖS METU – TYRIMO METODIKA

Antroji mokslinio darbo dalis yra orientuota į tyrimo metodologiją, kuri skirta analizuoti lengvatinių paskolų, kaip valstybinės paramos poveikį Lietuvos įmonių finansiniams rezultatams 2019–2022 m. laikotarpiu. Šis laikotarpis apima reikšmingus ekonominius įvykius, įskaitant COVID-19 pandemiją ir karą Ukrainoje. Tyrime analizuojamos 48 įmonės, 2022 m. gavusios lengvatines paskolas iš valstybinės finansų įstaigos „Invega“ (žr. 1 priedą). Įmonių finansinės ataskaitos už 2019-2022 m. laikotarpius gautos iš atvirų duomenų platformos „Okredo“ (žr. 3 priedą). Tyrimas apima įmonių finansinių rodiklių analizę 2019-2022 m. laikotarpiu ir papildomą ištyrimą dvejais scenarijais, kuomet laikoma, kad lengvatinės paskolos nebuvo gautos, ir kuomet laikoma, kad paskolos buvo gautos tuometinėmis rinkos palūkanų normomis.

Tyrimo tikslas: išanalizuoti lengvatinių paskolų reikšmingumą įmonėms 2022 m.

Tyrimo uždaviniai:

1. Atlikti išsamią finansinių rodiklių analizę 2019-2022 m. periodu ir įvertinti įmonių finansinę būklę ir tendencijas.
2. Įvertinti esminius rodiklių pokyčius, kuomet lengvatinė paskola eliminuojama iš įmonių finansinių ataskaitų.
3. Įvertinti lengvatinių paskolų reikšmingumą, lyginant jas su tuometine rinkos palūkanų norma.

Pirmajam uždaviniui įgyvendinti buvo gautas 48 įmonių, kurios gavo lengvatines paskolas 2022 m., sąrašas (žr. 1 priedą). Informacija apie tai patalpinta oficialiame valstybinės finansų įstaigos „Invega“ internetiniame puslapyje. Į lengvatines paskolas gali pretenduoti tik smulkiojo ir vidutinio verslo subjektai. Maksimalus paskolos galimas dydis vienam subjektui yra 4 mln. EUR. Paskola gali būti teikiama neilgesniam nei 120 mėnesių laikotarpiui. Teikiant finansavimą per lengvatinių paskolų priemonę, 45 proc. paskolos dalis yra skolinama nemokamai, tai yra su 0 proc. metiniu palūkanų, o likę 55 proc. yra apmokestinti pagal rinkos sąlygas atitinkančią metinę palūkanų normą. Finansinei analizei atlikti, reikėjo visų įmonių finansinių ataskaitų už 2019-2022 m. laikotarpius, kurios buvo gautos iš atvirų duomenų platformos „Okredo“ (žr. 3 priedą). Įvertinus gautus duomenis, pastebėta, jog nemaža dalis įmonių pateikė nepilnas arba nekokybiškas ataskaitas, todėl tos įmonės buvo netinkamos tyrimui atlikti ir buvo neanalizuojamos. Likusios 36 įmonės pateikė tik finansinės būklės ir bendrųjų pajamų ataskaitas, o tai susiaurino tyrimo galimybes. Visgi, gavus 36 smulkiojo ir vidutinio verslo įmonių finansines

ataskaitas už 2019-2022 laikotarpius, įmonės buvo išskirtos į atskiras grupes pagal pardavimo pajamas, į labai mažas, mažas, vidutines ir dideles, tam, kad būtų galima įvertinti jų rodiklių tendencijas bėgant metams. Apskaičiuoti pagrindiniai pelningumo, efektyvumo, likvidumo ir mokumo rodikliai padedantys įvertinti įmonių finansinę būklę. Rodikliai buvo atrinkti remiantis panašiu tyrimu apie integruota įmonės finansinės būklės ir veiklos rezultatų analizę. Tyrimo autoriai J. Mackevičius ir R. Valkauskas teigia, kad dauguma autorių turi skirtingą nuomonę apie tinkamiausius rodiklius finansinei analizei atlikti, tačiau smulkaus ir vidutinių verslo įmonių finansinei analizei atlikti užtenka 8-10 santykinų finansinių rodiklių, kaip pavyzdžiui bendrasis ir grynasis pelningumo rodikliai. Todėl tyrime buvo skaičiuojami šie rodikliai:

1. **Bendrasis pelningumas** – rodiklis priklausantis pelningumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip bendrojo pelno ir pardavimo pajamų santykis.
2. **Grynasis pelningumas** - rodiklis priklausantis pelningumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip grynojo pelno ir pardavimo pajamų santykis.
3. **Turto apyvartumas** – rodiklis priklausantis efektyvumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip pardavimo pajamų ir viso įmonei priklausančio turto santykis.
4. **Atsargų apyvartumas** - rodiklis priklausantis efektyvumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip pardavimo savikainos ir visų įmonės atsargų santykis.
5. **Bendrasis padengimo koef.** – rodiklis priklausantis likvidumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų santykis.
6. **Skubaus padengimo koef.** - rodiklis priklausantis likvidumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip trumpalaikio turto be atsargų ir trumpalaikių įsipareigojimų santykis.
7. **Įsipareigojimų ir nuosavybės santykis** – rodiklis priklausantis mokumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip visų įsipareigojimų ir nuosavybės santykis.
8. **EBIT** - rodiklis priklausantis mokumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kuomet iš pelno prieš apmokestinimą atimamos palūkanų sąnaudos ir palūkanų pajamos.
9. **Palūkanų padengimo koef.** - rodiklis priklausantis mokumo rodiklių grupei, apskaičiuojamas, kaip EBIT ir palūkanų sąnaudų santykis.

Antrajam uždaviniui įgyvendinti, reikėjo gautus visų įmonių palūkanų padengimo koeficiento rezultatus už 2022 m. laikotarpį, kuriems, reikia pabrėžti, įtaką darė ir palūkanos už gautas lengvatines paskolas, palyginti su naujai apskaičiuotais palūkanų padengimo koeficientais už 2022 m. laikotarpį, kuomet palūkanos už lengvatines paskolas buvo eliminuojamos iš palūkanų sąnaudų straipsnio, esančio bendrųjų pajamų ataskaitoje. Lengvatinių paskolų dydžiai nurodyti 1 priede. Kad ši tyrimo dalis suteiktų papildomų įžvalgų, buvo nuspręsta apskaičiuoti apyvartinio

kapitalo ir turto santykį už 2022 m. laikotarpį. Rodiklis priklauso efektyvumo rodiklių grupei ir yra apskaičiuojamas, kaip apyvartinio kapitalo ir viso turto santykis. Tokiam sprendimui įtaką padarė pastebėjimas, kad lengvatinė paskola daro tiesioginę įtaką apyvartiniam kapitalui, kuris yra apskaičiuojamas, kaip viso trumpalaikio turto ir visų trumpalaikių įsipareigojimų santykis. Todėl eliminavus lengvatinę paskolą iš visų trumpalaikių įsipareigojimų ir viso trumpalaikio turto straipsnių, esančių finansinės būklės ataskaitoje, rezultatas atsispindėjo apyvartinio kapitalo ir turto santykyje. Šio rodiklio rezultatas, kuomet lengvatinės paskolos eliminuotos, taip pat reikėjo palyginti su apyvartinio kapitalo ir turto santykio rodikliu, kuomet lengvatines paskolas atsispindi rodiklio rezultate. Taigi, tokiais būdais tyrime buvo gauti palūkanų padengimo koeficiento bei apyvartinio kapitalo ir turto santykio pokyčiai, kurie suteikė papildomų įžvalgų.

Trečiajam uždaviniui įgyvendinti, reikėjo gautus visų įmonių palūkanų padengimo koeficiento rezultatus už 2022 m. laikotarpį, kuriems, reikia pabrėžti, įtaką darė ir palūkanos už gautas lengvatines paskolas, palyginti su naujai apskaičiuotais palūkanų padengimo koeficientais už 2022 m. laikotarpį, kuomet vietoj lengvatinių palūkanų normų, skaičiavimui buvo naudojamos 2022 m. Lietuvos Banko pateiktos tuometinės rinkos palūkanų normos (žr. priedą). Rinkos palūkanų norma buvo parinkta priklausomai nuo tą mėnesį vyravusio dydžio. Kadangi 55 proc. paskolos sumos jau buvo apmokestinti pagal rinkos palūkanų normą, kaip priklauso gavus lengvatinę paskolą, tyrimui atlikti, reikėjo likusiai 45 proc. sumai, vietoj nulinių palūkanų, pritaikyti tuometines rinkos palūkanų normas. Tokiu būdu buvo apskaičiuotos visų įmonių gautų paskolų palūkanos pagal rinkos palūkanų normą, ir tuomet jos buvo pridamos prie palūkanų sąnaudų straipsnio, esančio bendrųjų pajamų ataskaitoje. Tuomet perskaičiuoti palūkanų padengimo koeficientai buvo lyginami su palūkanų padengimo koeficientais, kuriuose atsispindėjo lengvatinės palūkanos, tam, kad gauti pokyčius, kurie suteikė papildomų įžvalgų.

3. VALSTYBĖS LENGVATINIŲ PASKOLŲ PARAMA ĮMONĖMS KRIZĖS METU – TYRIMO REZULTATAI

Šioje darbo dalyje pristatomi valstybės skiriamų lengvatinių paskolų įmonėms krizės metu tyrimo rezultatai. Tyrimo tikslas yra apskaičiuoti ir įvertinti lengvatinių paskolų kaip paramos daroma įtaką įmonių finansiniams rezultatams. Tikslui pasiekti, tyrimas turi būti susiskirstytas į tris etapus, visų pirma atlikta pagrindinių finansinių rodiklių, tokių kaip pelningumo, efektyvumo, mokumo, likvidumo rodikliai, analizė įmonėms, 2019-2022 metų periodu, gavusioms lengvatinių paskolų paramą 2022 metais. Tuomet seka du tyrimo scenarijai, pirmu scenarijumi įvertinami įmonių finansinių rezultatų ir rodiklių pokyčiai 2022 metais, kuomet lengvatinės paskolos eliminuojamos iš finansinių ataskaitų. Antru scenarijumi įvertinami įmonių EBIT ir palūkanų padengimo koeficiento pokyčiai 2022 metais, kuomet lengvatinėmis sąlygomis gauta valstybės paskola pakeičiama į paskolą gautą rinkos sąlygomis.

3.1. 2019-2022 m. finansinių rodiklių analizė įmonėms gavusioms lengvatines paskolas

Finansinių rodiklių analizė suteikia įžvalgų apie įvairius įmonės finansinės būklės aspektus, įskaitant likvidumą, pelningumą, mokumą ir efektyvumą. Išnagrinėję šiuos rodiklius galime geriau suprasti, kaip šios įmonės krizių metu įveikė ekonominius iššūkius ir kokį vaidmenį jų finansiniam stabilumui ir augimui suvaidino lengvatinės paskolos.

Tyrime analizuojamos 36-ios įmonės gavusios lengvatines paskolas ir pateikusios išsamias finansinės būklės ir bendrųjų pajamų ataskaitas. Kadangi lengvatinės paskolos buvo suteikiamos tik mažų ir vidutinių įmonių grupei, tikslingam tendencijų vertinimui, įmonės yra suskirstytos pagal pardavimo pajamų dydį į labai mažas, mažas, vidutines ir dideles (žr. 4 lentelę).

5 lentelė

Įmonių skirstymas pagal pardavimo pajamų dydį

Įmonės	Pardavimo pajamos (mln. EUR)				Įmonių skirstymas pagal dydį
	2019	2020	2021	2022	
UAB Litmet	57,53	63,95	95,41	93,86	Didelė
UAB Naftos dujos	20,89	15,51	21,02	48,52	Vidutinė
UAB Arte Domestica	15,32	19,17	24,18	37,22	Vidutinė
UAB Linėja Transport	14,14	16,38	23,46	32,86	Vidutinė
UAB Šiaurės vilkas	22,24	21,05	21,87	26,95	Vidutinė
UAB Velseka	15,86	13,64	17,98	26,73	Vidutinė
UAB Integrated Optics	1,62	1,55	1,97	25,04	Vidutinė
UAB 8DEVICES	2,36	3,49	8,76	19,23	Vidutinė
UAB Timbela ir KO	4,69	6,62	11,95	15,71	Vidutinė
UAB Grainmore	6,09	9,88	12,06	15,30	Vidutinė
UAB LHM House	8,74	5,98	9,65	12,57	Vidutinė
UAB Grynumber health	2,50	6,29	9,53	10,48	Vidutinė
UAB Via Solis	0,82	1,63	2,16	10,23	Vidutinė
UAB Davi	3,01	4,60	7,25	9,40	Maža
UAB DND TALIS	5,09	9,79	8,13	8,62	Maža
UAB Splus	7,15	7,57	7,95	8,32	Maža
UAB Step master	3,69	4,52	5,42	7,16	Maža
UAB Arionex LT	8,61	6,54	5,89	6,75	Maža
UAB Medienos profesionalai	3,74	4,77	6,97	6,59	Maža
UAB Anvalda	3,74	3,42	4,66	6,17	Maža
UAB Dijorus	3,70	3,18	4,21	5,27	Maža
UAB Krispo	0,73	2,15	4,50	4,53	Maža
UAB Dzūkų baldai	1,67	2,65	2,04	3,84	Maža
UAB Ligninenko	2,99	1,77	2,60	3,75	Maža
UAB Vilimekso servisas	3,47	3,91	4,01	3,43	Maža
UAB Eglėšakis	2,09	2,57	3,18	3,11	Maža
UAB Euroaltus	1,58	1,77	2,50	2,81	Maža
UAB Dangų studija	1,31	1,55	1,92	2,29	Maža
UAB Ratautas	2,21	2,14	2,04	2,14	Maža
UAB Panevėžio agrochemija	0,78	1,07	1,41	2,10	Maža
UAB BTTB	1,18	2,42	1,23	1,91	Labai maža
UAB Senoji pelėda	1,22	1,11	1,51	1,90	Labai maža
UAB EECO	1,42	1,21	1,58	1,88	Labai maža
UAB Skaitmeninės šypsenos	0,41	0,48	1,16	1,63	Labai maža
UAB Piras	0,32	1,22	1,34	1,13	Labai maža
UAB Skardlanksta	0,41	0,40	0,56	0,69	Labai maža

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis Europos Komisijos rekomendacijoje nr. 2003/361 pateikta informacija, mažoms ir vidutinėms įmonėms būdingos konkrečios metinių pardavimo pajamų ribos:

1. Vidutinės įmonės: šiose įmonėse metinė apyvarta neviršija 50 mln. eurų;
2. Mažos įmonės: šiose įmonėse metinė apyvarta neviršija 10 mln. eurų;
3. Labai mažos įmonės: šiose įmonėse metinė apyvarta neviršija 2 mln. eurų.

Tačiau, remiantis 4-os lentelės duomenimis, įmonės UAB „Litmet“ pardavimo pajamos 2022 metais sudarė 93,86 mln. eurų, tai yra beveik du kartus daugiau nei vidutinių įmonių metinės apyvartos riba, todėl įmonė išskirta kaip didelė įmonė. Likusios įmonės suskirstytos atitinkamai pagal pardavimo pajamų dydį, 17 įmonių priskirta prie mažų įmonių grupės, 12 įmonių prie vidutinių įmonių grupės ir 6 įmonės prie labai mažų įmonių grupės.

Labai mažų grupei priklausančių įmonių pelningumo rodikliai atsispindi žemiau pateiktoje lentelėje (žr. 5 lentelę).

6 lentelė

Labai mažų įmonių pelningumo rodikliai

Labai mažos įmonės (UAB)	Pelningumo rodikliai							
	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas
	2019		2020		2021		2022	
BTTB	28.48	6.76	14.15	2.30	41.41	11.04	44.77	18.28
Senoji pelėda	77.11	1.18	75.57	17.47	75.98	4.00	80.01	3.56
EECO	40.56	6.54	39.27	5.10	34.24	7.11	37.79	5.93
Skaitmeninės šypsėnos	55.16	11.18	34.59	0.19	43.62	15.41	36.42	9.29
Piras	92.35	29.10	95.37	60.10	96.48	44.70	94.46	32.00
Skardlanksta	62.11	6.66	58.62	4.71	56.13	7.15	56.97	5.85

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 5 lentelėje pateiktas duomenimis, matyti, jog daugelis labai mažų įmonių per metus išlaikė gana stabilų bendrąjį pelningumą, o tai rodo tinkamą gamybos sąnaudų valdymą, palyginti su pajamomis. Įmonių UAB „Senoji pelėda“ ir UAB „Piras“ bendrojo pelningumo koeficientai išliko stabilūs visais periodais. Atsižvelgiant į grynojo pelningumo koeficientus, jie nebuvo tokie pastovūs, lyginant su bendrojo pelningumo koeficientais. Tai rodo, kad nors įmonėms pavyko kontroliuoti gamybos sąnaudas, kitos išlaidos, pavyzdžiui veiklos sąnaudos, palūkanos ir mokesčiai turėjo ryškesnę įtaką jų grynajam pelningumui. Visgi, reikšmingiausi pokyčiai įvyko įmonėje UAB „BTTB“, kuomet po 2019 metais prasidėjusios COVID-19 krizės, 2020 metų

pelningumo rodikliai ženkliai sumažėjo, tačiau 2020-2022 m. periodu įmonės pelningumo rodikliai tendencingai ir reikšmingai augo, kas rodo efektyvų valdymą po kriziniu laikotarpiu ir galimus veiklos patobulinimus.

7 lentelė

Mažų įmonių pelningumo rodikliai

Mažos įmonės (UAB)	Pelningumo rodikliai							
	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas
	2019		2020		2021		2022	
Davi	10.47	1.31	14.17	5.82	6.85	1.10	6.29	0.37
DND TALIS	25.40	4.75	25.25	7.71	24.84	5.98	28.71	6.12
Splius	36.77	1.80	36.77	2.91	35.07	1.45	38.38	1.55
Step master	32.91	4.98	28.77	4.34	36.09	4.76	34.42	4.25
Arionex LT	7.46	0.18	7.39	0.17	8.20	-2.78	14.59	3.76
Medienos profesionalai	26.38	8.47	29.49	8.40	30.87	13.90	29.82	11.54
Anvalda	41.95	9.59	43.85	7.32	47.33	15.88	46.07	12.69
Dijorus	22.56	2.48	20.72	2.14	19.39	3.81	22.20	3.10
Krispo	53.17	0.87	54.00	18.92	56.30	15.94	61.53	0.38
Dzūkų baldai	41.26	12.92	39.48	11.36	39.98	0.68	18.70	10.54
Ligninenko	33.21	-0.82	48.66	4.52	55.06	17.27	69.93	31.85
Vilimekso servisas	33.51	8.36	30.60	10.23	31.71	9.29	37.48	5.85
Eglėšakis	13.35	1.43	32.84	18.03	33.11	17.96	17.36	2.65
Euroaltus	18.11	0.09	18.24	1.65	16.69	1.17	18.85	3.08
Dangų studija	35.75	0.39	29.21	2.24	31.07	3.69	30.18	3.84
Ratautas	9.38	2.10	6.32	0.77	9.37	1.01	9.76	1.79
Panevėžio agrochemija	16.16	0.67	10.81	0.06	13.36	0.32	13.15	-0.12

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 6 lentelėje pateiktais duomenimis, galima teigti, jog didžioji dalis mažų įmonių, taip pat kaip ir labai mažos įmonės, išlaikė pelningumo rodiklių stabilumą visais 2019-2022 metų periodais. Tačiau dalis įmonių, priklausančių mažų įmonių grupei, patyrė reikšmingų pelningumo pokyčių. UAB „Davi“ 2020 m. pasižymėjo reikšmingais pelningumo rodiklių išaugimais, lyginant su kitais periodais. Didelis padidėjimas 2020 m. gali būti siejamas su gera sąnaudų kontrole, pagerėjusiu veiklos efektyvumu arba palankiomis rinkos sąlygomis. Nuosmukį 2021 ir 2022 m.

gali lemti išaugusi konkurencija, didesnės veiklos sąnaudos arba pelningumą mažinantys rinkos iššūkiai. Įmonės UAB „Arionex LT“ grynas pelningumas 2021 metais buvo neigiamas ir sudarė -2.78 proc., to priežastis buvo išaugusi pardavimo savikaina dėl tiekimo grandinės sutrikimų, didėjančių sąnaudų ir kintančios paklausos mašinų ir įrangos gamybos sektoriuje, su kuo būtent ir susijusi šios įmonės veikla. Visgi, 2022 m. UAB „Arionex LT“ atsitiesė ir grynas pelningumas siekė 3.78 proc., kas yra net 6.56 proc. išaugimas palyginus su 2021 m. Tokį pagerėjimą galėjo lemti ir lengvatinė paskola, dėl kurios buvo priimtose sėkmingos strateginės iniciatyvos bei veiklos patobulinimai, kurie pagerino tiek bendrąjį, tiek grynąjį pelningumą. Kita, reikšmingesnį pelningumo rodiklių pokytį, parodžiusi įmonė yra UAB „Medienos profesionalai“, kurios grynas pelningumas 2021 m. buvo rekordinis ir siekė 13.90 proc., išaugimą galėjo lemti didesni pardavimai, geresnis išlaidų valdymas bei geresnės rinkos sąlygos. Visgi, 2022 m. grynas pelningumas nežymiai sumažėjo, tačiau išliko aukštas - 11.54 proc.

8 lentelė

Vidutinių įmonių pelningumo rodikliai

Vidutinės įmonės (UAB)	Pelningumo rodikliai							
	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas
	2019		2020		2021		2022	
Naftos dujos	1.13	-1.60	0.83	-11.09	1.46	0.02	2.72	1.95
Arte Domestica	11.08	0.58	14.75	4.32	15.93	4.41	16.49	6.30
Linėja Transport	12.22	2.67	12.83	4.18	12.78	4.74	12.01	4.03
Šiaurės vilkas	15.59	1.60	17.70	0.20	14.15	-0.57	12.06	-8.11
Velseka	29.30	2.58	34.49	4.68	28.49	3.65	23.68	2.86
Integrated Optics	87.16	26.86	83.05	22.08	83.72	27.62	83.27	15.26
8DEVICES	26.60	-1.26	23.97	2.64	26.23	12.73	24.70	13.10
Timbela ir KO	6.38	0.86	9.11	4.64	18.58	10.96	20.02	11.12
Grainmore	13.69	-9.80	19.57	-2.10	25.55	19.74	17.97	-1.82
LHM House	23.39	3.26	27.95	4.48	26.30	7.72	21.47	4.07
Grynumber health	61.72	-12.18	41.50	12.81	45.82	15.23	44.01	9.11
Via Solis	17.11	0.98	10.91	-6.30	25.98	3.28	10.11	1.33

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 7 lentelėje pateiktais pelningumo rodikliais galima teigti, jog rodiklių pokyčiai tarp metinių periodų yra reikšmingai didesni, lyginant su mažomis ir labai mažomis įmonėmis. Tam įtaką gali daryti sąnaudos kontrolės nestabilumas bei kintančios rinkos sąlygos, prie kurių ne visada spėjama laiku prisitaikyti. Vos kelios įmonės išlaikė stabilius bendrojo ir grynojo pelningumo rodiklius bėgant metams. Didžioji dalis įmonių prasčiausius grynojo pelningumo rodiklius turėjo 2019 m., kam įtakos turėjo prasidėjusi COVID-19 krizė. Visgi, įvertinus visų įmonių pelningumo rodiklius, išskiriamos keturios įmonės su didžiausiais pokyčiais rodiklių atžvilgiu. UAB „Integrated Optics“, kurios veikla yra susijusi su kompiuterinių, elektroninių ir optinių gaminių gamyba. Įmonė visais periodais išlaikė stabilius ir aukščiausius pelningumo rodiklius, tačiau dėl išaugusių bendrųjų ir administracinių sąnaudų, 2022 m. grynasis pelningumas reikšmingai sumažėjo iki 15,26 proc. UAB „Grainmore“, kurios veikla susijusi su grūdų perdirbimu ir kruopų bei kitų gaminių gamyba. Įmonės grynasis pelningumas buvo neigiamas beveik visus laikotarpius, išskyrus 2021 m. kuomet grynojo pelningumo rodiklis padidėjo net iki 19,74 proc., tam įtakos galėjo turėti didelė kruopų bei gretai paruošiamų gaminių paklausa. Tokie gaminiai turi ilgesnį galiojimo laiką, kas buvo aktualu vartotojams COVID-19 pandemijos metu. UAB „Šiaurės vilkas“, kurios veikla yra susijusi su žemės ūkio sektoriumi, daugiausiai dėmesio skiriant didmeninei grūdų, neperdirbto tabako, sėklų, gyvulių pašarų prekybai. Įmonės pelningumo rodikliai tendencingai mažėjo bėgant metams, o 2022 m. pasiekė net -8,11 proc. tam įtakos turėjo vis labiau didėjantys kaštai. UAB „Naftos dujos“ veiklos sektorius yra suskystintųjų dujų sektorius, apimantis suskystintas gamtines dujas ir suskystintas naftos dujas. Suskystintų dujų sektorius patyrė iššūkių 2020 m. dėl pasaulinės tiekimo grandinės sutrikimų bei rinkos paklausos svyravimų susijusių su COVID-19 pandemija, taip pat dėl gamtinių dujų kainos svyravo ir infliacijos, kuri padidino veiklos sąnaudas, įskaitant žaliavų ir transportavimo išlaidas. Tai atsispindi ir įmonės UAB „Naftos dujos“ grynojo ir bendrojo pelningumo mažėjime 2020m., bendrasis pelningumas sumažėjo nuo 1,13 proc. iki 0,83 proc. ir reikšmingas grynojo pelningumo sumažėjimas nuo -1,60 proc. iki -11,09 proc. Visgi, 2022 m. reikšmingas rodiklių pagerėjimas, rodo tvirtą įmonės atsigavimą. Tai galėjo lemti padidėjusi paklausa ir rinkos galimybės susidariusios dėl karo Ukrainoje. Sustabdytas Rusijos dujų importas į Lietuvą galėjo sukurti naujų rinkos galimybių alternatyviems dujų tiekėjams, o tai buvo naudinga tokioms įmonėms kaip UAB „Naftos dujos“.

Tyrime esanti vienintelė didelė įmonė UAB „LITMET“ gamina juodųjų metalų gaminius ir juos parduoda. Įmonės pelningumo rodikliai tendencingai augo kiekvienais metais, kas parodo, kad įmonė kiekvienais metais puikiai prisitaiko prie rinkos sąlygų (žr. 8 lentelę).

9 lentelė

Didelių įmonių pelningumo rodikliai

Didelės įmonės (UAB)	Pelningumo rodikliai							
	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas	Bendr. pelningu mas	Gryn. pelningu mas
	2019		2020		2021		2022	
LITMET	5.77	2.64	6.85	2.60	10.30	6.17	15.34	8.53

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonės UAB "LITMET" finansinėmis ataskaitomis

Taigi, apibendrinant pelningumo rodiklių rezultatus galima teigti, jog labai mažų įmonių pelningumo rodikliai smarkiai svyravo dėl didesnio jautrumo rinkos pokyčiams ir mažesnio buvimo rinkoje. Vos dvi įmonės parodė stabilesnius rodiklius. Kalbant apie mažas įmones, dalis jų žymiai padidino savo pelningumą, o kitos susidūrė su iššūkiais, kuriuos sudaryti galėjo padidėjusi konkurencija, tiekimo grandinės problemos ir didesnės veiklos sąnaudos. Vidutinės įmonės rodė teigiamą pelningumo tendenciją, ypač 2021 m., pastebimai pagerėjus tiek bendrajam, tiek grynajam pelningumui. Visose įmonių grupėse tendencijos rodo, kad gebėjimas prisitaikyti prie rinkos sąlygų, efektyviai valdyti išlaidas ir strategiškai užimti pozicijas rinkoje buvo esminiai veiksniai siekiant didesnio pelningumo. Analizė pabrėžia atsparumo ir strateginio judrumo svarbą sprendžiant pasaulio ekonomikos iššūkius ir pabrėžia įvairų poveikį įmonėms, atsižvelgiant į jų dydį ir sektorių. Nuolatinis daugelio įmonių pelningumo rodiklių gerėjimas, ypač 2021 m., rodo stiprų atsigavimo etapą po pandemijos, nors iššūkių išliko dėl geopolitinės įtampos ir tiekimo grandinės problemų.

Kita labai svarbi rodiklių grupė yra skirta įvertinti, kaip įmonės efektyviai išnaudoja savo turimas atsargas bei valdomą turtą. Labai mažų grupei priklausančių įmonių efektyvumo rodikliai atspindi žemiau pateiktoje lentelėje (žr. 9 lentelę).

10 lentelė

Labai mažų įmonių efektyvumo rodikliai

Labai mažos įmonės (UAB)	Efektyvumo rodikliai							
	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas
	2019		2020		2021		2022	
BTTB	0.82	1.77	1.45	2.86	0.61	1.71	0.77	5.40
Senoji pelėda	2.00	1.13	1.44	1.22	1.86	8.35	1.83	1.29
EECO	1.89	5.44	1.24	3.51	1.67	4.86	1.99	6.07
Skaitmeninės šypsenos	2.07	-	1.86	29.78	2.88	8.26	1.42	7.71
Piras	0.35	0.40	0.68	0.27	0.59	0.13	0.35	0.19
Skardlanksta	2.39	22.67	2.36	16.99	2.96	6.10	2.10	12.38

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 9 lentelėje pateiktais duomenimis, matosi, kad visos įmonės priskirtos prie labai mažų grupės rodo nežymius turto apyvartumo pokyčius, kas parodo efektyvų turto valdymą. Atsižvelgiant į atsargų apyvartumą, įmonės UAB „BTTB“ atsargų apyvartumas 2022 m. padidėjo ir buvo 5,40, o 2021 m. apyvartumas siekė tik 1,71. Tai galėjo lemti pardavimų išaugimas, kadangi būtent 2022 m. įmonės pelningumo rodikliai taip pat pasiekė rekordines aukštumas (žr. 5 lentelę), lyginant su kitais metais. Efektyviausiu atsargų valdymu pasižymi įmonės UAB „EECO“ ir UAB „Skardlanksta“. Pastebėta, kad nors ir įmonės UAB „Piras“ efektyvumo rodikliai yra žemiausi, įmonės grynas pelningumas buvo didžiausias palyginus su kitomis labai mažomis įmonėmis (žr. 5 lentelę), tai atspindi įmonės veiklą, kuri susijusi su grunto stabilizavimo priemonių gamyba, kurios skirtos kelių tiesimui. O tai patvirtina, kad produkto, kurio įmonė negali sandėliuoti, kaina yra didelė. Įmonė UAB „Skaitmeninės šypsenos“ atsargų apyvartumas buvo reikšmingai padidėjęs 2020 m., tačiau 2021-2022 m. sumažėjo, bet išliko rodiklis išliko aukštas ir stabilus. Įmonė 2019 m. finansinės būklės ataskaitoje nepateikė informacijos apie atsargas, todėl atsargų apyvartumo rodiklis neapskaičiuotas.

11 lentelė

Mažų įmonių efektyvumo rodikliai

Mažos įmonės (UAB)	Efektyvumo rodikliai							
	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas
	2019		2020		2021		2022	
Davi	2.06	3.11	2.46	4.06	1.64	2.88	1.77	3.32
DND TALIS	1.59	2.33	1.73	2.45	1.28	1.79	1.10	1.31
Splius	2.92	19.08	2.82	23.16	2.66	11.24	1.95	6.05
Step master	1.72	19.84	1.96	22.18	1.97	6.72	2.21	4.99
Arionex LT	2.34	7.72	1.68	5.04	1.49	4.85	1.73	8.89
Medienos profesionalai	2.57	9.36	2.26	9.44	2.33	6.01	1.76	6.04
Anvalda	2.24	8.30	2.26	4.07	1.95	7.40	1.99	5.50
Dijorus	1.13	1.01	0.84	0.79	0.94	0.85	1.08	0.98
Krispo	1.93	1.55	1.77	1.28	2.31	1.96	1.97	1.63
Dzūkų baldai	1.26	5.50	1.56	6.73	1.19	3.05	1.96	14.23
Ligninenko	0.71	1.40	0.44	0.62	0.74	1.32	0.97	1.08
Vilimekso servisas	1.17	2.42	1.00	3.52	1.05	2.99	0.68	2.00
Eglėšakis	3.40	14.35	2.46	12.98	1.68	7.87	1.73	8.01
Euroaltus	2.86	6.66	2.92	7.41	3.78	9.97	3.10	6.17
Dangų studija	1.58	2.31	1.84	3.47	2.04	3.73	1.61	4.07
Ratautas	1.41	47.01	1.53	26.72	1.45	13.31	1.65	194.75
Panevėžio agrochemija	2.04	3.27	2.42	5.38	3.22	6.22	5.29	8.69

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 10 lentelėje pateiktais duomenimis, mažų įmonių efektyvumo rodikliams yra būdingi svyravimai. Visgi, reikšmingiausiais svyravimais pasižymi šešios įmonės. UAB „Panevėžio agrochemija“ parodo tendencingą efektyvumo rodiklių augimą, kas parodo efektyvų turto ir atsargų valdymą. UAB „Ratautas“ veikla yra susijusi su tarptautinių krovinių vežimu vilkikais. Įmonės atsargų apyvartumo rodiklis 2022 m. pasiekė net 194,75 apyvartumą. Tai lėmė įmonės atsargų sumažėjimas 2021-2022 m. nuo 139 tūkst. EUR iki 10 tūkst. EUR, kas parodo įmonės drastišką ir sėkmingą atsargų optimizavimą. Įmonių UAB „Dzūkų baldai“, UAB „SPLIUS“, UAB „Step master“, UAB „Anvalda“ 2019-2022 m. periodu rodė efektyvumo rodiklių svyravimus, tačiau išliko aukšti.

12 lentelė

Vidutinių įmonių efektyvumo rodikliai

Vidutinės įmonės (UAB)	Efektyvumo rodikliai							
	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas
	2019		2020		2021		2022	
Naftos dujos	3.23	31.16	6.08	35.24	8.83	34.03	11.53	65.06
Arte Domestica	3.20	7.30	3.47	6.96	3.44	7.15	3.85	7.17
Linėja Transport	5.72	221.15	4.42	39.95	3.70	74.44	3.94	77.91
Šiaurės vilkas	0.80	2.62	0.75	2.43	0.77	2.27	0.82	1.82
Velseka	2.38	14.30	1.97	34.93	2.27	31.24	2.78	37.76
Integrated Optics	0.78	0.40	0.52	0.39	0.67	0.33	0.51	0.43
8DEVICES	1.76	4.05	2.10	4.42	1.17	1.39	1.06	0.99
Timbela ir KO	5.13	67.23	6.76	15.63	2.25	4.12	2.39	4.60
Grainmore	0.40	2.29	0.60	2.78	0.56	2.51	0.62	1.90
LHM House	3.76	6.26	1.63	3.76	1.93	3.75	1.82	8.16
Grynumber health	0.97	2.89	1.40	2.66	1.71	3.59	1.69	3.24
Via Solis	0.26	0.71	0.53	1.11	0.45	0.59	1.77	6.64

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Vidutinių įmonių efektyvumo rodikliai atsispindi 11 lentelėje. Tik 5 vidutinės įmonės parodė stabilius efektyvumo rodiklius 2019-2022 m. Likusių įmonių efektyvumo rodikliai svyravo, vienių įmonių reikšmingiau nei kitų. Pavyzdžiui logistikos įmonės UAB „Linėja Transport“ atsargų apyvartumo rodikliai buvo didžiausi, lyginant su kitomis vidutinėmis įmonėmis. 2019 m. įmonės atsargų apyvartumo rodiklis siekė net 221,15 apyvartumo, tuomet 2020 m. rodiklis krito iki 39,95 apyvartumo, o 2021 m. vėl kilstelėjo iki 74,44 ir išliko stabilus ir 2022 m. Apibendrinant pokyčius, galima manyti, jog sutrikusi tiekimo grandinė dėl COVID-19 pandemijos 2019 m. iškreipė atsargų apyvartumo rodiklio rezultatą, kadangi įmonė turėjo sunaudoti didžiąją dalį sandėliuotų atsargų, negalėdama jų įprastai papildyti. Visgi, pasibaigus COVID-19 pandemijai, rodiklis stabilizavosi ir galima manyti, jog 2023m., jis išliks toks pat. Tuo tarpu įmonės UAB „Timbela ir KO“ efektyvumo rodikliai 2019 m. buvo labai aukšti, kadangi COVID-19 pandemijos krizė įmonei buvo naudinga, atsižvelgiant į įmonės veiklą, kuri yra susijusi su medinių lauko namelių ir

vaikiškų medinių namelių gamyba. Karantino laikotarpiu UAB „Timbela ir KO“ ir panašių įmonių produkcija buvo paklausi. Pasibaigus COVID-19 pandemijai, įmonės rodikliai reikšmingai sumažėjo, tačiau vis tiek išliko aukšti lyginant su kitomis vidutinėmis įmonėmis.

Tyrime esanti vienintelė didelė įmonė UAB „LITMET“ gaminanti juodųjų metalų gaminius ir juos parduodanti, 2019-2021 m. periodu išlaikė stabilius, nereikšmingai kintančius efektyvumo rodiklius. 2021 m. įmonės atsargų apyvartumo rodiklis išaugo iki 133,77 apyvartumo (žr. 12 lentelę), kas atsispindi ir 8 lentelėje pateiktuose pelningumo rodiklių rezultatuose.

13 lentelė

Didelių įmonių efektyvumo rodikliai

Didelės įmonės (UAB)	Efektyvumo rodikliai							
	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas	Turto apyvartu mas	Atsargų apyvartu mas
	2019		2020		2021		2022	
LITMET	4.21	5.90	3.27	3.65	4.37	4.85	5.52	133.77

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonės UAB "LITMET" finansinėmis ataskaitomis

Taigi, apibendrinant efektyvumo rodiklių rezultatus galima teigti, jog labai mažų įmonių efektyvumo rodiklių bendra tendencija rodo geresnį turto panaudojimo ir atsargų valdymo efektyvumą. Kai kurios įmonės patyrė rodiklių svyravimus, kurie gali būti siejami su įvairiais veiklos iššūkiais ir rinkos sąlygomis. Mažos įmonės paprastai rodo nuoseklią efektyvumo koeficiento gerinimo tendenciją bėgant metams. Reikšmingi atsargų apyvartos pokyčiai rodo patobulintą atsargų valdymą ir padidėjusią paslaugų ir produktų paklausą. Vidutinės įmonės reikšmingai pagerino efektyvumo rodiklius 2022 m. Tai rodo šie sėkmingą atsargų optimizavimą ir strateginius pokyčius siekiant didesnio efektyvumo.

Kalbant apie likvidumo rodiklius, jie yra taip pat svarbūs, kadangi jie padeda įvertinti, ar įmonės yra likvidžios, lyginant jų trumpalaikį turtą su trumpalaikiais įsipareigojimais, t. y. kuo likvidumo rodikliai aukštesni, tuo įmonės atsparesnės finansavimo trūkumui trumpuoju laikotarpiu. Taip pat likvidumo rodikliai gali suteikti daugiau įžvalgų apie lengvatinių paskolų poveikį įmonėms, kadangi jos priskiriamos trumpalaikio turto straipsniui finansinės būklės ataskaitoje. Labai mažų grupei priklausančių įmonių likvidumo rodikliai atsispindi žemiau pateiktoje lentelėje (žr. 13 lentelę).

14 lentelė

Labai mažų įmonių likvidumo rodikliai

Labai mažos įmonės (UAB)	Likvidumo rodikliai							
	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.
	2019		2020		2021		2022	
BTTB	1.54	0.92	1.26	0.43	0.67	0.36	0.65	0.52
Senoji pelėda	1.58	0.20	1.94	0.94	2.38	2.11	1.73	0.85
EECO	2.22	1.21	1.78	1.19	2.21	1.34	4.25	2.91
Skaitmeninės šypsenos	1.80	1.80	1.13	1.05	0.84	0.63	1.11	0.86
Piras	3.07	2.46	2.67	1.90	2.12	1.09	2.65	1.64
Skardlanksta	2.72	2.55	3.50	3.22	4.90	3.61	2.86	2.45

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Remiantis 13 lentelėje esančiais labai mažų įmonių likvidumo rodikliais, pastebima bendroji tendencija, kad pusės įmonių, priklausančių labai mažų įmonių grupei, 2022 m. likvidumo rodikliai yra aukštesni, lyginant su 2021 metais. Tokių įmonių, kaip UAB „Skaitmeninės šypsenos“ ir UAB „Piras“, likvidumo rodikliai 2019-2021 m. tendencingai mažėjo, o 2022 m. reikšmingai augo, o tai rodo geresnę trumpalaikę finansinę būklę ir galimą lengvatinių paskolų naudą. Pastebėta, jog įmonės UAB „BTTB“ likvidumo rodikliai taip pat mažėjo 2019-2021 m., tačiau stabilizavosi 2022 m., kas taip pat rodo lengvatinių paskolų naudą, lėmusią trumpalaikės finansinės būklės stabilumą 2021-2022 metais. UAB „EECO“ taip pat pastebimas rodiklių augimas 2022 metais. Net ir gavusios lengvatines paskolas, kai kurios įmonės vis dar susidūrė su sunkumais išlaikydamos likvidumą, o tai rodo, kad nors paskolos padėjo, jos galėjo ne iki galo išspręsti visų likvidumo problemų. Pavyzdžiui įmonės UAB „Senoji pelėda“ ir UAB „Skardlanksta“ rodo svyruojančius likvidumo rodiklius 2019-2022 m., tačiau tokie svyravimai nėra reikšmingi.

15 lentelė

Mažų įmonių likvidumo rodikliai

Mažos įmonės (UAB)	Likvidumo rodikliai							
	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.
	2019		2020		2021		2022	
Davi	0.81	0.01	0.97	0.02	0.76	0.01	0.93	0.01
DND TALIS	1.69	0.59	1.90	0.77	1.41	0.51	1.52	0.45
Splius	0.95	0.76	1.30	1.12	0.95	0.67	0.84	0.47
Step master	0.68	0.50	0.75	0.59	0.85	0.41	1.10	0.42
Arionex LT	1.58	1.00	1.51	0.93	1.38	0.90	1.54	1.24
Medienos profesionalai	29.51	21.42	5.95	4.73	3.50	1.67	2.14	0.40
Anvalda	0.97	0.51	0.97	0.49	1.29	0.93	0.97	0.42
Dijorus	1.86	0.21	1.70	0.22	1.59	0.13	1.52	0.12
Krispo	2.71	0.85	2.11	0.64	2.05	0.78	2.53	1.06
Dzūkų baldai	0.36	0.13	0.35	0.09	0.53	0.10	1.19	0.93
Ligninenko	1.54	0.12	2.38	0.13	1.96	0.61	2.63	0.94
Vilimekso servisas	2.37	1.24	2.12	1.51	2.43	1.67	2.24	1.30
Eglėšakis	1.23	0.94	2.34	2.01	2.63	2.23	3.27	2.64
Euroaltus	1.98	1.11	2.07	1.28	2.18	1.41	2.60	1.47
Dangų studija	1.24	0.44	1.47	0.67	1.51	0.68	2.53	1.66
Ratautas	1.28	1.20	2.18	1.98	2.10	1.74	1.94	1.91
Panevėžio agrochemija	1.00	0.35	0.96	0.51	0.83	0.32	0.70	0.12

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Mažų įmonių likvidumo rodiklius galime matyti 14 lentelėje. Lengvatinių paskolų nauda pastebima įmonių UAB „Step master“, UAB „Arionex LT“, UAB „Dzūkų baldai“, UAB „Ligninenko“, UAB „Eglėšakis“, UAB „Dangų studija“ efektyvumo rodikliuose, kurie 2019-2021 m. svyravo, o 2022 m. reikšmingai padidėjo. Tačiau, atsižvelgiant į skubaus padengimo koeficientus, kuomet atsargos yra eliminuojamos iš skaičiavimo, ne visos įmonės efektyviai išnaudojo gautas lengvatines paskolas, ir parodė prastesnį likvidumą. Tokios įmonės yra UAB „Panevėžio agrochemija“, kurios skubaus padengimo koeficientas per 2021-2022 m. laikotarpį sumažėjo nuo 0,32 iki 0,12, ir UAB „Medienos profesionalai“, kurios skubaus padengimo koeficientas per 2021-2022 m. laikotarpį sumažėjo nuo 1,67 iki 0,40.

16 lentelė

Vidutinių įmonių likvidumo rodikliai

Vidutinės įmonės (UAB)	Likvidumo rodikliai							
	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.
	2019		2020		2021		2022	
Naftos dujos	0.57	0.41	0.98	0.77	1.06	0.74	1.32	1.06
Arte Domestica	1.93	1.15	2.07	1.17	1.79	1.05	2.37	1.29
Linėja Transport	2.00	1.95	1.97	1.74	1.57	1.47	1.48	1.38
Šiaurės vilkas	0.85	0.39	1.03	0.52	1.03	0.43	0.99	0.37
Velseka	1.99	1.71	2.66	2.53	2.98	2.79	1.72	1.60
Integrated Optics	10.89	7.36	19.79	14.44	9.39	5.35	3.01	1.65
8DEVICES	1.57	0.80	1.31	0.71	1.13	0.32	1.18	0.17
Timbela ir KO	1.77	1.61	3.76	1.90	1.37	0.34	1.54	0.46
Grainmore	1.32	0.68	1.52	0.94	1.23	0.72	1.09	0.35
LHM House	1.12	0.60	1.17	0.80	1.90	1.16	1.24	1.02
Grynumber health	3.26	2.80	2.03	1.37	1.95	1.41	2.11	1.46
UAB Via Solis	6.69	3.00	7.05	0.66	6.25	0.96	2.61	1.41

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Vidutinių įmonių grupei priklausančios UAB „Naftos dujos“ ir UAB „Arte Domestica“ per kelerius metus rodė teigiamą likvidumo rodiklių tendenciją, o tai rodo geresnę finansinę būklę ir geresnį trumpalaikio turto bei įsipareigojimų valdymą. Bendrovių gebėjimas vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus sustiprėjo, o tai atspindi tvirtesnę likvidumo padėtį iki 2022 m. (žr. 15 lentelę). UAB „8DEVICES“ 2019–2022 m. patyrė didelių likvidumo rodiklių svyravimų. Bendrojo padengimo rodiklio pagerėjimas 2022 m. rodo geresnį trumpalaikio turto ir įsipareigojimų valdymą, ką galėjo lemti gautos lengvatinės paskolos. Tačiau nuolatinis skubaus padengimo rodiklio mažėjimas rodo, kad kyla sunkumų siekiant išlaikyti pakankamai likvidaus turto, kad būtų galima įvykdyti neatidėliotinus įsipareigojimus. Šios tendencijos išryškina efektyvių likvidumo valdymo strategijų svarbą siekiant užtikrinti finansinį stabilumą ir veiklos efektyvumą esant ekonomikos svyravimams. UAB „Integrated Optics“ rodo aukščiausius likvidumo rodiklius 2019-2022 m. periodu, lyginant su kitomis vidutinėmis įmonėmis, tačiau rodikliai kiekvienu periodu buvo vis mažesni, kas rodo įmonės atsargų valdymo problemas.

Didelių įmonių grupei priklausanči UAB „LITMET“ 2019-2021 m. periodu išlaikė stabilius likvidumo rodiklius, o 2022 m. parodė rekordinį išaugimą, bendrasis padengimo rodiklis 2021-2022 m. periodu padidėjo nuo 3,15 iki 7,24, o skubaus padengimo rodiklis padidėjo nuo 0,44 iki 6,97. Tai parodo, kad įmonės turtas likvidus ir efektyviai panaudojamas (žr. 16 lentelę).

17 lentelė

Didelių įmonių likvidumo rodikliai

Didelės įmonės (UAB)	Likvidumo rodikliai							
	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.	Bendr. padeng.	Skubaus padeng.
	2019		2020		2021		2022	
LITMET	2.41	0.67	2.46	0.29	3.15	0.44	7.24	6.97

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonės UAB "LITMET" finansinėmis ataskaitomis

Reziumuojant aptartus likvidumo rodiklius, pastebima, kad visose įmonių grupėse pastebima bendra likvidumo rodiklių gerėjimo tendencija. Nors kiekvienoje analizėje aiškiai nenurodyta, tačiau galima daryti išvadą, kad 2022 m. su lengvatinėmis sąlygomis gautos paskolos prisidėjo prie pagerėjusių likvidumo rodiklių, nes suteikė papildomą finansinę paramą trumpalaikiams įsipareigojimams valdyti. Tai pat pastebėta, kad labai mažų ir mažų įmonių likvidumo rodikliai nepastovesni, palyginti su vidutinėmis ir didelėmis įmonėmis. Tai rodo, kad mažesnės įmonės gali susidurti su didesniais iššūkiais išlaikant pastovų likvidumą.

Paskutinė įvertinama rodiklių grupė yra mokumo. Būtent šie rodikliai yra vieni svarbiausių įmonėms, kadangi jie parodo nuosavo kapitalo struktūrą ir rizikingumą, lyginant su turimais įsipareigojimais. Įvertinus mokumo rodiklius, įmonės mato, kokias galimybes turi išsipirkti savo finansines skolas. Labai mažų grupei priklausančių įmonių mokumo rodikliai atsispindi žemiau pateiktoje lentelėje (žr. 17 lentelę).

18 lentelė

Labai mažų įmonių mokumo rodikliai

Labai mažos įmonės (UAB)	Mokumo rodikliai							
	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.
	2019		2020		2021		2022	
BTTB	2.59	7.35	2.65	6.41	2.39	15.71	1.79	28.53
Senoji pelėda	1.13	-	0.59	37.33	1.17	12.38	1.36	3.66
EECO	0.60	14.40	0.84	16.87	0.46	37.07	0.22	46.82
Skaitmeninės šypsėnos	3.07	19.85	16.89	2.42	64.79	111.40	6.28	17.94
Piras	0.20	45.40	0.26	325.18	0.32	78.18	0.55	19.01
Skardlanksta	0.71	-	0.42	-	0.23	63.12	0.64	33.96

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Labai mažų įmonių mokumo rodiklių analizė 2019–2022 m. atskleidžia didelius svyravimus, ypač 2022 metais. Tokių įmonių kaip UAB „BTTB“ ir UAB „EECO“ palūkanų padengimo koeficientai iš esmės pagerėjo, o įsipareigojimų ir nuosavybės santykis sumažėjo. Tai rodo geresnį uždarbį ar sumažėjusias skolos išlaidas 2022 m., dėl lengvatinių paskolų poveikio. Šios paskolos galėjo suteikti itin svarbią finansinę paramą, pagerindamos jų palūkanų padengimo koeficientus, sumažindamos palūkanų išlaidas arba padidindamos pajamas dėl padidinto likvidumo. Kitų įmonių įsipareigojimų ir nuosavybės santykio pagerėjimas rodo, kad lengvatinės paskolos galėjo būti panaudotos brangesnėms skoloms sumažinti arba veiksmingiau valdyti nuosavą kapitalą. Blogėjantys UAB „Piras“ ir UAB „Skardlanksta“ mokumo rodikliai 2022 m., lyginant su 2021 m., gali būti siejami su išaugusiu skolų lygiu ir sumažėjusiu pelningumu (žr. 7 lentelę). Tai atspindi platesnius ekonominius iššūkius ir veiklos sunkumus, su kuriais teko susidurti per metus, kaip pavyzdžiui ekonominiai COVID-19 pandemijos padariniai ir geopolitinės įtampa dėl karo Ukrainoje. Šie veiksniai greičiausiai privertė įmones labiau pasikliauti skolos finansavimu, todėl padidėjo jų finansinė rizika ir sumažėjo jų galimybė efektyviai padengti palūkanų išlaidas.

Mažų įmonių mokumo rodikliai atsispindi žemiau pateiktoje 18 lentelėje. Pirmiausia pastebima, kad mažų įmonių rodikliai yra reikšmingai geresni, lyginant su labai mažomis įmonėmis. Tai parodo mažų įmonių pranašumus, susijusius su masto ekonomija, prieiga prie kapitalo, veiklos efektyvumo, padėties rinkoje ir finansų valdymo. Šie veiksniai prisideda prie stipresnės finansinės būklės ir mažesnės priklausomybės nuo skolų, leidžiančios mažoms įmonėms išlaikyti geresnius mokumo rodiklius. Ši tendencija pabrėžia masto ir finansų valdymo svarbą siekiant ir palaikant finansinį stabilumą. Tokios įmonės, kaip UAB „Medienos profesionalai“, UAB „Anvalda“, UAB „Dijorus“, UAB „Džukų baldai“, UAB „Ligninenko“, UAB „Eglėšakis“ rodo labai gerus mokumo rodiklius. Tai parodo įmonių puikų gebėjimą valdyti turimas paskolas. UAB „Euroaltus“ 2021-2022 m. periodu savo palūkanų padengimo koeficientą padidino net 500 kartų, kuomet 2021 m. koeficientas buvo 10,62, o 2022 m. jis siekė net 5365,42. Tai parodo, kad įmonė gavusi lengvatine paskola, ją puikiai panaudojo, kad sugeneruoti daugiau pajamų ir sumažinti palūkanų sąnaudas. Kitos įmonės išlaikė stabilesnius rodiklius, tačiau viena įmonė, turinti prasčiausius mokumo rodiklius išsiskyrė iš visų. UAB „Panevėžio agrochemija“ rodo tendencingai prastėjančius rodiklius 2019-2022 m. periodu, tai rodo labai aukštą įsiskolinimą ir prastą paskolų valdymą. Visgi, įmonės pelningumo rodikliai 2022 m. rodė augimą (žr. 7 lentelę), todėl reikia tikėtis, kad įmonei pavyks nors kiek stabilizuoti savo mokumo rodiklius 2023 m.

19 lentelė

Mažų įmonių mokumo rodikliai

Mažos įmonės (UAB)	Mokumo rodikliai							
	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.
	2019		2020		2021		2022	
Davi	3.85	4.71	2.29	29.19	5.88	4.26	2.16	1.10
DND TALIS	1.90	10.81	2.07	13.99	2.68	14.17	3.01	6.96
Splius	1.20	11.63	1.22	25.93	1.65	5.60	2.74	5.13
Step master	2.68	9.71	2.59	23.17	2.51	11.31	1.98	7.36
Arionex LT	1.56	1.90	1.68	1.98	2.06	-5.30	1.53	6.24
Medienos profesionalai	0.03	333.18	0.16	502.52	0.17	1023.00	0.13	229.07
Anvalda	0.99	50.94	2.93	29.07	1.15	91.97	0.76	100.67
Dijorus	1.11	10.95	1.34	7.21	1.58	18.16	1.59	79.76
Krispo	0.76	12.30	0.95	929.63	0.83	351.71	1.20	3.37
Dzūkų baldai	3.18	996.36	1.75	794.63	1.79	11.63	1.04	52.30
Ligninenko	4.64	0.89	4.06	1.73	1.79	6.65	0.58	17.55
Vilimekso servisas	0.68	32.01	0.80	24.28	0.83	21.24	1.21	5.11
Eglėšakis	2.76	11.02	0.64	200.32	0.56	111.80	0.40	9.77
Euroaltus	0.68	1.71	0.69	7.12	0.69	10.62	0.89	5365.42
Dangų studija	1.77	2.40	1.52	9.28	1.33	17.10	1.88	11.68
Ratautas	1.11	2.17	0.84	1.61	0.80	1.51	0.68	3.32
Panevėžio agrochemija	24.85	5.25	27.61	1.61	20.88	2.49	21.76	0.40

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Vidutinių įmonių mokumo rodikliai atsispindi 19 lentelėje. Pirmiausia pastebima tendencija, lyginant su mažomis ir labai mažomis įmonių grupėmis, dalis vidutinių įmonių rodo neigiamus mokumo rodiklius, kas parodo didelius įsiskolinimus ir prastą palūkanų ir kitų sąnaudų padengimą. Prasčiausius ir neigiamus rodiklius 2022 m. parodė UAB „Šiaurės vilkas“ ir UAB „Grainmore“. Šių įmonių įsipareigojimų ir nuosavybės santykis padidėjo, o palūkanų padengimo koeficientai sumažėjo, tai reiškia, kad lengvatinės paskolos buvo panaudotos nepelningai ir neefektyviai, kas atsispindi ir šių rodiklių analizėse (žr. 9, 11 lenteles). Visai priešingą tendenciją rodo įmonė UAB „Naftos dujos“, kurios mokumo rodikliai 2022 m. buvo reikšmingai didesni, lyginant su kitais periodais. Lengvatinių paskolų parama 2022 m. padarė reikšmingą poveikį šios įmonės mokumui, efektyvumui ir pelningumui. Kitos įmonės, tokios kaip UAB „Arte Domestica“,

UAB „Linėja Transport“, UAB „8DEVICES“, UAB „Timbela ir KO“, taip pat parodė teigiamas mokumo rodiklių tendencijas dėl galimo lengvatinių paskolų poveikio.

20 lentelė

Vidutinių įmonių mokumo rodikliai

Vidutinės įmonės (UAB)	Mokumo rodikliai							
	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.
	2019		2020		2021		2022	
Naftos dujos	1.92	-2.09	4.29	-15.74	3.89	1.18	1.94	38.65
Arte Domestica	2.83	1.91	1.68	8.33	1.54	9.70	1.25	37.65
Linėja Transport	0.81	23.29	0.80	38.26	0.99	64.45	0.88	35.09
Šiaurės vilkas	3.42	1.42	3.43	1.15	3.58	0.48	7.30	-0.62
Velseka	1.00	5.78	0.75	12.46	0.72	11.05	0.97	4.15
Integrated Optics	0.13	-	0.08	129.61	0.12	-	0.87	5.80
8DEVICES	0.96	-12.41	2.05	3.69	4.27	26.46	4.23	32.64
Timbela ir KO	0.79	8.71	0.27	27.12	1.25	61.83	0.98	46.01
Grainmore	0.59	-6.43	0.61	0.38	0.72	11.27	0.94	-1.37
LHM House	7.06	7.50	5.60	3.55	3.55	17.80	3.90	4.38
Grynumber health	0.40	-	1.01	526.77	1.05	63.27	0.96	15.28
Via Solis	1.64	1.41	1.77	-5.28	3.46	6.33	3.80	2.41

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Tiriant didelių įmonių grupei priklausančios įmonės UAB „LITMET“ mokumo rodiklius, pastebima, kad jie yra tendencingai gerėjantys 2019-2022 m. periodu (žr. 20 lentelę). Apskritai, įmonė yra stabiliausia, lyginant su kitomis įmonių grupėmis, kadangi visi tiriami rodikliai, tokie kaip pelningumo, efektyvumo, likvidumo bei mokumo, buvo geriausi.

21 lentelė

Didelių įmonių mokumo rodikliai

Didelės įmonės (UAB)	Mokumo rodikliai							
	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.	Įsipareig. ir nuosavyb. santykis	Palūk. padeng. koef.
	2019		2020		2021		2022	
	LITMET	0.98	82.33	1.29	14.88	0.51	74.85	0.22

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonės UAB "LITMET" finansinėmis ataskaitomis

Išanalizavus įvairių dydžių įmonių finansinius rodiklius Lietuvoje nuo 2019 iki 2022 metų, matomos įvairios veiklos tendencijos. Labai mažų įmonių pelningumas, efektyvumas, likvidumas ir mokumas svyravo, o tai atspindėjo jų jautrumą rinkos sąlygoms ir veiklos iššūkiams. Mažos įmonės paprastai išlaikė stabilius arba geresnius finansinius rodiklius, rodančius veiksmingą išlaidų valdymą, išteklių panaudojimą ir pinigų srautų valdymą. Vidutinės įmonės rodė skirtingus rezultatus: kai kurios įmonės demonstravo stiprią finansinę būklę, o kitos prastą išlaidų valdymą ir išteklių ir finansinę riziką. Didelės įmonės nuolat demonstravo gerus finansinius rezultatus, iš esmės pagerindamos pelningumą, efektyvumą, likvidumą ir mokumą, o tai rodo veiksmingą strateginį valdymą ir atsparumą ekonominiams iššūkiams. Paskolos lengvatinėmis sąlygomis suvaidino svarbų vaidmenį šiose tendencijose, teikdamos ir privalumų, ir trūkumų. Lengvatinių paskolų privalumai buvo būtino likvidumo ir finansinės paramos užtikrinimas ekonominių krizių metu, pagalba įmonėms išlaikyti veiklą, investuoti į augimą ir efektyviau valdyti trumpalaikius įsipareigojimus. Ši parama buvo ypač akivaizdi pagerėjus įvairių dydžių įmonių likvidumo ir mokumo rodikliams, o tai rodo geresnį pinigų srautų valdymą. Tačiau buvo ir trūkumų, priklausomybė nuo lengvatinių paskolų gali lemti padidėjusį finansinį svertą ir ilgalaikes skolas, o tai gali kelti riziką, jei įmonės negalės gauti pakankamai grąžos savo įsipareigojimams padengti. Kai kurioms įmonėms tai lėmė skirtingus mokumo rezultatus, kaip matyti iš finansinių rodiklių. Apskritai didesnės įmonės rodė geresnius rezultatus pagal visus finansinius rodiklius, o mažesnės ir vidutinės įmonės pasižymėjo didesniu kintamumu. Paskolų su lengvatinėmis sąlygomis poveikis iš esmės buvo teigiamas, teikdamas kritinę paramą krizių metu, tačiau taip pat pabrėžė efektyvaus su tuo susijusių finansinių rizikų valdymo svarbą.

3.2. Įmonių 2022 m. finansinės būklės įvertinimas eliminavus lengvatines paskolas

Atlikus įmonių finansinių rodiklių analizę ir įvertinus galimą lengvatinių paskolų poveikį skirtingoms įmonių grupėms, buvo pastebėtos skirtingos tendencijos. Todėl pirmu scenarijumi yra reikalinga įvertinti įmonių pokyčius eliminuojant 2022 m. gautas lengvatines paskolas ir palūkanų sąnaudas iš įmonių finansinių ataskaitų. Tokiu būdu bus galima įvertinti, ar lengvatinės paskolos įmonėms buvo naudingos. Šioje tyrimo dalyje pastebėta, kad lengvatinių paskolų ir palūkanų sąnaudų eliminavimas daro įtaką efektyvumo ir mokumo rodikliams bei labai nereikšmingas poveikis atsispindi grynojo pelningumo rodiklyje. Todėl bus įvertinti labai mažų, mažų, vidutinių ir didelių įmonių grupių efektyvumo ir mokumo rodikliai, tokie kaip apyvartinio kapitalo ir turto santykis, įsipareigojimų ir nuosavybės santykis, EBIT, palūkanų padengimo koeficientas. Šių rodiklių rezultatai apskaičiuoti jau eliminavus lengvatines paskolas. Prie kiekvieno rodiklio rezultatų yra matomi pokyčiai, kurie parodo skirtumą, lyginant su rezultatais kuomet lengvatines paskolas nėra eliminuotos iš skaičiavimo. Žalia spalva pažymėti pokyčiai indikuoja lengvatinių paskolų naudą, o raudona spalva, atvirkščiai, indikuoja, kad lengvatinės paskolos nebuvo naudingos. Labai mažų įmonių rodiklių rezultatai ir jų pokyčiai pavaizduoti žemiau esančioje lentelėje (žr. 21 lentelę).

22 lentelė

Labai mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas

Labai mažos įmonės (UAB)	Apyvart. kapit. ir turto santykis	Pokytis	Įsipareig. ir nuosavyb. santyk.	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
BTTB	-0.28	-0.070	1.64	-0.15	32.22	3.69
Senoji pelėda	0.22	-0.017	1.31	-0.05	3.68	0.02
EECO	0.46	-0.039	0.14	-0.09	67.87	21.04
Skaitmeninės šypsenos	-0.01	-0.057	5.87	-0.42	18.61	0.67
Piras	0.09	-0.076	0.42	-0.13	22.26	3.24
Skardlanksta	0.23	-0.105	0.41	-0.22	56.33	22.36

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Atsižvelgiant į 21 lentelėje pateiktus rodiklių rezultatus ir pokyčius, pirmasis pastebėjimas būtų, kad paskolos lengvatinėmis sąlygomis padėjo pagerinti visų įmonių apyvartinio kapitalo situaciją, ką rodo neigiami pokyčiai panaikinus lengvatines paskolas. Tai rodo, kad paskolos suteikė esminę likvidumo paramą, padėdamos šioms įmonėms sklandžiau veikti ir vykdyti trumpalaikius

įsipareigojimus. Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykio sumažėjimas rodo, kad gautos lengvatinės paskolas, prisidėjo prie didesnio finansinio svėro. Todėl paskolos lengvatinėmis sąlygomis padidino įmonių priklausomybę nuo skolų, o jų finansinės struktūros tapo labiau svertinės ir rizikingesnės. Tačiau pastebima, kad pokyčiai nėra labai reikšmingi. Palūkanų padengimo koeficiento padidėjimas visoms įmonėms panaikinus lengvatines paskolas rodo, kad paskolos efektyviai nesumažino palūkanų naštos. Vietoj to, tai rodo, kad įmonės turėjo mokėti papildomas palūkanas už šias paskolas, o tai apribojo jų galimybes padengti palūkanų išlaidas. Nors paskolos padidino likvidumą, jos reikšmingai nesumažino palūkanų sąnaudų naštos. Apskritai paskolos lengvatinėmis sąlygomis buvo naudingos užtikrinant likvidumą ir palaikant veiklą labai mažoms įmonėms, nepaisant didėjančio svėro ir priklausomybės nuo šių paskolų jų veiklai palaikyti.

23 lentelė

Mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas

Mažos įmonės (UAB)	Apyvart. kapit. ir turto santykis	Pokytis	Įsipareig. ir nuosavyb. santyk.	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
Davi	-0.07	-0.032	2.06	-0.10	1.11	0.01
DND TALIS	0.27	-0.021	2.89	-0.12	7.03	0.07
Splius	-0.13	-0.042	2.60	-0.14	5.40	0.27
Step master	0.04	-0.004	1.97	-0.01	7.38	0.02
Arionex LT	0.27	-0.021	1.46	-0.07	6.33	0.09
Medienos profesionalai	0.11	-0.021	0.11	-0.03	261.56	32.49
Anvalda	-0.03	-0.019	0.73	-0.03	105.99	5.32
Dijorus	0.30	-0.019	1.52	-0.07	147.34	67.58
Krispo	0.45	-0.035	1.06	-0.14	3.83	0.46
Dzūkų baldai	0.03	-0.056	0.92	-0.12	62.09	9.79
Ligninenko	0.22	-0.046	0.49	-0.09	17.91	0.36
Vilimekso servisas	0.25	-0.030	1.12	-0.09	5.25	0.14
Eglėšakis	0.63	-0.017	0.33	-0.06	10.13	0.36
Euroaltus	0.55	-0.022	0.79	-0.09	-298.89	-5664.31
Dangų studija	0.41	-0.074	1.52	-0.37	12.09	0.41
Ratautas	0.25	-0.018	0.63	-0.04	3.36	0.04
Panevėžio agrochemija	-0.30	-0.029	21.24	-0.52	0.39	-0.02

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Analizuojant lengvatinių paskolų poveikį mažoms įmonėms, dviejų įmonių: UAB „Euroaltus“ ir UAB „Panevėžio Agrochemija“ – palūkanų padengimo koeficientai reikšmingai pasikeitė. UAB „Euroaltus“ palūkanų padengimo koeficiento pokytis buvo -5664,31, kai iš skaičiavimų buvo pašalintos lengvatinės paskolos ir palūkanų išlaidos, o tai rodo, kad lengvatinės paskolos buvo itin svarbios palūkanų sąnaudoms valdyti ir finansiniam stabilumui palaikyti. Šis drastiškas pokytis rodo, kad įmonė UAB „Euroaltus“ buvo labai priklausoma nuo šių paskolų, kad padengtų savo palūkanų įsipareigojimus, o tai rodo esminius finansinius ar veiklos iššūkius, dėl kurių reikėjo finansinės paramos. Kita įmonė UAB „Panevėžio Agrochemija“ parodė nedidelį pokyčio pagerėjimą, kuris siekė -0,02, kai iš skaičiavimų buvo pašalintos lengvatinės paskolos ir palūkanų išlaidos. Nors pagerėjimas nėra toks dramatiškas kaip UAB „Euroaltus“, tai vis tiek rodo, kad paskolos turėjo teigiamos įtakos įmonei. Mažesnis pokytis rodo, kad UAB „Panevėžio agrochemija“ gavo naudos iš paskolų suteikto papildomo likvidumo, tačiau nebuvo taip stipriai nuo jų priklausoma kaip UAB „Euroaltus“, o tai parodė tam tikrą finansinį atsparumą. Apskritai paskolos su lengvatinėmis sąlygomis suteikė esminę finansinę paramą abiem bendrovėms, gerinant jų galimybes padengti palūkanų išlaidas ir didinant likvidumą. Dideli priklausomybės lygio skirtumai tarp dviejų įmonių rodo skirtingą finansinės būklės ir veiklos stabilumo laipsnį. Atsižvelgiant į kitų įmonių pokyčius, pastebima ta pati tendencija, kaip ir labai mažų įmonių, kuomet lengvatinių paskolų nauda atsispindi apyvartinio kapitalo ir turto santykyje. Tai rodo, kad paskolos pagerino likvidumą, padėdamos šioms įmonėms sklandžiau veikti ir vykdyti trumpalaikius įsipareigojimus.

24 lentelė

Vidutinių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas

Vidutinės įmonės (UAB)	Apyvart. kapit. ir turto santykis	Pokytis	Įsipareig. ir nuosavyb. santyk.	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
Naftos dujos	0.19	-0.026	1.85	-0.09	39.09	0.44
Arte Domestica	0.52	-0.047	1.03	-0.22	41.72	4.07
Linėja Transport	0.19	-0.018	0.84	-0.04	37.14	2.05
Šiaurės vilkas	-0.02	-0.014	7.19	-0.12	-0.63	-0.006
Velseka	0.30	-0.029	0.89	-0.08	4.19	0.04
Integrated Optics	0.26	-0.030	0.79	-0.08	5.89	0.084
8DEVICES	0.14	-0.005	4.20	-0.03	32.79	0.15
Timbela ir KO	0.18	-0.028	0.92	-0.07	46.88	0.87
Grainmore	0.01	-0.018	0.90	-0.04	-1.45	-0.08
LHM House	0.15	-0.039	3.67	-0.22	4.39	0.02
Grynumber health	0.46	-0.039	0.81	-0.15	15.98	0.69
Via Solis	0.32	-0.006	3.76	-0.04	2.41	0.005

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Vidutinėms įmonėms lengvatinės paskolos padarė didelę įtaką jų finansiniams rodikliams (žr. 23 lentelę). Paskolos apskritai pagerino šių įmonių apyvartinio kapitalo ir turto santykį, o tai rodo geresnį likvidumo valdymą. Iš finansinių ataskaitų pašalinus lengvatines paskolas ir palūkanų sąnaudas, apyvartinio kapitalo ir turto santykis šiek tiek sumažėjo, o tai rodo, kad paskolos buvo esminė likvidumo parama. Kalbant apie visų įsipareigojimų ir nuosavybės santykį, eliminavus lengvatines paskolas, jis nereikšmingai sumažėjo. Tai rodo, kad nors paskolos padidino finansinį svertą, jos buvo labai svarbios užtikrinant finansinį stabilumą per laikotarpį. Kalbant apie palūkanų padengimo koeficientą, tokios bendrovės kaip UAB „Šiaurės Vilkas“ ir UAB „Grainmore“ pasižymėjo geresniais rodikliais, kai buvo gautos lengvatinės paskolos. Tai rodo, kad šios paskolos buvo labai svarbios padedant šioms įmonėms valdyti palūkanų sąnaudas. Geresni rodikliai rodo, kad paskolos suteikė reikiamą finansinę paramą, padedančią šioms įmonėms išlaikyti veiklos stabilumą. Apskritai, kaip ir kitoms įmonių grupėms, lengvatinėmis sąlygomis suteiktos paskolos buvo naudingos vidutinėms įmonėms, kadangi pagerino įmonių likvidumą. Taip pat, nepaisant padidėjusio finansinio sverto, lengvatinės paskolos padėjo šioms įmonėms efektyviai valdyti savo finansinius įsipareigojimus sudėtingu laikotarpiu.

Atsižvelgiant į vienintelės didelės įmonės UAB „LITMET“ 2022 m. rodiklių pokyčius (žr. 24 lentelę), lengvatinių paskolų ir palūkanų sąnaudų pašalinimas iš finansinių ataskaitų ir skaičiavimų duoda keletą įžvalgų:

1. Apyvartinio kapitalo ir turto santykis atmetus lengvatines paskolas yra 0,78, o tai rodo nedidelį 0,018 sumažėjimą. Šis nedidelis pokytis rodo, kad įmonės apyvartinių lėšų efektyvumas yra stabilus ir nėra labai priklausomas nuo lengvatinių paskolų veiklos likvidumui užtikrinti.
2. Bendras įsipareigojimų ir nuosavybės santykis yra 0,12 ir jo pokytis rodo nedidelį 0,10 sumažėjimą, pašalinus lengvatines paskolas. Tai rodo, kad be paskolų įmonės svertas šiek tiek pagerėjo, o tai rodo, kad lengvatinės paskolos galėjo būti įmonės įsipareigojimų struktūros dalis, tačiau reikšmingos įtakos bendram finansiniam stabilumui neturėjo.
3. Palūkanų padengimo koeficientas pašalinus lengvatines paskolas siekė 90,37. Pokytis yra 8,29. Šis reikšmingas pagerėjimas rodo, kad įmonės galimybės padengti palūkanų išlaidas yra tvirtos be lengvatinių paskolų. Tai rodo, kad paskolos, nors ir suteikdamos likvidumo, galėjo padidinti palūkanų našumą, o be jų įmonei geriau sekasi padengti palūkanas.

25 lentelė

Didelių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai eliminavus lengvatines paskolas

Didelės įmonės (UAB)	Apyvart. kapit. ir turto santykis	Pokytis	Įsipareig. ir nuosavyb. santyk.	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
LITMET	0.78	-0.018	0.12	-0.10	90.37	8.29

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonės UAB "LITMET" finansinėmis ataskaitomis

Taigi, apibendrinus visų įmonių grupių apyvartinio kapitalo ir turto santykius, įsipareigojimų ir nuosavybės santykius ir palūkanų padengimo koeficientus pirmu scenarijumi, kuomet lengvatinės paskolos eliminuojamos iš įmonių finansinių ataskaitų, pastebima, kad visų įmonių grupių apyvartinio kapitalo ir turto santykio rodikliai buvo geresni gavus lengvatines paskolas, o tai siejama su geresniu likvidumu ir finansiniu stabilumu, o tai reiškia, kad lengvatinių paskolų parama padėjo įmonėms likvidžiau valdyti savo turtą. Geresnį likvidumą turinčios įmonės gali efektyviau valdyti savo pinigų srautus, užtikrindamos, kad jos turėtų pakankamai grynujų pinigų tiesioginėms išlaidoms ir trumpalaikiams įsipareigojimams padengti. Šis patobulintas pinigų srautų valdymas suteikia veiklos lankstumo, leidžia įmonėms pasinaudoti naujomis galimybėmis ir reaguoti į netikėtas išlaidas. Stabilumas leidžia nuosekliai reinvestuoti į verslą,

skatinant tvarų augimą ir plėtrą. Be to, stabilios įmonės yra geriau pasirengusios atlaikyti ekonomikos nuosmukį ir rinkos nepastovumą, todėl sumažėja bankroto ar didelių finansinių sunkumų tikimybė. Visgi, pastebėta, kad įsipareigojimų ir nuosavybės santykių rodikliai bei palūkanų padengimo koeficientai, nors ir nereikšmingai, buvo geresni eliminavus lengvatines paskolas. Reikia pabrėžti, kad įmonių, palūkanų padengimo koeficientai buvo puikūs ir su lengvatinėmis paskolomis, taip pat kaip ir eliminavus jas, kas parodo, kad įmonės galimai panaudojo lengvatines paskolas kitiems tikslams, nei palūkanų sąnaudoms, gautoms už kitas paskolas, mažinti. Atsižvelgiant į tokias įmones, kaip UAB „Šiaurės vilkas“, UAB „Grainmore“, UAB „Panevėžio agrochemija“, UAB „Euroaltus“, jų palūkanų padengimo rodikliai buvo neigiami prieš lengvatinių paskolų gavimą, kurios pagerino įmonių galimybe išpirkti savo skolas. Tai parodo, kad įmonėms, kurios turėjo problemų su įsipareigojimais, lengvatinės paskolos suteikė efektyvią paramą.

3.3. Įmonių 2022 m. finansinės būklės įvertinimas pritaikius rinkos palūkanų normą

Kaip pastebėta tyrimo pirmojo scenarijaus metu, lengvatinių paskolų lengvata atsispindėjo tik apyvartinio kapitalo ir turto santykio rodiklyje, ir keliais atvejais palūkanų padengimo koeficiente. Tai neįrodo ir neleidžia susidaryti tvirtos nuomonės apie lengvatinių paskolų teikiamą naudą įmonėms. Todėl yra naudinga atlikti antrąjį tyrimo scenarijų, kuomet bus įvertinti visų įmonių grupių palūkanų padengimo koeficientų pokyčiai, apskaičiuojant gautas lengvatines paskolas pagal rinkos palūkanų normą, kas padės padaryti galutinę išvadą apie lengvatinių paskolų reikšmingumą įmonėms. Žalia spalva pažymėti pokyčiai indikuoja lengvatinių paskolų naudą, o raudona spalva, atvirkščiai, indikuoja, kad lengvatinės paskolos nebuvo naudingos. Labai mažų įmonių rodiklių rezultatai ir jų pokyčiai pavaizduoti žemiau esančioje lentelėje (žr. 25 lentelę).

26 lentelė

Labai mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą

Labai mažos įmonės (UAB)	Rinkos palūkanos (EUR)	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
BTTB	3179.25	1430.66	26.10	-2.43
Senoji pelėda	332.06	149.43	3.65	-0.013
EECO	1589.63	715.33	37.44	-9.38
Skaitmeninės šypsenos	647.61	291.42	17.43	-0.51
Piras	6407.66	2883.45	17.01	-2.00
Skardlanksta	1059.75	476.89	25.77	-8.19

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Visų labai mažų įmonių palūkanų padengimo koeficientai sumažėjo, kai lengvatines palūkanas pakeitė rinkos palūkanos, kas indikuoja lengvatinių paskolų naudą labai mažoms įmonėms. Didžiausi palūkanų padengimo koeficiento pokyčiai atsispindi įmonėse UAB „EECO“ ir UAB „Skardlanksta“. Įmonės UAB „EECO“ veikla yra susijusi su kompiuterių ir programinės įrangos taisymu. Šis sektorius dažnai susiduria su didele konkurencija, sparčiais technologiniais pokyčiais ir kintama klientų paklausa. UAB „EECO“ palūkanų padengimo koeficientas labai sumažėjo (pokytis -9,38), kai buvo pritaikyta rinkos palūkanų norma, rodo, kad šios paskolos buvo itin svarbios tvarkant savo finansinius įsipareigojimus. Paskolos lengvatinėmis sąlygomis suteikė mažesnes palūkanas, tai padėdamos įmonei palaikyti veiklą papildomu likvidumu, investuojant į būtinus technologijų atnaujinimus, kad pritrauktų klientus nepaisant sudėtingų ekonominių sąlygų. Įmonės UAB „Skardlanksta“ veikla yra susijusi su metalo apdirbimu ir pardavimu bei stogų dangomis. Šiam sektoriui didelę įtaką daro statybos pramonės tendencijos, medžiagų sąnaudos ir ekonominiai ciklai. Krizių metu statybų projektai gali vėluoti arba būti atšaukiami, o medžiagų kainos gali svyruoti, o tai turi įtakos pelningumui. UAB „Skardlanksta“ palūkanų padengimo koeficientas labai sumažėjo (pokytis -8,19), kai buvo pritaikyta rinkos palūkanų norma, rodo, kad paskolos lengvatinėmis sąlygomis greičiausiai suteikė esminės finansinės pagalbos, leidžiančios įmonei efektyviau valdyti palūkanų ir veiklos sąnaudas. Ekonominės krizės metu lengvatinės paskolos galėjo padėti UAB „Skardlanksta“ išlaikyti atsargų lygį ir tęsti gamybą be papildomo didelių palūkanų skolos spaudimo. Ši finansinė parama yra labai svarbi norint išlaikyti veiklą ir vykdyti statybų sutartis laiku. Lengvatinės paskolos taip pat galėjo suteikti reikiamo kapitalo prisitaikyti prie rinkos pokyčių, pavyzdžiui, pereiti prie labiau paklausių produktų ar paslaugų sunkmečio metu.

27 lentelė

Mažų įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą

Mažos įmonės (UAB)	Rinkos palūkanos (EUR)	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
Davi	3762.11	1692.95	1.09	-0.008
DND TALIS	2233.13	1004.91	6.90	-0.056
Splius	2237.81	1007.02	4.93	-0.20
Stepmaster	282.05	126.92	7.35	-0.014
Arionex LT	1660.31	747.14	6.16	-0.07
Medienos profesionalai	893.25	401.96	207.95	-21.11
Anvalda	826.72	372.02	96.70	-3.97
Dijorus	1992.38	896.57	58.16	-21.60
Krispo	2907.00	1308.15	3.09	-0.28
Dzūkų baldai	2649.38	1192.22	46.36	-5.95
Ligninenko	3262.50	1468.13	17.26	-0.28
Vilimekso servisas	2988.56	1344.85	5.01	-0.11
Eglėšakis	803.93	361.77	9.49	-0.28
Euroaltus	652.50	293.63	327.03	-5038.39
Dangų studija	654.00	294.30	11.37	-0.31
Ratautas	630.00	283.50	3.29	-0.03
Panevėžio agrochemija	211.95	95.38	0.42	0.013

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Mažų įmonių grupės palūkanų padengimo koeficientų pokyčiai nebuvo tokie reikšmingi, lyginant su labai mažų įmonių grupe (žr. 26 lentelę). Tai parodo, kad mažos įmonės nebuvo taip priklausomos nuo lengvatinių paskolų, kaip labai mažos įmonės. Visgi, keletas mažų įmonių parodė reikšmingesnius pokyčius, lyginant su kitomis. Žemės ūkio technikos sektoriuje veikianti UAB „Panevėžio agrochemija“, vienintelė parodė geresnį palūkanų padengimo koeficientą, jį skaičiuojant su rinkos palūkanų norma. Palūkanų padengimo koeficientas su rinkos palūkanomis buvo 0,42, o pokytis buvo teigiamas (0,013), o tai rodo, kad koeficientas yra geresnis rinkos sąlygomis. Tačiau šis rezultatas ir pokytis gali būti apgaulingas, kadangi atsižvelgus į ankščiau analizuotus įmonės finansinius rodiklius, likvidumo, pelningumo ir mokumo rodikliai pablogėjo, o tai rodo, kad lengvatinės paskolos galėjo suteikti laikiną pagalbą, bet nebūtinai lėmė tvirtą finansinę būklę. Todėl, nors lengvatinėmis sąlygomis suteiktos paskolos padėjo per trumpą laiką suteikdamos likvidumo, jos neišsprendė pagrindinių veiklos ir finansinių iššūkių, atspindinčių įmonės siekį išlaikyti pelningumą ir likvidumą esant padidėjusiam finansiniam svertui. Priešingai nei pastaroji, įmonė UAB „Euroaltus“, kurios veiklos sritis yra mėsos produktai, pademonstravo

išskirtinai aukštą palūkanų padengimo koeficiento pokytį, siekiantį net -5038.39. Šis reikšmingas sumažėjimas, kuomet skaičiuojama, kad paskola buvo gauta su rinkos palūkanų norma, rodo, kad įmonė yra labai priklausoma nuo lengvatinės paskolos teikiamų lengvatinių palūkanų. Tik tokiu būdu ji gali efektyviai veikti, kadangi mėsos produktų pramonė yra jautri rinkos nepastovumui, įskaitant svyruojančias mėsos kainas, pašarų kainas ir besikeičiančius vartotojų pageidavimus. Šie veiksniai gali labai paveikti pelningumą ir veiklos stabilumą. Griežtos sveikatos ir saugos taisyklės reikalauja nuolatinio jų laikymosi, todėl padidėja veiklos sąnaudos. Taip pat didėjantis klientų sąmoningumas apie sveikatą ir mitybos pirmenybės perkėlimas į augalinius produktus, gali būti iššūkis tradicinių mėsos produktų įmonėms. Prisitaikymas prie šių tendencijų įvairinant produktus gali būti labai svarbus siekiant išsilaikyti rinkoje. Šioms problemoms išspręsti, lengvatinės paskolos suteikė labai reikšmingą pagalbą įmonei UAB „Euroaltus“. Įmonių UAB „Medienos profesionalai“ ir UAB „Dijorus“ palūkanų padengimo koeficientai taip pat reikšmingai sumažėjo, skaičiuojant juos su rinkos palūkanomis, kas parodo, kad lengvatinės paskolos buvo labai svarbios įmonių finansiniam stabilumui palaikyti.

28 lentelė

Vidutinių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą

Vidutinės įmonės (UAB)	Rinkos palūkanos (EUR)	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
Naftos dujos	547.88	246.54	38.30	-0.35
Arte Domestica	13702.50	6166.13	34.88	-2.77
Linėja Transport	4239.00	1907.55	33.58	-1.51
Šiaurės vilkas	9000.00	4050.00	-0.62	0.005
Velseka	5977.13	2689.71	4.11	-0.04
Integrated Optics	2450.25	1102.61	5.74	-0.07
8DEVICES	768.75	345.94	4.14	-0.005
Timbela ir KO	1537.50	691.88	45.33	-0.69
Grainmore	8707.50	3918.38	-1.30	0.06
LHM House	1278.38	575.27	4.37	-0.01
Grynumber health	6641.25	2988.56	14.76	-0.52
Via Solis	598.95	269.53	2.40	-0.004

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonių finansinėmis ataskaitomis

Atsižvelgiant į vidutinių įmonių grupės palūkanų padengimo koeficientus, pastebima, kad lengvatinės paskolos nepadarė reikšmingo pokyčio įmonėms (žr. 27 lentelę). Vos viena įmonė parodė reikšmingą pokytį, kuomet rodiklis buvo skaičiuojamas naudojant tuometinę rinkos palūkanų normą. Ši įmonė yra UAB „Arte Domestica“, kurios veikla yra susijusi su buitinės technikos pardavimu. Įmonės palūkanų padengimo koeficiento pokytis prie rinkos palūkanų buvo -2,77. Neigiamas palūkanų padengimo koeficiento pokytis galimą priklausomybę nuo lengvatinių paskolų. Karas Ukrainoje ir dėl to sutrikusi tiekimo grandinė, galėjo apsunkinti įmonės atsargų importą bei produkcijos eksportą, o tai galėjo padidinti veiklos bendrąsias ir administracines sąnaudas. Paskolos lengvatinėmis sąlygomis suteikė UAB „Arte Domestica“ finansinio lankstumo, kad galėtų įveikti šiuos iššūkius be papildomai didesnių palūkanų sąnaudų. Taip pat reikia atsižvelgti į COVID-19 pandemiją, kuri smarkiai paveikė vartotojų elgseną. Žmonės priprato būti namuose, kuriuose nori daugiau patogumo, o tai galėjo padidinti buitinės technikos paklausą. Todėl paskolos lengvatinėmis sąlygomis galėjo padėti įmonei išnaudoti šį paklausos padidėjimą investuojant į atsargas ir efektyviai tenkinant klientų poreikius. Dvi įmonės parodė teigiamus pokyčius prie rinkos palūkanų. Visgi, reikia atsižvelgti į tai, jog šie pokyčių rezultatai galėjo būti apgaulingi, kadangi palūkanų padengimo koeficientai prie rinkos palūkanų rodė neigiamas reikšmes, kas rodo, kad lengvatines paskolas priartino rodiklius prie teigiamos reikšmės.

Atsižvelgus į vienintelės didelės įmonės palūkanų padengimo koeficiento pokyčius, matyti kad UAB „LITMET“ palūkanų padengimo koeficientas, perskaičiavus su rinkos palūkanų sąnaudomis, yra 76,36. Tuo tarpu pokytis yra -5,72 koeficiento mažesnis, lyginant su palūkanų padengimo koeficientu, apskaičiuotu taikant lengvatines palūkanas (žr. 28 lentelę). Paskolos lengvatinėmis sąlygomis UAB „LITMET“ tikrai buvo naudingos. Jie sumažino palūkanų sąnaudas, taip padidindami įmonės gebėjimą valdyti savo įsipareigojimus ir išlaikyti didesnę palūkanų padengimo koeficientą. Ši finansinė parama buvo labai svarbi siekiant užtikrinti įmonės stabilumą ir veiklos efektyvumą, ypač atsižvelgiant į išaugusias rinkos palūkanų normas. Atsižvelgus į įmonės finansinius rodiklius 2019-2022 m. periodu, pastebima, kad jie yra puikūs viso periodo metu, o tai gali indikuoti, kad lengvatinė paskola yra skirta įmonei pasiruošti ekonominei krizei dėl karo Ukrainoje ir su ja susijusiais finansiniais sunkumais.

29 lentelė

Didelių įmonių 2022 m. rodiklių pokyčiai pritaikius rinkos palūkanų normą

Didelės įmonės (UAB)	Rinkos palūkanos (EUR)	Pokytis	Palūk. padengimo koef.	Pokytis
LITMET	19575.00	8808.75	76.36	-5.72

Šaltinis: sudaryta autoriaus, remiantis įmonės UAB "LITMET" finansinėmis ataskaitomis

Labai mažų įmonių analizė atskleidžia, kad jos yra labiausiai priklausomos nuo lengvatinių paskolų, ir rodo nuoseklią palūkanų padengimo koeficientų mažėjimo tendenciją, kai lengvatines paskolas pakeičia rinkos palūkanų normos. Šis sumažėjimas rodo didelę priklausomybę nuo lengvatinių paskolų siekiant išlaikyti finansinę būklę. Pavyzdžiui, tokių įmonių kaip UAB „EECO“ ir UAB „Skardlanksta“ palūkanų padengimo rodikliai labai sumažėjo, o tai išryškino jų priklausomybę nuo mažesnės lengvatinių paskolų palūkanų normos. Ši priklausomybė pabrėžia esminį šių paskolų vaidmenį užtikrinant šių įmonių finansinį stabilumą, ypač esant ekonominei įtampai. Mažos įmonės taip pat parodė tendenciją mažinti palūkanų padengimo koeficientus, kai buvo taikomos rinkos palūkanų normos, o ne lengvatinės palūkanų normos. Tačiau poveikis įvairiose įmonėse buvo skirtingas. UAB „Euroaltus“ parodė labai reikšmingą palūkanų padengimo koeficiento pagerėjimą gavus lengvatinę paskolą, kuri buvo labai svarbi siekiant išsilaikyti rinkoje. Tuo tarpu UAB „Panevėžio agrochemija“ vienintelė parodė geresnį palūkanų padengimo koeficientą, jį skaičiuojant su rinkos palūkanų norma, o tai rodo, kad lengvatinės paskolos galėjo suteikti tik laikiną pagalbą, bet nebūtinai lėmė tvirtą finansinę būklę. Tai rodo, kad lengvatinės paskolos buvo naudingos palaikant veiklos stabilumą ir valdant skolinius įsipareigojimus, nors priklausomybės lygis įvairiose įmonėse skyrėsi. Vidutinės įmonės parodė mažiausią priklausomybę nuo lengvatinių paskolų, kadangi pokyčiai nebuvo reikšmingi. Panašią, kaip ir kitų įmonių grupių, tendenciją demonstravo ir vienintelė didelė įmonė UAB LITMET, kurios palūkanų padengimo koeficientas labai sumažėjo, kai lengvatines palūkanas pakeitė rinkos palūkanos. Tai rodo, kad lengvatinės paskolos buvo būtinos siekiant sumažinti palūkanų sąnaudas ir išlaikyti finansinį stabilumą, ruošiantis ekonominei krizei dėl karo Ukrainoje. Apibendrinant galima teigti, kad ekonominių krizių metu valstybės suteiktos lengvatinės paskolos reikšmingai padeda įmonėms valdyti likvidumą, mažinti finansinę riziką ir išlaikyti veiklos stabilumą. Tačiau jų poveikio mastas skiriasi priklausomai nuo įmonių dydžio ir sektorių. Nors šios paskolos yra naudingos trumpuoju laikotarpiu, įmonės taip pat turi sutelkti dėmesį į atsparumo didinimą ir priklausomybės nuo išorės finansinės paramos mažinimą, kad užtikrintų ilgalaikį tvarumą ir augimą.

IŠVADOS

1. Literatūros analizė atskleidė naujų įžvalgų, kaip pavyzdžiui terminas "Krizė", kuris yra suprantamas kaip įvykis ar veiksnys, kuris neigiamai veikia verslą, gali būti laikomas, kaip įvykis, kuris skatina įmonės atsparumo gerinimą įvedant naują požiūrį į atsiradusias galimybes. Pasak A. Valackienės (2011), krizė yra laikotarpis, kuriam būdingi dideli neigiami pokyčiai, skatinantys darbuotojus imtis išskirtinių priemonių ir plėtoti naujus procesus, ne tik atkurti, bet ir sustiprinti įmonės veiklos tęstinumą.
2. Literatūros analizė taip pat atskleidė, kad smulkaus ir vidutinio verslo įmonės susiduria su didesniais iššūkiais ištvėrdamos krizę, lyginant su didesnėmis įmonėmis. Tiksliau, apie 21 proc. apklaustų smulkaus ir vidutinio verslo įmonių rizikuoja visam laikui nutraukti veiklą per ateinančius tris mėnesius, o dar 15 proc. gali nutraukti veiklą, jei krizė užsitęs ilgiau. Priešingai, tik 10 proc. didesnių įmonių gresia tiesioginė rizika nutraukti veiklą per tą patį laikotarpį. COVID-19 pandemijos metu, atleidimas nuo mokesčių arba laikinas jų atidėjimas, su kuom siejamos paskolos lengvatinėmis sąlygomis, buvo naudingiausia paramos priemonė 64-70 proc. apklaustų smulkaus ir vidutinio verslo įmonių.
3. Atliekant finansinių rodiklių analizę, buvo pastebėta bendroji tendencija, kad visų smulkaus ir vidutinio verslo įmonių, kurios gavo paskolas lengvatinėmis sąlygomis, finansiniai rodikliai 2019-2020 m. laikotarpiu rodė sumažėjimą, ką paaiškina tuo metu vyravusi COVID-19 pandemija, tačiau įmonių finansiniai rodikliai 2021 m. laikotarpiu parodė reikšmingą atsigavimą po kriziniu laikotarpiu, kas įrodo ekonomikos ciklo teoriją (žr. 2 pav.).
4. Pirmasis tyrimo scenarijus, kuomet palūkanos, gautos už lengvatinės paskolos, buvo eliminuotos iš palūkanų sąnaudų straipsnio esančio bendrųjų pajamų ataskaitoje, pastebima, kad visų įmonių grupių apyvartinio kapitalo ir turto santykio rodikliai buvo geresni gavus lengvatines paskolas, o tai siejama su geresniu likvidumu ir finansiniu stabilumu, o tai reiškia, kad lengvatinių paskolų parama padėjo įmonėms likvidžiau valdyti savo turtą. Tačiau įsipareigojimų ir nuosavybės santykių rodikliai bei palūkanų padengimo koeficientai, nors ir nereikšmingai, buvo geresni eliminavus palūkanas gautas už lengvatines paskolas, kas parodo, kad įmonės galimai panaudojo lengvatines paskolas kitiems tikslams, nei palūkanų sąnaudoms, gautoms už kitas paskolas, mažinti.
5. Antrasis tyrimo scenarijus, kuomet palūkanos gautos lengvatinėmis sąlygomis, buvo pakeičiamos palūkanomis, apskaičiuotomis pagal tuo metu vyravusią palūkanų normą, atskleidė lengvatinių paskolų naudą visoms įmonėms, kadangi palūkanų padengimo

koeficientai buvo geresni esant lengvatinėms palūkanoms. Tačiau vos kelios įmonės parodė reikšmingus pokyčius.

6. Apskritai, tyrimas atskleidė, kad tiek pirmu, tiek antru scenarijumi, lengvatinės paskolos buvo naudingos įmonėms, tačiau ne taip reikšmingai, kaip tikėtasi, kadangi tik kelios įmonės parodė reikšmingesnius rezultatus. Apibendrinant galima teigti, kad ekonominių krizių metu valstybės suteiktos lengvatinės paskolos reikšmingai padeda įmonėms valdyti likvidumą, mažinti finansinę riziką ir išlaikyti veiklos stabilumą. Tačiau jų poveikio mastas skiriasi priklausomai nuo įmonių dydžio ir sektorių. Nors šios paskolos yra naudingos trumpuoju laikotarpiu, įmonės taip pat turi sutelkti dėmesį į atsparumo didinimą ir priklausomybės, nuo išorinės finansinės paramos, mažinimą, kad užtikrintų ilgalaikį tvarumą ir augimą.

PASIŪLYMAI

1. Siekiant užtikrinti nuoseklumą ir sumažinti interpretavimą, analizuojamų įmonių finansinių ataskaitų straipsnių atskleidimas turėtų būti kuo vienesnis. Tyrimo metu pastebėta, kad skiriasi, kaip įmonės atskleidžia savo finansinių ataskaitų straipsnius. Didžioji dalis įmonių palūkanų sąnaudas išskiria, kaip atskirą straipsnį bendrųjų pajamų ataskaitoje, kas yra tinkama forma, palūkanų padengimo koeficientui apskaičiuoti. Tačiau kitos įmonės palūkanų sąnaudas priskiria prie straipsnio „Kitos sąnaudos“, kuriame yra ir bendrosios bei administracinės sąnaudos, o tai neleidžia apskaičiuoti palūkanų padengimo koeficiento.
2. Tyrimas būtų veiksmingesnis naudojant suskirstant įmones pagal jų veiklos sektorių, nei pagal pardavimo pajamų dydį, kadangi ekonominės krizės daro nevienodą įtaką skirtingiems sektoriams. Tokiu būdu, būtų galima tiksliau įvertinti tendencijas ir pokyčius, o tai suteiktų naudingesnių įžvalgų.
3. Pasiūlymas tyrime dalyvavusioms įmonėms, teikti pirmenybę tvirtų finansinio atsparumo strategijų kūrimui, kad sumažinti priklausomybę nuo valstybės paramos. Tai apima išlaidų kontrolės įgyvendinimą ir aukštesnio lygio likvidumo rezervų palaikymą. Tai įgyvendinusios įmonės gali geriau atlaikyti būsimus ekonominius sukrėtimus, išlaikyti stabilumą ir būti mažiau priklausomos nuo lengvatinių paskolų.
4. Tolesnio tyrimo kryptys galėtų būti siejamos su lengvatinių paskolų ir kitų valstybės paramos formų: dotacijų, subsidijų ir mokesčių lengvatų nauda įmonių veiklai. Be to, ištyrus kitų valstybės paramos formų poveikį skirtingiems sektoriams, būtų galima išsamiau suprasti valstybės įsikišimą krizių metu.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

- Ahmad, N., Salman, A., & Shamsi, A. (2015). Impact of financial leverage on firms' profitability: An investigation from cement sector of Pakistan. *Research Journal of Finance and Accounting*, 6(7), 2222-1697. Prieiga internetu: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=29a43da574f79d55ba8ab6741709efcc3d76d797>
- Alireza, F., Parviz, M., & Mina, S. (2012). Evaluation of the Financial Ratio Capability to Predict the Financial Crisis of Companies. *IUP Journal of Behavioral Finance*. Prieiga internetu: <https://openurl.ebsco.com/EPDB%3Aagcd%3A12%3A1119772/detailv2?sid=ebsco%3Aplink%3Ascholar&id=ebsco%3Aagcd%3A77971136&crl=c>
- Antezza, A., Frank, A., Frank, P., Franz, L., Rebinskaya, E., & Trebesch, C. (2022). Which countries help Ukraine and how? Introducing the Ukraine Support Tracker (No. 2218). *Kiel Working Paper*. Prieiga internetu: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/253672/1/KWP2218v1.pdf>
- Aparicio, A., & Grossbard, S. (2021). Are COVID Fatalities in the US Higher than in the EU, and If so, Why? *Review of Economics of the Household*, 19, 307-326. Prieiga internetu: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s11150-020-09532-9.pdf>
- Azadian, F. (2020). Assessing the effect of urban socioeconomic factors and the financial crisis of 2008 on domestic air cargo traffic in Florida. *Transportation*, 47(1), 223-241. Prieiga internetu: <https://link.springer.com/article/10.1007/s11116-018-9872-9>
- Bartkauskaitė, I., Stankevičienė, J., & Miečinskienė, A. (2016). ĮMONĖS FINANSINIS LIKVIDUMAS KAIP PRIEMONĖ ĮMONĖS VERTEI DIDINTI. *Science-Future of Lithuania/Mokslas-Lietuvos Ateitis*, 8(2). Prieiga internetu: [file:///C:/Users/missk/Downloads/2417-Article%20Text-5223-1-10-20180607%20\(1\).pdf](file:///C:/Users/missk/Downloads/2417-Article%20Text-5223-1-10-20180607%20(1).pdf)

Bartkus, V. O., & Davis, J. H. (Eds.). (2010). *Social capital: Reaching out, reaching in*. Edward Elgar Publishing. Prieiga internetu:

[https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=KUj4cjvxUX8C&oi=fnd&pg=PR1&dq=Bartkus,+V.+O.,+%26+Davis,+J.+H.+\(Eds.\).+\(2010\).+Social+capital:+Reaching+out,+reaching+in.+Edward+Elgar+Publishing.&ots=eKSF6MMGPT&sig=dplSx2FrI4P7iYh1zg8aD4nJ7e0](https://books.google.com/books?hl=en&lr=&id=KUj4cjvxUX8C&oi=fnd&pg=PR1&dq=Bartkus,+V.+O.,+%26+Davis,+J.+H.+(Eds.).+(2010).+Social+capital:+Reaching+out,+reaching+in.+Edward+Elgar+Publishing.&ots=eKSF6MMGPT&sig=dplSx2FrI4P7iYh1zg8aD4nJ7e0)

Bartik, A. W., Bertrand, M., Lin, F., Rothstein, J., & Unrath, M. (2020). Measuring the labor market at the onset of the COVID-19 crisis (No. w27613). *National Bureau of Economic Research*. Prieiga internetu: https://www.nber.org/system/files/working_papers/w27613/w27613.pdf

Bernatonytė, D., Vilké, R., & Keizerienė, E. (2009). EKONOMINĖS KRIZĖS POVEIKIO LIETUVOS SMULKIŲ IR VIDUTINIŲ ĮMONIŲ SOCIALINEI ATSAKOMYBEI KRYPTYS. *Economics & Management*. Prieiga internetu:

<https://search.ebscohost.com/login.aspx?direct=true&profile=ehost&scope=site&authtype=crawler&jrnl=18226515&AN=41976479&h=Xw9WrIwtc5RsY00x1DAHLi85l8awuN3pEfTwxhgqEnO8Bu06jhP3V53xgXDo6VOMa8CX4NRqsPwg7%2FfansyxHsA%3D%3D&crl=c>

Bivainis, J., & Garškaitė, K. (2010). Įmonių bankroto grėsmės diagnostikos sistema. *Verslas: teorija ir praktika*, 11(3), 204-212. Prieiga internetu: <https://core.ac.uk/download/pdf/144798864.pdf>

Blaževičė, I. (2021). Bendruomenių atsparumo sukūrimams socioekonominis modelis. Prieiga internetu: <https://www.lituanistika.lt/content/95703>

Brindescu-Olariu, D. (2016). Solvency ratio as a tool for bankruptcy prediction. *Ecoforum Journal*, 5(2), 278-281. Prieiga internetu: <https://core.ac.uk/download/pdf/236086413.pdf>

Bushman, R., Chen, Q., Engel, E., & Smith, A. (2004). Financial accounting information, organizational complexity and corporate governance systems. *Journal of Accounting and Economics*, 37(2), 167-

201. Prieiga internetu: http://public.kenan-flagler.unc.edu/faculty/bushmanr/bushman_jae_2004.pdf

Canton, H. (2021). International Monetary Fund—IMF. In *The Europa Directory of International Organizations 2021* (pp. 342-350). Routledge. Prieiga internetu: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781003179900-51/international-monetary-fund%E2%80%94imf-helen-canton>

Chen, F. R. (2019). Disentangling bias: national capabilities, regime type, and international conflict mediation. *Conflict Management and Peace Science*, 36(2), 149-168. Prieiga internetu: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1177/0738894216689560>

Chetty, S., Naidoo, R., & Seetharam, Y. (2015). The impact of corporate social responsibility on firms' financial performance in South Africa. *Contemporary Economics*, 9(2), 193-214. Prieiga internetu: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/141905/1/833201824.pdf>

Citaristi, I. (2022). European Bank For Reconstruction and Development—EBRD. In *The Europa Directory of International Organizations 2022* (pp. 555-559). Routledge. Prieiga internetu: <https://www.taylorfrancis.com/chapters/edit/10.4324/9781003292548-105/european-bank-reconstruction-development%E2%80%94ebrd-ileana-citaristi>

Cohen, D., Jacquet, P., & Reisen, H. (2006). Beyond “grants versus loans”: how to use debt for development. *Financing Development: What are the Challenges in Expanding Aid Flows?*. Prieiga internetu: http://hubrural.org/IMG/pdf/afd_note29_financ_dvlpt.pdf#page=163

Danos, P., Holt, D. L., & Imhoff Jr, E. A. (1989). The use of accounting information in bank lending decisions. *Accounting, Organizations and Society*, 14(3), 235-246. Prieiga internetu: <https://deepblue.lib.umich.edu/bitstream/handle/2027.42/28159/0000611.pdf?sequence=1>

- Danylyshyn, B. (2020). The peculiarities of economic crisis due to COVID-19 pandemic in a developing country: case of Ukraine. *Problems and Perspectives in Management*, 18(2), 13-22. Prieiga internetu: <https://pdfs.semanticscholar.org/5686/2163e6778755ab79fe071e939cb1da712c3f.pdf>
- Deitiana, T., & Habibuw, L. G. (2015). Factors affecting the financial performance of property and real estate companies listed at Indonesia stock exchange. *Asian Business Review*, 5(2), 79-88. Prieiga internetu: <https://hcommons.org/deposits/download/hc:26254/CONTENT/abr-11.7.pdf/>
- Dias, A. T., Rossi, F. S. M., Silva, J. T. M., de Camargos, M. A., & de-Carvalho, J. P. (2020). The effects of competitive environment and strategic factors on US firm performance before and after the global financial crisis. *Latin American Business Review*, 21(1), 37-59. Prieiga internetu: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/10978526.2019.1676648>
- Field, C., & Look, R. (2018). A value-based approach to infrastructure resilience. *Environment Systems and Decisions*, 38(3), 292-305. Prieiga internetu: <https://link.springer.com/article/10.1007/s10669-018-9701-x>
- Giacosa, E., & Mazzoleni, A. (2011). The Behaviour of Companies Facing a Crisis: The Recent Italian Experience. *EBS Review*, (28). Prieiga internetu: https://www.researchgate.net/profile/Helena-Saraiva-2/publication/260664957_The_Balanced_Scorecard_The_Evolution_of_the_Concept_and_Its_Effects_on_Change_in_Organizational_Management/links/02e7e531f0ac9c8142000000/The-Balanced-Scorecard-The-Evolution-of-the-Concept-and-Its-Effects-on-Change-in-Organizational-Management.pdf#page=7
- Grewal, R., & Tansuhaj, P. (2001). Building organizational capabilities for managing economic crisis: The role of market orientation and strategic flexibility. *Journal of Marketing*, 65(2), 67-80. Prieiga internetu: <https://journals.sagepub.com/doi/abs/10.1509/jmkg.65.2.67.18259>

- Hall, M. (2010). Accounting information and managerial work. *Accounting, Organizations and Society*, 35(3), 301-315. Prieiga internetu: https://eprints.lse.ac.uk/28539/1/Hall_Accounting%20information%20and%20managerial%20work_2010.pdf
- Hamidi, M., & Pöchhacker, F. (2007). Simultaneous consecutive interpreting: A new technique put to the test. *Meta*, 52(2), 276-289. Prieiga internetu: <https://www.erudit.org/en/journals/meta/2007-v52-n2-meta1727/016070ar.pdf>
- Hays, F. H., De Lurgio, S. A., & Gilbert, A. H. (2009). Efficiency ratios and community bank performance. *Journal of Finance and Accountancy*, 1(1), 1-15. Prieiga internetu: <https://citeseerx.ist.psu.edu/document?repid=rep1&type=pdf&doi=ea53cd1e537a2fca8b266d07e7e0795fe492ca59>
- Hegemann, H. (2003). Schumpeter's early contributions on crises theory and business-cycle theory. *Schumpeter's early contributions on crises theory and business-cycle theory*, 1000-1021. Prieiga internetu: <https://www.torrossa.com/gs/resourceProxy?an=2220986&publisher=F34885>
- Hernández de Cos, P. (2022). The economic situation in the euro area and the ECB's monetary policy. Prieiga internetu: <https://repositorio.bde.es/bitstream/123456789/21029/1/IIPP-2022-04-25-hdc-en.pdf>
- Jungmann, B. (2021). Growth drivers in emerging capitalist economies before and after the Global Financial Crisis (No. 172/2021). *Working Paper*. Prieiga internetu: <https://www.econstor.eu/bitstream/10419/244399/1/1775860833.pdf>
- Katsampoxakis, I., Basdekis, H., & Anathreptakis, K. (2022). How the Greek crisis determined firm profitability and optimal debt ratio. In *Research Anthology on Business Continuity and Navigating*

Times of Crisis (pp. 1086-1110). IGI Global. Prieiga internetu:
<https://www.academia.edu/download/77258275/viewtitlesample.pdf>

Kilijoniene, A., Simanaviciene, Z., & Simanavicius, A. (2010). The evaluation of social and economic development of the region. *Engineering Economics*, 66(1). Prieiga internetu:
<https://www.inzeko.ktu.lt/index.php/EE/article/download/11652/6335>

Kunz, W. (2021). The impact of the COVID-19 pandemic on the economic security of enterprises. *Security Dimensions. International and National Studies*, (36), 22-37. Prieiga internetu:
https://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.ojs-issn-2353-7000-year-2021-volume-36_36_-article-efc36417-9a6b-3eed-a903-b1c34aad5801/c/29-db72e760-48a1-4986-9756-abf7160af378.pdf.pdf

Kwak, J. K. (2019). Analysis of inventory turnover as a performance measure in manufacturing industry. *Processes*, 7(10), 760. Prieiga internetu: <https://www.mdpi.com/2227-9717/7/10/760/pdf>

Le Nguyen, H., Larimo, J., & Ali, T. (2016). How do ownership control position and national culture influence conflict resolution strategies in international joint ventures?. *International Business Review*, 25(2), 559-568. Prieiga internetu:
<https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0969593115300263>

Leika, M. (2008). FINANSŲ SISTEMOS STABILUMAS--CENTRINIO BANKO TIKSLAS. *Monetary Studies (Bank of Lithuania)*, 12(1). Prieiga internetu:
https://www.lb.lt/uploads/documents/docs/publications/leika_1.pdf

Lim, W. M., Chin, M. W. C., Ee, Y. S., Fung, C. Y., Giang, C. S., Heng, K. S., ... & Weissmann, M. A. (2022). What is at stake in a war? A prospective evaluation of the Ukraine and Russia conflict for business and society. *Global Business and Organizational Excellence*, 41(6), 23-36. Prieiga internetu: <https://onlinelibrary.wiley.com/doi/pdf/10.1002/joe.22162>

- Mackevičius, J., & Valkauskas, R. (2010). Integruota įmonės finansinės būklės ir veiklos rezultatų analizės metodika. *Verslas: teorija ir praktika*, 11(3), 213-221. Prieiga internetu: <https://epublications.vu.lt/object/elaba:4290300/4290300.pdf>
- Madushanka, K. H., & Jathurika, M. (2018). The impact of liquidity ratios on profitability. *International Research Journal of Advanced Engineering and Science*, 3(4), 157-161. Prieiga internetu: https://www.researchgate.net/profile/Jathurika-Gowthaman/publication/331035336_The_Impact_of_Liquidity_Ratios_on_Profitability_With_special_reference_to_Listed_Manufacturing_Companies_in_Sri_Lanka/links/5c6259d545851582c3e18187/The-Impact-of-Liquidity-Ratios-on-Profitability-With-special-reference-to-Listed-Manufacturing-Companies-in-Sri-Lanka.pdf
- Makin, A. J. (2019). Lessons for macroeconomic policy from the Global Financial Crisis. *Economic Analysis and Policy*, 64, 13-25. Prieiga internetu: https://www.researchgate.net/profile/Anthony-Makin-2/publication/334519139_Lessons_for_macro-economic_policy_from_the_Global_Financial_Crisis/links/5d8eb36f92851c33e942fdac/Lessons-for-macro-economic-policy-from-the-Global-Financial-Crisis.pdf
- Martin, A., Markhvida, M., Hallegatte, S., & Walsh, B. (2020). Socio-economic impacts of COVID-19 on household consumption and poverty. *Economics of disasters and climate change*, 4(3), 453-479. Prieiga internetu: <https://link.springer.com/content/pdf/10.1007/s41885-020-00070-3.pdf>
- Melendez-Hernandez, F. J. (2021). Economics as a Science and the Cost of the Legacy of John Maynard Keynes. *Academia Letters*, 2. Prieiga internetu: <https://www.academia.edu/download/68894587/letter20210826-3076-eiug24.pdf>
- Mitroff, I. I. (2004). *Crisis leadership: Planning for the unthinkable*. Prieiga internetu: <https://cir.nii.ac.jp/crid/1130000794128870528>

- Mogaji, E. (2020). Financial vulnerability during a pandemic: insights for coronavirus disease (COVID-19). *Mogaji, E*, 57-63. Prieiga internetu: <https://europepmc.org/article/ppr/ppr386724>
- Moraru, L. C., & Tănase, I. (2012). Crisis: a Return to Rationality. *Theoretical & Applied Economics*, 19(2). Prieiga internetu: <http://www.store.ectap.ro/articole/689.pdf>
- Muddasir, M. (2023). Impact of Macroeconomic Factors on S&P Europe 350 ESG Index in Russo-Ukrainian War. Prieiga internetu: <https://repositorio.upct.es/bitstream/handle/10317/12138/tfg-mud-imp.pdf?sequence=1>
- Mukhambetov, T., Yerdavletova, F., Kurbanova, K., Mukhametzhanova, Z., & Sadvakassova, K. (2020). Analysis of financial indicators used to assess the sustainability of companies. In *E3S Web of Conferences* (Vol. 208, p. 03049). EDP Sciences. Prieiga internetu: https://www.e3s-conferences.org/articles/e3sconf/pdf/2020/68/e3sconf_ift2020_03049.pdf
- Nashed, A., & Fink, G. (2002). Risk Management in a Time of Crisis: With so much information available, the failure to be well educated about the medico-legal aspects of medicine is becoming less defensible. *Emergency Medicine News*, 24(7), 8. Prieiga internetu: https://journals.lww.com/em-news/fulltext/2002/07000/Risk_Management_in_a_Time_of_Crisis_With_so_much.6.aspx
- Norvaišienė, R., Stankevičienė, J., Benetytė, R., Bruneckienė, J., Rapsikevičius, J., Janilionis, V., & Krušinskas, R. (2021). Lietuvos įmonių finansinio atsparumo ekonominiam Covid-19 šokui ir skirtingų ekonominių veiklų nuostolių vertinimas. *KTU leidykla „Technologija“*, (314). Prieiga internetu: <https://wdn2.ipublishcentral.com//ktu/viewinsidehtml/501717311251539>
- Nuryani, Y., & Sunarsi, D. (2020). The Effect of Current Ratio and Debt to Equity Ratio on Deviding Growth. *JASa (Jurnal Akuntansi, Audit dan Sistem Informasi Akuntansi)*, 4(2), 304-312. Prieiga internetu: <http://journalfeb.unla.ac.id/index.php/jasa/article/download/1378/885>

- Onjala, J. (2018). China's development loans and the threat of debt crisis in Kenya. *Development Policy Review*, 36, 0710-0728. Prieiga internetu: https://www.researchgate.net/profile/Joseph-Onjala/publication/318727817_China%27s_Development_Loans_and_the_threat_of_Debt_Crisis_in_Kenya/links/61f94d68aad5781d41c4d809/China-aoposs-Development-Loans-and-the-threat-of-Debt-Crisis-in-Kenya.pdf
- Quaglia, L., & Verdun, A. (2023). Explaining the response of the ECB to the COVID-19 related economic crisis: inter-crisis and intra-crisis learning. *Journal of European Public Policy*, 30(4), 635-654. Prieiga internetu: <https://www.tandfonline.com/doi/pdf/10.1080/13501763.2022.2141300>
- Reichmann, T., & de Resende, C. (2014). The IMF's lending toolkit and the global financial crisis. IEO Background Paper, (14/11). Prieiga internetu: <https://ieo.imf.org/~media/IEO/Files/evaluations/completed/10-27-2014-imf-response-to-the-financial-and-economic-crisis/bp1411-reichmann-deresende.ashx?la=en>
- Rosenberger, L., & Snow, M. S. (2023). Ukraine's National Recovery: Opportunities and Challenges. *The Great Power Competition Volume 5: The Russian Invasion of Ukraine and Implications for the Central Region*, 283-307. Prieiga internetu: https://pksoi.armywarcollege.edu/wp-content/uploads/2023/06/Ukraine_Recovery_DrLR_06062023.pdf
- Roubini, N. (2022). Russia's war and the global economy. *Project Syndicate*, 25. Prieiga internetu: <https://www.project-syndicate.org/onpoint/russias-war-and-the-global-economy-by-nouriel-roubini-2022-02>
- Sadka, R. (2011). Liquidity risk and accounting information. *Journal of Accounting and Economics*, 52(2-3), 144-152. Prieiga internetu: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0165410111000632>

- Savickas, V. (2019). Pelningumo rodiklių įmonių veiklos finansiniams rezultatams vertinti pasirinkimo problematika. *Buhalterinės apskaitos teorija ir praktika*, (20). Prieiga internetu: <https://www.redalyc.org/journal/6930/693074847006/693074847006.pdf>
- Setiany, E. (2021). The effect of investment, free cash flow, earnings management, and interest coverage ratio on financial distress. *Journal of Social Science*, 2(1), 64-69. Prieiga internetu: <https://jsss.co.id/index.php/jsss/article/download/86/105>
- Terra, F. (2023). *The Economics of John Maynard Keynes*. Routledge. Prieiga internetu: <https://www.taylorfrancis.com/books/mono/10.4324/9781003287094/economics-john-maynard-keynes-fabio-terra>
- Thorgren, S., & Williams, T. A. (2020). Staying alive during an unfolding crisis: How SMEs ward off impending disaster. *Journal of Business Venturing Insights*, 14, e00187. Prieiga internetu: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC7382927/>
- Tian, Y., & Zhou, H. (2015). From bottom line to consumers' mind: The framing effects of accounting information. *Accounting, Organizations and Society*, 43, 56-66. Prieiga internetu: <https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S036136821500046X>
- Valackiene, A. (2011). Theoretical substantiation of the model for crisis management in organization. *Inžinerinė ekonomika*, 22(1), 78-90. Prieiga internetu: <https://epubl.ktu.edu/object/elaba:3118835/3118835.pdf>
- Vlachos, V. A., Mitrakos, P., Tsimpida, C., Tsitouras, A., & Bitzenis, A. (2019). Factors favoring Greece's inward foreign direct investment in the aftermath of the global financial crisis: An exploratory survey. *Journal of East-West Business*, 25(3), 262-292. Prieiga internetu: <https://ruomo.lib.uom.gr/bitstream/7000/853/1/Author%27s%20revised%20post-review%20version%20of%20submission%20%20%28postprint%29.pdf>

Webster, J. (2000). Sierra Leone-Responding to the Crisis, Planning for the Future: The Role of International Justice in the Quest for National and Global Security. *Ind. Int'l & Comp. L. Rev.*, 11, 731. Prieiga internetu: <https://journals.iupui.edu/index.php/iiclr/article/download/17736/17919/>

Yavorska, T., Lyudmyla, V., & Dmytro, V. (2022). The impact of macroeconomic factors on the development of the insurance system in Ukraine. Prieiga internetu: <https://sci.ldubgd.edu.ua/bitstream/123456789/10761/1/The%20impact%20of%20macroeconomic%20factors%20on%20the%20development%20of%20the%20insurance%20system%20in%20Ukraine%20%28Article%29.pdf>

Zimmerman, J. L. (2015). The role of accounting in the twenty-first century firm. *Accounting and Business Research*, 45(4), 485-509. Prieiga internetu: <https://www.tandfonline.com/doi/abs/10.1080/00014788.2015.1035549>

STATE SUPPORT DURING CRISIS AND ITS IMPACT ON THE PERFORMANCE OF COMPANIES

Justas LATVÉNAS

Master thesis

Accounting and Financial Management master study programme

Vilnius University, Faculty of Economics and Business Administration

Supervisor – Prof. dr. Rasa Subačienė

Vilnius, 2024

SUMMARY

101 pages, 29 tables, 2 pictures, 67 references.

The main purpose of this master thesis was to analyze the role of concessional loans provided by the state during the crisis period and to evaluate their benefits for the activities of companies.

The paper focuses on prevailing economic crises, such as the COVID-19 pandemic and the war in Ukraine, when companies feel financial pressure due to difficult market conditions. In order to maintain stable financial indicators, companies often look for financial support. One of the types of support offered by the state to companies is loans with concessional interest. In the study, which focuses on 36 companies of Lithuania at critical 2019-2022 period, aims to understand whether concessional loans are, in fact, a useful support tool for improving the financial indicators and results of companies.

Results of performed research has shown that concessional loans benefited companies, but not as significantly as expected, as only a few companies showed more significant results. In summary, it can be said that during economic crises, concessional loans granted by the state significantly help companies manage liquidity, reduce financial risks and maintain operational stability. However, the extent of their impact varies by company size and sector. While these loans are useful in the short term, companies must also focus on building resilience and reducing dependence on external financial support to ensure long-term sustainability and growth.

The literature analysis provides more insights about economic crises and the types of financial support provided by the state during challenging times.

PRIEDAI

1 Priedas. Įmonių gavusių lengvatines paskolas sąrašas

Eil. Nr.	Įmonės, kurios gavo finansavimą	Sandor. sudarymo data	Lengvatinė paskola (EUR)
1	UAB GRAINMORE	2/3/2022	450,000.00
2	UAB Jonynė	2/9/2022	31,500.00
3	UAB "Delvisa"	2/15/2022	62,550.00
4	UAB "EECO"	3/2/2022	67,500.00
5	UAB PIRAS	3/4/2022	272,087.55
6	UAB "Dzūkų baldai"	3/16/2022	112,500.00
7	UAB "Kristivita"	3/17/2022	45,562.50
8	Uždaroji akcinė bendrovė "PANEVĖŽIO AGROCHEMIJA"	3/22/2022	9,000.00
9	UAB "Skardlanksta"	3/23/2022	45,000.00
10	DAVI UAB	3/29/2022	159,750.00
11	UAB TIMBELA IR KO	3/29/2022	135,000.00
12	UAB "BTTB"	3/31/2022	135,000.00
13	UAB LINĖJA TRANSPORT	3/31/2022	180,000.00
14	"Krispo", UAB	4/7/2022	145,350.00
15	UAB "Dangų studija"	4/11/2022	180,000.00
16	UAB "Šiaurės vilkas"	4/11/2022	450,000.00
17	UAB "Ratautas"	4/12/2022	31,500.00
18	ŠARŪNO SABALIAUSKO PROJEKTAVIMO BIURAS	4/15/2022	39,600.00
19	UAB STEP MASTER	4/27/2022	14,102.55
20	UAB "Senoji pelėda"	5/6/2022	22,500.00
21	UAB " Velseka"	5/6/2022	405,000.00
22	UAB "Biltransa"	5/12/2022	61,200.00
23	UAB MEDIENOS PROFESIONALAI	5/13/2022	135,000.00
24	UAB Padelio namai	5/17/2022	532,350.00
25	UAB GRYNUMBER HEALTH	5/18/2022	450,000.00
26	UAB "ARIONEX LT"	5/19/2022	112,500.00
27	UAB DIJORUS	5/25/2022	135,000.00
28	UAB VILIMEKSO SERVISAS	5/25/2022	202,500.00
29	UAB Natūralios idėjos	5/26/2022	99,675.00
30	UAB "Lignineko"	6/2/2022	225,000.00
31	UAB "Euroaltus"	6/6/2022	45,000.00
32	UAB ANVALDA	6/8/2022	57,015.00
33	UAB ARTE DOMESTICA	6/27/2022	945,000.00
34	UAB LITMET	6/29/2022	1,350,000.00
35	DARIUS BECONIO ĮMONĖ	7/12/2022	225,000.00
36	SPLIUS, UAB	7/29/2022	157,500.00

37	UAB "Via Solis"	8/3/2022	49,500.00
38	INTEGRATED OPTICS, UAB	8/26/2022	202,500.00
39	UAB DND TALIS	9/15/2022	225,000.00
40	UAB MEDIENOS PROFESIONALAI	9/16/2022	90,000.00
41	UAB EGLĖŠAKIS	9/21/2022	81,000.00
42	UAB SKAITMENINĖS ŠYPSENOS	9/26/2022	65,250.00
43	REKLAMIS LT, UAB	9/27/2022	90,000.00
44	UAB TIMBELA IR KO	10/12/2022	225,000.00
45	UAB MULTI PORT SYSTEMS	10/18/2022	45,000.00
46	UAB 8DEVICES	10/19/2022	112,500.00
47	UAB "LHM HOUSE"	12/7/2022	315,000.00
48	UAB NAFTOS DUJOS	12/7/2022	135,000.00

2 Priedas. Lietuvos banko pateiktos paskolų palūkanų normos 2022 m.

Periodas	Paskolos įmonėms		
	iš viso	iki 1 mln. eurų	nuo 1 mln. eurų
2022 - 01	3.12	2.85	3.22
2022 - 02	2.58	2.88	2.5
2022 - 03	3.14	2.91	3.28
2022 - 04	3	2.98	3
2022 - 05	2.53	3	2.36
2022 - 06	2.9	3.18	2.81
2022 - 07	3.41	3.59	3.33
2022 - 08	3.63	3.6	3.65
2022 - 09	3.97	4.05	3.95
2022 - 10	4.1	4.47	3.94
2022 - 11	4.36	4.74	4.28
2022 - 12	4.87	5.14	4.8

3 Priedas. Visų tyrime dalyvavusių įmonių finansinės ataskaitos

UAB Via Solis	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	820911	1634055	2155803	10230523
Pardavimo savikaina	-680434	-1455785	-1595725	-9196000
BENDRASIS PELNAS	140477	178270	560078	1034523
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	556	4347	6024	1506
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-21908	-17096	-12316	-96933
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	9437	-102967	71687	137976
Pelno mokestis	-1413	0	-1052	-1891
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	8024	-102967	70635	136085
Trumpalaikis turtas	1744625	1450266	3193087	3011781
Atsargos	962880	1313908	2703735	1384341
Ilgalaikis turtas	1445991	1478196	1519132	2761951
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	5852	131124	94177	5175
Turtas iš viso	3196468	3059586	4806396	5778907
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	260750	205787	510801	1154860
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	1678891	1698539	3166794	3401726
Nuosavas kapitalas	1180591	1077624	1062483	1198568
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1939641	1904326	3677595	4556586

UAB Vilimekso servisas	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	3474969	3910010	4002593	3429026
Pardavimo savikaina	-2310425	-2713677	-2733324	-2143989
BENDRASIS PELNAS	1164544	1196333	1269269	1285037
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	2586	147	7893	31855
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-11078	-20311	-21463	-50789
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	346069	472999	442327	240782
Pelno mokestis	-55557	-73140	-70603	-40100

GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	290512	399859	371724	200682
Trumpalaikis turtas	2005120	2682868	2911825	2574720
Atsargos	955282	771253	913649	1072096
Ilgalaikis turtas	961311	1222679	890676	2467875
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	4041	2746	2494	6129
Turtas iš viso	2970472	3908293	3804995	5048724
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	844658	1266097	1196444	1151613
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	356421	472944	525024	1612902
Nuosavas kapitalas	1769393	2169252	2083527	2284209
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1201079	1739041	1721468	2764515

UAB Timbela ir KO	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	4692619	6615583	11950876	15712165
Pardavimo savikaina	-4393238	-6013055	-9730278	-12567051
BENDRASIS PELNAS	299381	602528	2220598	3145114
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	734	1079	3210
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-6199	-13806	-24719	-44721
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	47813	361308	1504624	2016186
Pelno mokestis	-7330	-54441	-194884	-269752
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	40483	306867	1309740	1746434
Trumpalaikis turtas	715017	779412	3147192	3900663
Atsargos	65349	384683	2360744	2734414
Ilgalaikis turtas	193818	198093	2134702	2659475
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	6767	511	27175	25063
Turtas iš viso	915602	978016	5309069	6585201
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	403763	207310	2294172	2531437
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	0	613928	706914
Nuosavas kapitalas	511839	770706	2335636	3288570
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	403763	207310	2908100	3238351

UAB Step master	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	3686716	4520664	5423454	7164254
Pardavimo savikaina	-2473434	-3220262	-3466354	-4698073
BENDRASIS PELNAS	1213282	1300402	1957100	2466181
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-24844	-10425	-26673	-57917
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	216497	231153	275074	368524
Pelno mokestis	-33063	-35085	-6867	-64234
MAŽUMOS DALIS			-9793	-148
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	183434	196068	258414	304142
Trumpalaikis turtas	465249	671608	1007569	1519697
Atsargos	124654	145190	515670	941442
Ilgalaikis turtas	1681961	1639533	1747533	1718975
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	537	9772
Turtas iš viso	2147210	2311141	2755639	3248444
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	683632	897995	1190493	1377928
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	880244	768747	779053	780133
Nuosavas kapitalas	583334	644399	786093	1090383
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1563876	1666742	1969546	2158061

UAB Skardlanksta	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	409827	396907	585112	690137
Pardavimo savikaina	-155289	-164244	-256704	-296968
BENDRASIS PELNAS	254538	232663	328408	393169
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	-798	-765	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	0	0	-793	-1442
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	32150	22006	49259	47532
Pelno mokestis	-4836	-3307	-7429	-7139
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	27314	18699	41830	40393
Trumpalaikis turtas	107220	119207	159495	169500

Atsargos	6851	9668	42053	23988
Ilgalaikis turtas	64367	48924	38167	159191
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	0
Turtas iš viso	171587	168131	197662	328691
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	39386	34048	32565	59288
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	32141	15324	4508	68421
Nuosavas kapitalas	100060	118759	160589	200982
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	71527	49372	37073	127709

UAB Šiaurės vilkas	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	22242514	21046625	21868462	26948736
Pardavimo savikaina	-18775415	-17320569	-18773328	-23699498
BENDRASIS PELNAS	3467099	3726056	3095134	3249238
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	253376	73380	180556	31721
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-478000	-918908	-461948	-1402306
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	455985	208777	-58822	-2239582
Pelno mokestis	-131644	-174536	-67807	-29260
MAŽUMOS DALIES ATSKIRIMAS	31503	7991	1999	83236
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	355844	42232	-124630	-2185606
Trumpalaikis turtas	13210821	14532567	14275157	20660458
Atsargos	7157023	7118873	8279483	12997227
Ilgalaikis turtas	14417957	13374098	13947703	12011028
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	15937	12604	15212	14559
Turtas iš viso	27644715	27919269	28238072	32686045
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	15562585	14176605	13850123	20772930
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	5812948	7437849	8207344	7691073
Nuosavas kapitalas	6258775	6293015	6166386	3897544
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	21375533	21614454	22057467	28464003

UAB Skaitmeninės šypsenos	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	411702	479108	1160569	1625852
Pardavimo savikaina	-184597	-313406	-654288	-1033689
BENDRASIS PELNAS	227105	165702	506281	592163
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-2865	-1798	-1914	-9407
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	54000	2549	211309	159348
Pelno mokestis	-7961	-1624	-32408	-8308
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	46039	925	178901	151040
Trumpalaikis turtas	112061	159784	315615	578775
Atsargos	0	10524	79215	133999
Ilgalaikis turtas	86455	97982	87774	565231
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	662
Turtas iš viso	198516	257766	403389	1144668
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	62221	141599	375448	519564
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	81249	98748	21810	467932
Nuosavas kapitalas	46805	14230	6131	157172
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	143470	240347	397258	987496

UAB Senoji pelėda	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	1221674	1108575	1510505	1902910
Pardavimo savikaina	-279636	-270819	-362845	-380379
BENDRASIS PELNAS	942038	837756	1147660	1522531
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	-9879	0	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	0	-5448	-6300	-30167
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	17231	197915	71675	80298
Pelno mokestis	-2857	-4209	-11241	-12512
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	14374	193706	60434	67786
Trumpalaikis turtas	281833	432410	391468	583661
Atsargos	246711	222635	43449	295920
Ilgalaikis turtas	328636	337247	419307	457034
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	0
Turtas iš viso	610469	769657	810775	1040695

Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	178569	222654	164681	338121
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	145152	61684	272886	261443
Nuosavas kapitalas	286748	485319	373208	441131
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	323721	284338	437567	599564

UAB Ratautas	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	2213121	2136386	2041006	2143130
Pardavimo savikaina	-2005627	-2001403	-1849811	-1933912
BENDRASIS PELNAS	207494	134983	191195	209218
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	55	631	231	27
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-39682	-26041	-47490	-19520
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	46536	16446	24632	45354
Pelno mokestis	0	0	-3984	-7024
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	46536	16446	20648	38330
Trumpalaikis turtas	681610	839355	821555	710690
Atsargos	42668	74912	138976	9930
Ilgalaikis turtas	884308	551684	585431	586573
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	7162	7195	1975	316
Turtas iš viso	1573080	1398234	1408961	1297579
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	530856	385183	391582	366351
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	298280	252661	236341	156860
Nuosavas kapitalas	743944	760390	781038	774368
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	829136	637844	627923	523211

UAB Piras	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	316697	1220801	1340697	1128540
Pardavimo savikaina	-24219	-56563	-47192	-62559
BENDRASIS PELNAS	292478	1164238	1293505	1065981
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	3372	4851	134175	9560
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-2382	-2646	-7140	-23092
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	109143	862638	685240	425479
Pelno mokestis	-16983	-128950	-86010	-64383
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	92160	733688	599230	361096
Trumpalaikis turtas	305440	722689	746261	886469
Atsargos	60718	209546	362043	338026
Ilgalaikis turtas	591144	1064435	1522263	2326155
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	2492	8826	8674	11649
Turtas iš viso	899076	1795950	2277198	3224273
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	99353	270449	352687	334931
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	48054	100144	199925	803660
Nuosavas kapitalas	751669	1425357	1724586	2085682
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	147407	370593	552612	1138591

UAB Panevėžio agrochemija	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	779127	1068487	1410303	2101991
Pardavimo savikaina	-653212	-952952	-1221878	-1825604
BENDRASIS PELNAS	125915	115535	188425	276387
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	44	83
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-1470	-1141	-3767	-4411
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	6251	694	5640	-2542
Pelno mokestis	-1029	0	-1098	0
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	5222	694	4542	-2542
Trumpalaikis turtas	310144	377464	318205	255344
Atsargos	200028	177123	196595	210198
Ilgalaikis turtas	71405	64726	118300	140922
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	955	981
Turtas iš viso	381549	442190	437460	397247

Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	311184	392799	384001	362724
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	55603	33935	33461	17068
Nuosavas kapitalas	14762	15456	19998	17455
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	366787	426734	417462	379792

UAB Naftos dujos	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	20891149	15512137	21023845	48524191
Pardavimo savikaina	-20656097	-15384106	-20717841	-47202706
BENDRASIS PELNAS	235052	128031	306004	1321485
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	11553	468	2114	6216
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-111821	-102810	-16904	-26089
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	-334232	-1720186	5148	988482
Pelno mokestis	0	0	-161	-44610
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-334232	-1720186	4987	943872
Trumpalaikis turtas	2396295	2027659	2014886	3671576
Atsargos	662931	436515	608900	725553
Ilgalaikis turtas	3925318	507162	354855	514135
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	150227	18039	11902	22666
Turtas iš viso	6471840	2552860	2381643	4208377
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	4232233	2070711	1894507	2777369
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	0	0	0
Nuosavas kapitalas	2202335	482149	487136	1431008
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	4232233	2070711	1894507	2777369

UAB Medienos profesionalai	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	3736270	4765186	6971188	6591484
Pardavimo savikaina	-2750538	-3359768	-4819451	-4626140
BENDRASIS PELNAS	985732	1405418	2151737	1965344

Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-1122	-940	-1099	-3940
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	372703	471429	1123178	898590
Pelno mokestis	-56201	-71049	-154192	-138215
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	316502	400380	968986	760375
Trumpalaikis turtas	1070875	1734860	1532226	940967
Atsargos	293738	355910	801686	765896
Ilgalaikis turtas	385512	377317	1460703	2813424
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	0
Turtas iš viso	1456387	2112177	2992929	3754391
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	36286	291696	437641	438728
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	0	0	0
Nuosavas kapitalas	1420101	1820481	2555288	3315663
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	36286	291696	437641	438728

UAB LITMET	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	57525388	63949060	95405119	93861068
Pardavimo savikaina	-54208761	-59570982	-85578611	-79461219
BENDRASIS PELNAS	3316627	4378078	9826508	14399849
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	48660	13977	89562	7547
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-21587	-138213	-93088	-116037
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	1804248	1932969	6964235	9415737
Pelno mokestis	-273548	-283018	-1053831	-1412837
MAŽUMOS DALIES ATSKIRIMAS	-9190	12725	-21315	5421
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1521510	1662676	5889089	8008321
Trumpalaikis turtas	12693063	18476598	20483390	15705300
Atsargos	9187206	16315230	17655068	594012
Ilgalaikis turtas	957347	1080953	1354573	1296945
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	8762	4570	11409	7798
Turtas iš viso	13659172	19562121	21849372	17010043
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	5269140	7524521	6499980	2168156

Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	1499500	3499500	899500	899500
Nuosavas kapitalas	6890532	8538100	14449892	13942387
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	6768640	11024021	7399480	3067656

UAB Linėja Transport	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	14138696	16377787	23457864	32857068
Pardavimo savikaina	-12411517	-14276502	-20460228	-28912341
BENDRASIS PELNAS	1727179	2101285	2997636	3944727
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	32593	46028	100037	136540
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-18614	-20408	-18804	-41112
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	447445	806424	1293124	1538062
Pelno mokestis	-69671	-121845	-181473	-212434
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	377774	684579	1111651	1325628
Trumpalaikis turtas	2150585	3068695	4207354	5229973
Atsargos	56123	357395	274870	371112
Ilgalaikis turtas	323349	636322	2085007	3058534
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	44860	56169
Turtas iš viso	2473934	3705017	6337221	8344676
Per vienus metų mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	1073971	1555721	2680705	3522138
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	48863	420657	322107
Nuosavas kapitalas	1322843	2007422	3119073	4344701
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1073971	1604584	3101362	3844245

UAB Ligninenko	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	2994902	1770013	2599553	3747909
Pardavimo savikaina	-2000439	-908728	-1168115	-1127052
BENDRASIS PELNAS	994463	861285	1431438	2620857
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	1	15145	5157	7637
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-143238	-104124	-92477	-84073

PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	-16405	91040	527854	1398858
Pelno mokestis	-8153	-10993	-78813	-205234
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-24558	80047	449041	1193624
Trumpalaikis turtas	1555551	1559193	1286267	1628007
Atsargos	1430663	1471999	884085	1047043
Ilgalaikis turtas	2662340	2495340	2215494	2226657
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	6883	2130	4004	7629
Turtas iš viso	4224774	4056663	3505765	3862293
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	1011830	654313	657488	618359
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	2464048	2599442	1586880	795070
Nuosavas kapitalas	748896	802304	1251345	2444969
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	3475878	3253755	2244368	1413429

UAB LHM House	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	8743030	5983891	9650317	12569400
Pardavimo savikaina	-6697936	-4311335	-7112103	-9871276
BENDRASIS PELNAS	2045094	1672556	2538214	2698124
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	22168	15165	103079
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-47145	-116355	-49161	-155202
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	306488	319447	840877	627327
Pelno mokestis	-21755	-51461	-95889	-115330
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	284733	267986	744988	511997
Trumpalaikis turtas	2291205	3642312	4897914	6822307
Atsargos	1070777	1147665	1899081	1210391
Ilgalaikis turtas	32943	23856	68339	81698
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	3297	9851	45621	19156
Turtas iš viso	2327445	3676019	5011874	6923161
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	2038695	3119282	2577981	5509439
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	0	1332168	0
Nuosavas kapitalas	288750	556737	1101725	1413722

Mokėtinios sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	2038695	3119282	3910149	5509439
---	---------	---------	---------	---------

UAB Krispo	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	729387	2153741	4500288	4528329
Pardavimo savikaina	-341584	-990781	-1966626	-1742196
BENDRASIS PELNAS	387803	1162960	2533662	2786133
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	63	8	69
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-703	-516	-2406	-9817
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	7942	479237	843826	23296
Pelno mokestis	-1606	-71818	-126296	-6306
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	6336	407419	717530	16990
Trumpalaikis turtas	321565	1113930	1619358	1839475
Atsargos	221088	776346	1001485	1065580
Ilgalaikis turtas	56919	100495	330834	463795
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	0
Turtas iš viso	378484	1214425	1950192	2303270
Per vienus metus mokėtinios sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	118543	528181	791772	727050
Po vienu metų mokėtinios sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	44773	63657	92703	528513
Nuosavas kapitalas	215168	622587	1065717	1047707
Mokėtinios sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	163316	591838	884475	1255563

UAB Integrated Optics	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	1624391	1548251	1967841	2504064
Pardavimo savikaina	-208617	-262475	-320310	-418963
BENDRASIS PELNAS	1415774	1285776	1647531	2085101
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	3209	4226
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	0	-2658	0	-78715
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	436307	341853	543519	382332
Pelno mokestis	0	0	0	-113
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	436307	341853	543519	382219

Trumpalaikis turtas	1594128	2483361	2287596	2147497
Atsargos	517388	672036	983280	966913
Ilgalaikis turtas	477635	460517	612440	2757257
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	23482	13817	24546	10533
Turtas iš viso	2095245	2957695	2924582	4915287
Per vienus metus mokėtinų sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	146322	125467	243581	714524
Po vienu metų mokėtinų sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	0	0	1405773
Nuosavas kapitalas	1157606	1499458	2042977	2425196
Mokėtinų sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	146322	125467	243581	2120297

UAB Grynumber health	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	2497209	6290804	9528518	10479100
Pardavimo savikaina	-955829	-3680026	-5162798	-5867120
BENDRASIS PELNAS	1541380	2610778	4365720	4611980
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	4563
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	0	-1622	-27221	-78715
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	-304160	852794	1695154	1128692
Pelno mokesčiai	0	-46978	-243724	-174165
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-304160	805816	1451430	954527
Trumpalaikis turtas	2341430	4262305	5159199	5927535
Atsargos	330957	1382408	1436144	1809914
Ilgalaikis turtas	217365	225041	407371	243749
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	8461	13490	15019	18365
Turtas iš viso	2567256	4500836	5581589	6189649
Per vienus metus mokėtinų sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	717650	2095353	2647837	2814840
Po vienu metų mokėtinų sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	25011	17325	65849
Nuosavas kapitalas	1783940	2089756	2541186	2995713
Mokėtinų sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	717650	2120364	2665162	2880689

UAB Grainmore	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	6093000	9878000	12064000	15298000
Pardavimo savikaina	-5259000	-7945000	-8982000	-12549000
BENDRASIS PELNAS	834000	1933000	3082000	2749000
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	1000	1000	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-67000	-95000	-71000	-141000
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	-498000	-58000	730000	-334000
Pelno mokestis	-99000	-149000	1652000	55000
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-597000	-207000	2382000	-279000
Trumpalaikis turtas	4724000	7498000	8581000	9682000
Atsargos	2299000	2863000	3585000	6599000
Ilgalaikis turtas	10455000	9007000	13072000	15042000
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	32000	24000	37000	31000
Turtas iš viso	15211000	16529000	21690000	24755000
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	3572000	4941000	6984000	8915000
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	1399000	678000	1416000	1706000
Nuosavas kapitalas	8420000	9213000	11595000	11316000
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	4971000	5619000	8400000	10621000

UAB Euroaltus	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	1580663	1769550	2502228	2811248
Pardavimo savikaina	-1294404	-1446747	-2084570	-2281462
BENDRASIS PELNAS	286259	322803	417658	529786
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	50
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-3966	-5794	-3650	-19
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	2825	35434	35127	101974
Pelno mokestis	-1325	-6167	-5817	-15299
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	1500	29267	29310	86675

Trumpalaikis turtas	444709	512087	592500	850202
Atsargos	194301	195272	209080	369682
Ilgalaikis turtas	107920	91801	68636	52589
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	1009	1092	1205	5514
Turtas iš viso	553638	604980	662341	908305
Per vienus metus mokėtinų sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	224915	247038	271440	327082
Po vienu metų mokėtinų sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	0	0	100000
Nuosavas kapitalas	328723	357942	390901	481223
Mokėtinų sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	224915	247038	271440	427082

UAB Eglėšakis	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	2094218	2569903	3175510	3111937
Pardavimo savikaina	-1814673	-1726066	-2124098	-2571834
BENDRASIS PELNAS	279545	843837	1051412	540103
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-3104	-2737	-6036	-11065
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	31091	545545	668769	97020
Pelno mokestis	-1209	-82135	-98547	-14407
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	29882	463410	570222	82613
Trumpalaikis turtas	551736	942171	1773725	1668273
Atsargos	126422	133013	269865	321207
Ilgalaikis turtas	61599	99702	107424	125909
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	2996	3082	3456	3868
Turtas iš viso	616331	1044955	1884605	1798050
Per vienus metus mokėtinų sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	450317	402295	675187	509483
Po vienu metų mokėtinų sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	2071	0	0	0
Nuosavas kapitalas	163943	627353	1197575	1280188
Mokėtinų sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	452388	402295	675187	509483

UAB EECO	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	1418436	1213945	1575240	1878452
Pardavimo savikaina	-843089	-737283	-1035832	-1168660
BENDRASIS PELNAS	575347	476662	539408	709792
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	517	219	486	388
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-7899	-4564	-3565	-2778
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	106325	72633	129084	127684
Pelno mokestis	-13502	-10691	-17038	-16324
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	92823	61942	112046	111360
Trumpalaikis turtas	338305	635461	539674	611520
Atsargos	154839	209811	212925	192418
Ilgalaikis turtas	409426	340895	398988	332381
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	2283	2665	2552	2010
Turtas iš viso	750014	979021	941214	945911
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	152152	356369	244713	143885
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	128229	91077	53925	25519
Nuosavas kapitalas	469633	531575	642576	753363
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	280381	447446	298638	169404

UAB Dzūkų baldai	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	1665333	2652529	2044734	3837344
Pardavimo savikaina	-978293	-1605228	-1227332	-3119850
BENDRASIS PELNAS	687040	1047301	817402	717494
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	483	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-256	-446	-1514	-9094
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	254811	353961	16580	466554
Pelno mokestis	-39699	-52627	-2717	-62009

GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	215112	301334	13863	404545
Trumpalaikis turtas	273674	316435	498878	1011666
Atsargos	177945	238384	402847	219218
Ilgalaikis turtas	1040774	1382285	1216756	942979
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	7704	5946	2666	1154
Turtas iš viso	1322152	1704666	1718300	1955799
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	765443	899115	943585	847833
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	116300	116300	116300	116300
Nuosavas kapitalas	277282	578616	592479	927613
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	881743	1015415	1059885	964133

UAB DND TALIS	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	5087650	9790950	8133605	8623595
Pardavimo savikaina	-3795400	-7319173	-6113014	-6147474
BENDRASIS PELNAS	1292250	2471777	2020591	2476121
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	6651	18710	1604	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-28603	-68017	-43471	-106316
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	287349	901980	574193	633238
Pelno mokestis	-45596	-146751	-88186	-105593
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	241753	755229	486007	527645
Trumpalaikis turtas	2507740	5013101	5372241	6706673
Atsargos	1629108	2984934	3416009	4699770
Ilgalaikis turtas	691581	660354	955490	1098115
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	51	2168	7084
Turtas iš viso	3199321	5673506	6329899	7811872
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	1488004	2638349	3810289	4423212
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	606690	1184430	798806	1440211
Nuosavas kapitalas	1104627	1850727	1720804	1948449
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	2094694	3822779	4609095	5863423

UAB DIJORUS	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	3704326	3180157	4212448	5271634
Pardavimo savikaina	-2868674	-2521134	-3395664	-4101269
BENDRASIS PELNAS	835652	659023	816784	1170365
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	6113	14480	14590	1319
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-10239	-10590	-10157	-2373
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	107958	80223	188855	188222
Pelno mokestis	-16194	-12326	-28328	-25028
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	91764	67897	160527	163194
Trumpalaikis turtas	3219144	3678052	4352070	4532175
Atsargos	2854343	3193152	3989812	4164242
Ilgalaikis turtas	57534	104149	131752	335677
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	0
Turtas iš viso	3276678	3782201	4483822	4867852
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	1726480	2164106	2744769	2986975
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	0	0	0	0
Nuosavas kapitalas	1550198	1618095	1739053	1880877
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1726480	2164106	2744769	2986975

UAB DAVI	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	3005980	4600417	7247637	9403699
Pardavimo savikaina	-2691337	-3948746	-6751075	-8812390
BENDRASIS PELNAS	314643	651671	496562	591309
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-9939	-11137	-17055	-19732
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	36889	313966	55523	1971
Pelno mokestis	2355	-46372	24005	32479
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	39244	267594	79528	34450
Trumpalaikis turtas	869137	990327	2378131	2695420
Atsargos	865445	972063	2341471	2655151
Ilgalaikis turtas	576562	870815	2026708	2596171
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	10296	10166	25892	22506

Turtas iš viso	1455995	1871308	4430731	5314097
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	1075334	1020575	3144224	2905956
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	48711	258612	613915	706914
Nuosavas kapitalas	291625	559219	638747	1673207
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1124045	1279187	3758139	3612870

UAB Dangų studija	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	1307267	1547189	1916757	2286159
Pardavimo savikaina	-839863	-1095262	-1321200	-1596267
BENDRASIS PELNAS	467404	451927	595557	689892
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	0	0
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-4909	-5461	-5346	-9769
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	6867	45216	86065	104328
Pelno mokestis	-1748	-10511	-15340	-16586
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	5119	34705	70725	87742
Trumpalaikis turtas	562546	578284	645933	1147039
Atsargos	363226	315933	353895	392277
Ilgalaikis turtas	266602	264360	295447	273051
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	0
Turtas iš viso	829148	842644	941380	1420090
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	452908	393826	428616	454144
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	77033	114906	108127	473567
Nuosavas kapitalas	299207	333912	404637	492379
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	529941	508732	536743	927711

UAB BTTB	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	1181698	2422286	1226820	1914742
Pardavimo savikaina	-845134	-2079536	-718814	-1057446
BENDRASIS PELNAS	336564	342750	508006	857296

Kitos palūkanų ir panašios pajamos	15193	9643	3536	6459
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-12568	-11271	-10650	-14793
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	94998	70616	160209	413644
Pelno mokestis	-15084	-14838	-24777	-63552
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	79914	55778	135432	350092
Trumpalaikis turtas	1179152	1105274	908426	969606
Atsargos	476871	726895	420188	195706
Ilgalaikis turtas	267469	570546	1095453	1499094
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	0	0	0	3441
Turtas iš viso	1446621	1675820	2003879	2472141
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	763726	879847	1365627	1494722
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	279438	336736	47792	92670
Nuosavas kapitalas	403457	459237	590460	884749
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1043164	1216583	1413419	1587392

UAB Arte domestica	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	15323942	19170959	24182487	37216817
Pardavimo savikaina	-13626599	-16342431	-20329928	-31079227
BENDRASIS PELNAS	1697343	2828528	3852559	6137590
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	6868	20667	4680
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-122523	-132529	-141282	-75449
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	111804	978393	1249622	2770203
Pelno mokestis	-22731	-150178	-182935	-426990
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	89073	828215	1066687	2343213
Trumpalaikis turtas	4601513	5380068	6856354	9505541
Atsargos	1866577	2346415	2842623	4332704
Ilgalaikis turtas	173415	124258	162104	142441
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	10626	17322	20293	17861
Turtas iš viso	4785554	5521648	7038751	9665843
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	2381941	2599237	3839682	4016703

Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	1134566	804242	300000	1280284
Nuosavas kapitalas	1243272	2026951	2679531	4222744
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	3516507	3403479	4139682	5296987

UAB Arionex LT	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	8608662	6536668	5894684	6752259
Pardavimo savikaina	-7966390	-6053533	-5411531	-5767131
BENDRASIS PELNAS	642272	483135	483153	985128
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	572	0	683	6
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-21522	-13670	-26155	-51844
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	19966	13396	-164049	271498
Pelno mokestis	-4661	-2471	0	-17717
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	15305	10925	-164049	253781
Trumpalaikis turtas	2806210	3119324	3231479	3294595
Atsargos	1032190	1201017	1116060	648613
Ilgalaikis turtas	855844	755007	666675	579032
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	20875	16563	45705	30205
Turtas iš viso	3682929	3890894	3943859	3903832
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	1771244	2062525	2348679	2140091
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	469304	375063	305922	220702
Nuosavas kapitalas	1438881	1449806	1285758	1539539
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	2240548	2437588	2654601	2360793

UAB Anvalda	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	3742317	3416092	4664165	6170047
Pardavimo savikaina	-2172261	-1918021	-2456571	-3327595
BENDRASIS PELNAS	1570056	1498071	2207594	2842452
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	32	156	35	30532
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-7637	-9044	-8977	-8970
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	381460	254014	816649	924582
Pelno mokestis	-22665	-3946	-75998	-141623
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	358795	250068	740651	782959
Trumpalaikis turtas	554890	821486	1199327	1068787
Atsargos	261716	470854	332020	605110
Ilgalaikis turtas	1108543	682028	1187604	2020457
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	4177	8212	5092	6518
Turtas iš viso	1667610	1511726	2392023	3095762
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	569514	709008	928636	1105494
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	258268	418505	350288	235386
Nuosavas kapitalas	839828	384213	1113099	1754882
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	827782	1127513	1278924	1340880

UAB 8DEVICES	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	2363085	3492330	8756270	19226672
Pardavimo savikaina	-1734579	-2655208	-6459496	-14477419
BENDRASIS PELNAS	628506	837122	2296774	4749253
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	523	2522	4888	28425
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-10879	-33353	-42756	-91428
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	-145333	92293	1093379	2921263
Pelno mokestis	115628	0	21295	-402065
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	-29705	92293	1114674	2519198
Trumpalaikis turtas	870586	1302361	6507306	17072798
Atsargos	428521	601322	4658015	14599289
Ilgalaikis turtas	462638	357849	965861	1055523
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	9856	5509	5788	9146
Turtas iš viso	1343080	1665719	7478955	18137467

Per vienus metus mokėtinės sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	553803	993485	5738012	14482909
Po vienu metų mokėtinės sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	102848	82968	187579	158348
Nuosavas kapitalas	682089	524382	1389056	3458254
Mokėtinės sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	656651	1076453	5925591	14641257

UAB Velseka	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	15860403	13635240	17981243	26729776
Pardavimo savikaina	-11212565	-8932395	-12858173	-20400784
BENDRASIS PELNAS	4647838	4702845	5123070	6328992
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	0	0	34198	80655
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-86588	-56550	-66905	-234205
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	413688	647966	706665	818018
Pelno mokestis	-4225	-10206	-50072	-53513
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	409463	637760	656593	764505
Trumpalaikis turtas	5620256	5522552	6456848	7575023
Atsargos	784332	255698	411594	540323
Ilgalaikis turtas	1004514	1375689	1435647	1989234
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	36377	20316	43840	47217
Turtas iš viso	6661147	6918557	7936335	9611474
Per vienus metus mokėtinės sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	2826578	2078374	2166600	4394382
Po vienu metų mokėtinės sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	511822	879676	1152635	346914
Nuosavas kapitalas	3322747	3960507	4617100	4870178
Mokėtinės sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	3338400	2958050	3319235	4741296

UAB SPLIUS	2019	2020	2021	2022
Pardavimo pajamos	7152286	7573153	7953312	8326244
Pardavimo savikaina	-4522445	-4788692	-5163831	-5130549
BENDRASIS PELNAS	2629841	2784461	2789481	3195695
Kitos palūkanų ir panašios pajamos	33327	31795	38933	45955
Palūkanų ir kitos panašios sąnaudos	-10904	-8802	-16635	-20020
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ	149257	251209	115471	128689
Pelno mokestis	-20761	-30619	0	0
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI)	128496	220590	115471	128689
Trumpalaikis turtas	1193713	1512768	1551130	1927047
Atsargos	237043	206731	459427	847789
Ilgalaikis turtas	1254712	1170200	1427118	2335945
Ateinačių laikotrupių sąnaudos ir sukauptos pajamos	5030	4672	7077	14766
Turtas iš viso	2453455	2687640	2985325	4277758
Per vienus metus mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai (trumpalaikiai įsipareigojimai)	1262888	1164055	1630882	2298026
Po vienu metų mokėtinos sumos ir kiti ilgalaikiai įsipareigojimai (ilgalaikiai įsipareigojimai)	22359	264946	172943	771715
Nuosavas kapitalas	1074012	1174602	1090073	1118762
Mokėtinos sumos ir kiti įsipareigojimai (visi įsipareigojimai)	1285247	1429001	1803825	3069741